DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 182. szám — 1940 augusztus 11 vasárnap — Ára: 24 fillér

Bukaresti követünk átnyujtotta Csáky külügyminiszter Aide Memoirját a román kormánynak

A „rövid feljegyzésben" ismertette javaslatait az elkövetkezendő tárgyalások módozatairól

Olasz jelentés szerint a következő napok olyan fejleményeket hoznak, melyek kedvező befolyással lesznek a helyzet alakulására

Ellentétes hírek a román-bolgár területrendezésről és tárgyalásokról

A nap krónikájában legfontosabb az a hír, mely arról szól, hogy a magyar kormány, illetve Csáky külügyminiszter Aide Memoiret (rövid feljegyzést) adatott át bukaresti követünk útján a román kormánynak, amelyben mint a hivatalos közlemény mondja, ismertette javaslatait az elkövetkezendő tárgyalások módozatairól.

Az a tartózkodás, mely a mai komoly időkben a magyar sajtó kötelessége, kötelez bennünket arra, hogy bármiféle találgatásoktól óvakodjunk. **Higgadt nyugalommal várjuk a fejleményeket,** bizalommal külügyi politikánk vezetőiben és bízva abban, hogy a müncheni tanácskozások szellemében **gyors megoldás fog bekövetkezni.**

AZ AIDE MEMOIRE ÁTADÁSA BUKARESTBEN

A Német Távirati Iroda jelenti Bukarestből a következőket:

Bárdossy László bukaresti magyar követ pénteken este a külügyminisztériumban átnyujtotta gróf Csáky István magyar külügyminiszter Aide Memoire-ját.

Bukaresti politikai körökben úgy tudják, hogy a magyar kormány ebben ismertette javaslatait az elkövetkezendő tárgyalások módozatairól.

MINISZTERTANÁCS BUKARESTBEN BOSSY JELENTÉSTÉTELE UTÁN

Bukarestből jelenti a Stefani iroda: **Bossy román diplomata, aki megbízást kapott arra, hogy megvesse alapját a román-magyar tárgyalásoknak, pénteken visszatért Bukarestbe** és nyomban megjelent Manoilescu külügyminiszternél, akinek **jelentést tett** Budapesten Teleki Pál gróf miniszterelnökkel és Csáky István gróf külügyminiszterrel folytatott beszélgetéseiről. A jelentéstétel következményeképpen **péntek estére minisztertanácsot hívtak össze.**

A király pénteken Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter jelenlétében hosszabb kihallgatáson fogadta Bossy Raul és Cadere Viktor nagyköveteket.

Egyébként pénteken Károly király számos politikust és közéleti vezetőt fogadott. Hosszan tárgyalt Gigurtu miniszterelnökkel, Manoilescu külügyminiszterrel, Macovei közlekedésügyi miniszterrel, Leon gazdaságügyi miniszterrel, Caracostea közoktatásügyi miniszterrel, valamint Bossy és Cadere követekkel, majd Tzerescu tábornokot, a vezérkar főnökét és Dombrovsi főpolgármestert fogadta.

A MAGYAR KORMÁNY MAGÁHOZ RAGADTA A KEZDEMÉNYEZÉST

Az MTI római tudósítása szerint a „Popolo di Roma" budapesti tudósítója kiemeli a tegnap kiadott magyar hivatalos közlésnek azt a mondatát, hogy a magyar álláspontot nem közvetve, hanem **közvetlen úton közölték a román kormánnyal.** Ez a kijelentés megerősíti azt az előzetes értesülést, mely szerint Bossy követnek nem volt felhatalmazása az érintkezés felvételére.

— **A jeget tehát most a magyar kormány törte meg** — írja az olasz tudósító — **és gyors elhatározással magához ragadva a kezdeményezést, a szokásos diplomáciai úton tájékoztatta Bukarestet álláspontjáról. Ez,** Bukarestből érkezett jelentés szerint, **rövid emlékirat átadásával történt meg. A magyar kormány meg akarja könnyíteni a tárgyalások folytatását és ezért nem tulajdonít túlzott jelentőséget a tárgyalási hely megválasztásának. Ennek következtében két vagy három napon belül új fejleményeket lehet várni, amelyek tisztulást hoznak a légkörben. A magyar kezdeményezésnek megvan az az előnye, hogy minden további halogatásnak és bizonytalanságnak elejét veszi.**

Az olasz tudósító szerint növeli a jövőbe vetett bizakodást az a körülmény is, hogy Románia szeretne baráti viszonyt létesíteni Szófiával, még pedig minden közvetítés nélkül. Ebből a román szándékból azt a következtetést vonják le, hogy Románia el akarja kerülni, hogy a kérdés döntőbírák elé kerüljön. **A románoknak majd a magyarokkal is közvetlenül kell megegyezniök,** fejezi be cikkét az olasz lap.

A VÁRAKOZÁS NEM TARTHAT SOKÁIG

Az MTI római jelentése szerint mértékadó olasz körökben kijelentették, hogy Rómába nem érkezett hivatalos jelentés arról, hogy a délkeleteurópai kérdésekkel kapcsolatosan **a tárgyalások helyét és időpontját már kitűzték volna.**

A Giornale d'Italia szófiai jelentése szerint jóllehet nincs semmi jel arra, hogy **a bolgár-román kérdésben a végleges döntés küszöbön állna, biztosra veszik, hogy a jelenlegi várakozás nem tarthat sokáig. Valószínűnek tartják, hogy a következő napok új fejleményeket hoznak, amelyek befolyással lesznek az új helyzet alakulására.**

A ROMÁN—BOLGÁR TERÜLETI RENDEZÉS

kérdését még mindig a legnagyobb bizonytalanság veszi körül. A belgrádi lapok ellentétes értesüléseket közölnek.

A „Politika" **bukaresti jelentése** szerint a bolgár-román megegyezés állítólag már létre is jött volna s a következőket tartalmazza:

Bulgária és Románia kölcsönösen átköltöztet területére **százezer** románt, illetve ugyanennyi bolgárt. Románia átadja **Déldobrudzsa kétharmad részét.** Balcic feketetengeri fürdőhely, ahol Mária román királyné szíve van elhelyezve, Romániában marad, a Fekete-tenger Ezüstpart nevű részével együtt. A határ innen néhány kilométerre északra haladna. Dobrics, továbbá Tutrakan és Szilisztra városok kerülnének vissza Bulgáriához.

A visszaadandó terület mintegy 60 kilométer széles és 125 kilométer hosszú.

A „Vreme" szerint a bolgár-román tárgyalások **még nem fejeződtek be.** A lap értesülése szerint lehetségesnek tartják, hogy **a bolgár-román közvetlen tárgyalások** előtt szükség lesz még arra, hogy Cadere nagykövet mégegyszer Szófiába utazzék.

„A TENGELY EGYMAGÁBAN IS BIZTOSITJA A BALKÁN EGYENSULYÁT!"

A római „Giornale d'Italia" budapesti tudósítója Bossy követ megbeszélésével kapcsolatban következőket jelenti:

A magyar kormány nem akarja, hogy a megbeszélésekből bármi is napvilágra jusson. Megjegyzik azonban magyar körökben, hogy Bossy látogatása csak az igazi tárgyalások beharangozása volt. Más forrásból annyit lehet még megtudni, hogy a román kormány **Bossynak csak egészen korlátozott felhatalmazást adott.** A látogatásnak tehát inkább csak **jelképes** jelentősége volt.

A Giornale d'Italia belgrádi tudósítója szerint mértékadó jugoszláv körökben hangsúlyozzák, hogy **a délkeleteurópai államok nemzeti történelmük egyik legnagyobb válságán mennek jelenleg kersztül.** Az elmult időkben ilyen megmozdulás **feltétlenül** a nagyhatalmak közötti összeütközésre vezetett volna, most azonban a tengely egymagában is képes biztositani a Balkán egyensúlyát.

Ami a jugoszláv-olasz kapcsolatokat illeti, Belgrádban jól látják, hogy **az angol hírverés** egyik főfeladatának tekinti, hogy a kapcsolatokat **megzavarja.** Az angolok azonban ezúttal is a vélt eredménynek éppen az ellenkezőjét fogják elérni. **Az angol rádiónak azt a zavartkeltő hírét, amely szerint román egyenruhába öltözött magyar katonák benyomultak volna román területre, csak egyetlen jugoszláv lap, a „Hrvatski Dnevnik" vette át.** A jugoszláv lapok ugyanakkor megfelelő terjedelemben közlik az olasz csapatok által elért sikerekről szóló jelentéseket.

A Tribuna bukaresti jelentésében azt írja, hogy a román sajtó a Bulgáriával és Magyarországgal való tárgyalásokkal kapcsolatban **most már engedékenyebb hangokat üt meg.** Úgy látszik, a román sajtó kezdi belátni, hogy e tárgyalásokkal egész **Délkelet-Európa békéje forog kockán.**

A péntek délutáni olasz lapok meglehetősen részletesen közlik **Gigurtu román miniszterelnök beszédét,** de ahhoz egyetlen szónyi megjegyzést sem fűznek. A Gazetta del Popolo a beszédet a következő cím alatt közli: **A délkeleteurópai határok revíziója.**

OLASZ—JUGOSZLÁV TALÁLKOZÓ

Jólértesült belgrádi körökben úgy tudják, hogy rövidesen találkozóra kerül sor Ciano gróf olasz és Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter között valamelyik olasz városban, valószínüleg Velencében.

Hivatalos részről **ezt a híresztelést** nem erősítették **még** meg.

A külügyminiszteri találkozó hírével kapcsolatban megjegyzik, hogy nem olyan konferenciáról van szó, mint amilyent Salzburgban tartottak, **hanem barátságos eszmecseréről, amit a belgrádi olasz-jugoszláv egyezmény előír.**

Azt is tudni vélik a jól értesült körökben, hogy **a** jugoszláv külügyminiszter Ciano gróffal való találkozása után esetleg Berlinbe

Utazás előtt
bőröndöt, kézitáskát,
nessesert, retikült
Tóthfalussy Géza
bőröndös szaküzletéből
szerezze be
Piac u. 40. szám

APOLLO
FILMSZINHÁZ
Előadások kezdete ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor.
Telefon: 25-09

A hatalmas siker daczára ma utoljára kerül bemutatásra:
Erdélyi kastély
az erdélyi magyarság küzdelmes élete az idegen elnyomatás alatt, PÁGER ANTAL, TASNÁDY MÁRIA, GREGUSS ZOLTÁN és GÖZON GYULÁVAL a főszerepben.
Kisérő műsor: MAGYAR VILÁGHIRADÓ. A MUNKA AKROBATÁI.

Hétfőn, kedden, szerdán, augusztus hó 12, 13, 14-én csak három napig kerül bemutatásra:
Egyetlen éjszaka
a francia filmgyártás remekműve Pierre Blanchar főszereplésével.

Nagy bolgár tüntetéseket várnak vasárnapra és hétfőre

BELGRÁD, augusztus 10. (MTI) A Politika mai száma vezetőhelyen számol be a bolgár-román kérdésről és megjegyzi, hogy a bolgár külügyminiszteriumban lázas munka folyik, mert a dobrudzsai bevonulásnak katonai, pénzügyi és műszaki munkálatait a legapróbb részletekig kidolgozzák. Az egész bolgár lakosság várja a dobrudzsai területek visszacsatolását. Vasárnapra és hétfőre országszerte óriási tüntetések és népünnepélyek várhatók, amelyekre az előkészítő munkálatok már napok óta lázasan folynak.

A moszkvai bolgár követ Szófiába utazott

Szófia, aug. 10. Sztamenov moszkvai bolgár követ hír szerint szombaton jelentéstételre az orosz légiforgalmi társaság egyik gépén Szófiába érkezett.

Szófia, aug. 10. Filov miniszterelnök és Popov külügyminiszter a szobranje elnökével hosszabb megbeszélést folytatott.

Politikai körök véleménye szerint a megbeszélések a képviselőház rendkívüli ülésének egybehívásáról folytak, hogy azon megtárgyalhassanak bizonyos küszöbönálló fontos külpolitikai eseményeket és azokkal kapcsolatban teendő intézkedéseket. (MTI.)

Angol fegyvergyárakat, kikötőket és repülőtereket bombáztak német harcirepülők

Berlin, aug. 10. A német védelőparancsnokság jelenti:

Egy tengeralattjáró egy 8700 lonnás felfegyverzett kereskedelmi hajó elsüllyesztését jelenti.

Az Anglia elleni fegyveres felderítést tervszerűen folytattuk, különösen Anglia keleti és délkeleti partján, valamint a Shetland-szigetektől északra levő tengervidéken.

Harcirepülőgépeink támadást intéztek angol fegyvergyárak, kikötők és hajógyárak, valamint repülőterek és légvédelmi állások ellen. E támadások során a többi között különösen a Pobjoy Airmotors Aircraft Ltd. rochesteri repülőgépgyárat és a faverhami robbanóanyaggyárat sikerült sikeresen bombázni.

A bombázások tüzeket és heves robbanásokat idéztek el. Nagyobbszámú, mindenféle bomba találta el a nevcastlei hajójavítóműhely berendezéseit és a sheeneesi és chethami állami hajógyárakat. Ezenkívül bombatalálatokkal elpusztítottuk a Bristoltól északra elterülő egyik repülőtér terepét.

Néhány ellenséges repülőgép pénteken behatolt Észak-Franciaországba, Belgiumba és Hollandiába, az éjjel pedig Nyugat-Németországba. A birodalmi területen katonai célokat nem támadtak meg, ellenben megsebesítettek több polgári személyt és megrongáltak néhány épületet.

Két repülőgépünk nem tért vissza. A légvédelmi tüzérség lelőtt két ellenséges repülőgépet. E két gép megsemmisítésével a német légelhárító tüzérség összesen 1500 ellenséges repülőgépet tett ártalmatlanná.

Az olaszok előnyomulnak Brit-Szomáliban és Berbera kikötőjét bombázták

Valahol Olaszországban, aug. 10. Az olasz főhadiszállás 62. közleménye:

Biztos forrásból származó értesülés szerint bombavető alakulataink augusztus elsejei támadása alkalmával a „Resolution" angol csatahajó súlyosan megrongálódott, különösen a hajó orrán lévő löterony. Azonkívül egy torpedóromboló is súlyos sérüléseket szenvedett.

Észak-Afrikában légi alakulataink eredményesen bombázták Marsa Matru vasútállomását, valamint a Sidi Borrannál összevont ellenséges gépjárműveket és csapatokat.

Keletafrikában csapataink gyors meneteléssel elérték és elfoglalták Brit-Szomáliföldön Adueinát. Légi erőnk támadást intézett Berbera kikötője és repülőtere ellen; egy hajót találat ért és két Gloster-repülőgép lángolva lezuhant. Bunánál ellenséges gépjárműveket bombáztunk.

Az ellenség említésreméltó eredmény nélkül légi támadásokat intézett Harrar, Masszaua és Gura ellen.

Aden, aug. 10. (Reuter.) Olasz repülők szombat hajnalban megtámadták Adent. Egy katona és 3 bennszülött meghalt, 5 katona és 12 bennszülött megsebesült.

Az U. S. A. politikája

Róma, augusztus 10. A Relazzioni Internationali az Egyesült Államok politikájának alakulásával, nevezetesen az elnökválasztási hadjárattal kapcsolatban azt írja, hogy a demokrata és a köztársasági párt között alig van számottevő különbség. Wilkle, a köztársasági párt elnökjelöltje legteljebb annyiban tér el külpolitikai téren Roosevelttől, hogy még nála is tovább megy. Nem szabad elfelejteni, hogy május végén Wilkle volt az, aki nyilvános beszédben azt követelte, hogy az Egyesült Államok külügyi államtitkára intézzen kérdést a szövetséges hatalmakhoz, hogy a csapatok kiküldetésétől eltekintve, milyen más segítség volna hasznukra.

Ami az Egyesült Államok külpolitikáját illeti, az amerikai közvélemény hangulatát ugrásszerű változások jellemzik. Érdekes változás az utóbbi időben Hearstnak, az ismert sajtómágnásnak pálfordulása, aki még nemrégen a legszélesebb elszigetelődés párti volt. A legutóbbi nap egyik cikkében azt írta, hogy Egyesült Államoknak a háborúba való beavatkozását nemcsak valószínűnek, hanem bizonyosnak kell tekinteni.

Ha Anglia térdre kényszerül, eljő a világbéke mondotta Hess

Bécs, aug. 10. (Német TI) Hess birodalmi miniszter, a Führer helyettese szombaton ünnepélyes keretek között hajtotta végre a bécsi körzet vezetésében beállott változást. Tolmácsolta a Führer üdvözletét, majd felolvasta a Führernek Bürckel körzetvezetőhöz és Schrich birodalmi vezetőhöz intézett kéziratát.

Hangsúlyozta a német törzsek összetartozását és közös harcát, hogy immár a béke utolsó ellenségét térdre kényszerítik. A német törzsek a fasiszta Olaszország oldalán fegyveres kézzel fogják azt a békét kiharcolni, amelyet az angol plutokrácia vezetői gunyosan utasítottak vissza.

Hitler Adolf nemes szívű ajánlatát pedig még a német nép maga sem fogta fel teljesen, annyira nagy az elkeseredés Anglia, mint a háború okozója ellen. A német nép tisztában van azzal, hogy Anglia leveretése előtt nem lehet béke a világon és erre most elérkezettnek látja az időt. A háború utolsó fordulójának győzelmes befejezésében Németországban senki sem kételkedik.

Hess utalt a német fegyverek legutóbbi sikereire és mint mondotta, Churchill biztos lehet abban, hogy a német tengeralattjárók száma mindinkább növekedni fog. Az, hogy ugyanez áll a német repülőgépekre — folytatta, — ebben Churchill bizonyára nem kételkedik. Ezzel szemben Anglia hajótere rohamosan csökken, az angol hadiipari üzemek sorban porba omlanak, de minél erősebben üt a német fegyveres erő, annál közelebb jut a békéhez, — mondotta Hess. — Ha Anglia térdre kényszerül, eljő a világbéke és új Európa születik. Ebben az új Európában a népek nyugodtan dolgozhatnak majd jólétük és kulturájuk fejlesztésén. Hess ezután újból hangoztatta a német nép töretlen bizalmát a Führer személye iránt.

Hess után Bürckel ismertette a bécsi körzetben folytatott munkásságát, majd Schirach emlékezett meg a Hitler ifjúsági vezetők hősi halottairól és ígéretet tett arra, hogy bécsi működését új életművének fogja tekinteni. (MTI.)

Berbera felé nyomulnak előre az olaszok

Rómából jelenti a »Politika«: Zeila város elfoglalása után az olasz csapatok három oszlopban, villámgyorsan vonulnak előre, az aostai herceg személyes parancsnoksága alatt Brit-Szomáli fővárosa, Berbera felé.

Olasz katonai vélemények szerint Brit-Szomáliföld teljes meghódítása csak napok kérdése. Berbera elestét ma estére várják. A terepet ismerő katonai szakértők szerint az olasz hadsereg helyzete rendkívül módon megerősödik azáltal, hogy kitűnő repülőtámaszpontokat kapnak Berberában. Aláhúzottan fontosnak tartják, hogy Aden az olasz támadások főcélja s angol szemponból a Vörös-tenger őre, az indiai útvonal első előőrse, csak félórányira van Berberától repülőúton. Úgy tudják, hogy Aden ostrománál az angolok meg fognak ismerkedni az olasz ejtőernyős csapatokkal is.

10 millió menekült vándorol még francia területen

Berlin, augusztus 10. Rendkívül érdekes fejtegetések jelentek meg a Berliner Börsenzeitung gazdasági mellékletében a franciaországi helyzetről. Eszerint a vichy-i kormány intézkedései még jóidőre provizórikus jellegűek maradnak. Erre nemcsak az ad okot, hogy a végső leszámolás Németország és Franciaország között még nem történt meg, hanem okot ad erre az ország belső helyzete is. Egyes becslések szerint hat-hét, mások szerint kilenc-tízmillió menekült vándorol még mindig a meg nem szállt francia területen és ezek nagyrésze nem tér többé vissza otthonába. Hogy a menekültek mekkora tömeget jelentenek, azt legjobban talán az arányszám mutatja meg, amely szerint a meg nem szállt területen a háború előtt körülbelül tizennégymillió ember élt, míg most ennek a fele. Nagyarányú belső kolonizációra kerül tehát sor, mert Északnyugat-Franciaországban egyrészt német részről korlátozták a visszavándorlás lehetőségét, másrészt a francia kormánynak munkaerőkre van szüksége. Elsősorban mezőgazdasági munkásokról van szó, mert a meg nem szállt Dél-Franciaországra esik Franciaország nagyvárosainak negyven százaléka, lakosságának csupán harminckét százaléka, úgyhogy itt az arány a városi lakosság és a mezőgazdálkodók között rendkívül eltolódott.

Vígszínház mozgó
Ma 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn utoljára 5, 7 és 9 órakor a legérdekesebb és legizgalmasabb világfilm:
Pompei végnapjai
Bernhardt Goetzke, Várkonyi és Korda Mária a főszerepekben.

Harcok Pekingtől északra

Moszkva, aug. 10. Moszkvából érkező jelentések arról számolnak be, hogy a japán-kínai háború teljes erővel tombol. Különösen Pekingtől északra jelentenek heves harcokat. A jelentés tudnivéli továbbá azt is, hogy a kínai csapatok már csak negyven kilométerre állnak Pekingtől. (KH)

Stockholm, aug. 10. (NST) A svéd lapok jelentései szerint Csungking pénteki légibombázása alkalmával mintegy 1000 ember halt meg és több mint 100 ház borult lángba. Még szombat reggel is hatalmas lángoszlopok törtek az ég felé a Csangkaisek-kormány fővárosában.

Kiterjesztették a rögtönbiráskodást a felségsértés, hütlenség és lázadás büntettére is

BUDAPEST, augusztus 10. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a miniszteriumnak a rögtönbiráskodás kiterjesztéséről szóló rendeletét, amely az ezidőszerint is rögtönbiráskodás alá eső lőfegyver, robbantószer, illetve mindennemü robbanóanyag használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés büntettén (ideértve ily gyilkosság és szándékos emberölés kisérletét és ily gyilkosság elkövetésére irányuló szövetséget is), valamint a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914. évi IV. tc. rendelkezéseibe ütköző hatóságok, illetve hatósági közegek ellen felfegyverkezve elkövetett erőszak büntettén felül az ország egész területén a felségsértés, hütlenség és lázadás büntettére, ideértve a felségsértés és lázadás elkövetésére létrejött szövetséget és azok elkövetésére vonatkozó felhivást is. Továbbá az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. évi III. tc. 1. §-ának 1. bekezdésében és 2. §-ába ütköző büntettekre, végül a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 204. §-ának 2. bekezdésében meghatározott, a honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás büntettére, ideértve azok kísérletét is, kiterjeszti és ehhez képest a rögtöni biráskodás kihirdetését ezekre a büncselekményekre is elrendeli.

Rendelet az üzletek kötelező nyitvatartásáról

Az országos 36-os bizottság pénteki ülésén Ronkay Ferenc előadásában nagyfontosságú rendeletet tárgyalt le, mely a különböző üzleteknek hétköznapokon való kötelező nyitvatartásáról szól.

Eddig csak az üzletzárás ideje volt szabályozva, a nyitvatartásé nem. Többizben előfordult, hogy egyes kereskedők már pénteken zárvatartották üzleteiket és ezzel a mai rendkívüli időkben a visszaéléseknek tágtere nyilt. A rendelet meghozatalára tehát azért volt szükség, hogy pénteken és szombaton az üzletek bizonyos órákban egyformán nyitva legyenek.

A rendelet szigorú szankciókat alkalmaz a kihágást elkövető kereskedőkkel szemben. Az a kereskedő, aki nyitvatartási kötelezettségének nem tesz eleget, elsőizben 8000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető, a kihágás többszöri megismétlődése esetén pedig megvonhatják iparigazolványát.

Értesülésünk szerint a rendelet a legközelebbi jövőben jelenik meg a hivatalos lapban.

Rendelet a zsidótörvény végrehajtásának kiegészitéséről

Budapest, aug. 10. (Magyar Távirati Iroda.) A hivatalos lap vasárnapi száma közli a minisztérium 5760—1940. ME. sz. rendeletét a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. évi IV. t. c. végrehajtására vonatkozó 7720—1939, és 11.610—1939. ME. sz. rendelet újabb kiegészítése tárgyában. A rendelet szószerinti szövege a következő:

A m. kir. minisztérium a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. IV. t. c. 23. és 29. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

I. 1. §. Az 1939 IV. t. c. 17., 18. és 19. §-a alá eső munkaadók, nevezetesen 1. a 4600—1933. ME. számú redelet, vagy az ezt módosító és kiegészítő jogszabályok alapján állami felügyelet alatt álló társaság, közérdekű testület vagy egyesület, 2. nyilvános számadásra kötelezett minden más vállalat külön felhivás nélkül, 3. az 1. és 2. pontja alá nem eső minden olyan vállalat pedig, amelynek fennmaradását a honvédelmi érdekek (az 1939. 2. t. c. 28. §-a 1. és 2. bekezdés és a 107. § 5. bekezdése) a közönség elsőrendű életszükségleteiről való gondoskodás, vagy más fontos közgazdasági érdek teszi szükségessé, a közérdekeltségek felügyelő hatóságának felhivására a 2. § 4. bekezdésében megállapított időn belül köteles a közérdekeltségek felügyelő hatóságához (Budapest, V. Mária Valéria u. 10.) bejelentést tenni az 1939. 4. t. c. rendelkezései következtében elbocsátott nyugdíjazott alkalmazottairól.

2. §. (1) Az 1. § rendelkezése értelmében be kell jelenteni az olyan alkalmazottakat, akiknek szolgálati jogviszonya az 1939. évi IV. tc. hatályba lépése után akár a 11.610—1939. M. E. számú rendelet hatályba lépése, vagyis az 1939. évi december 22. napja előtt, akár ezután szünt meg.

(2) A bejelentési kötelezettség szempontjából nem a szolgálati jogviszony felmondásának időpontja, hanem a törvényes, illetőleg a külön megállapodás szerinti felmondási időnek a lejárata az irányadó.

(3) Bejelentést kell tenni tekintet nélkül arra, hogy a felmondás, vagy elbocsátás (nyugdíjazás) az 1938. évi XV. tc., vagy az 1939. évi IV. tc. rendelkezései következtében, vagy bármilyen más okból akár a vállalat és alkalmazott megegyezésével, akár a vállalat, vagy alkalmazott egyoldalú tényével szünt meg az illető alkalmazott, vagy más zsidó alkalmazott szolgálati jogviszonyának megszüntetésére azonban egyébként is sor került volna, azért, mert e nélkül a vállalat zsidó alkalmazottai számának (illetményeinek) a vállalat összes alkalmazottai számához (illetményeihez) viszonyított aránya, illetve a zsidó alkalmazottak száma (illetményei aránya) az 1939. évi IV. tc. 17. § 1., 2. és 3. bekezdésében a zsidók részére megengedett arányszámot meghaladta volna.

(4) A bejelentést az 1. § 1. és 2. pontja alá eső társaság, közérdekű testület, egyesület, vállalat a jelen rendelet hatályába lépése előtt már megtörtént felmondásokról, elbocsátásokról, nyugdíjazásokról, a jelen rendelet kihirdetésétől számított 30 nap alatt, a jelen rendelet hatályba lépése után bekövetkező felmondásokról, elbocsátásokról (nyugdíjazásokról) pedig a felmondás, illetve elbocsátás, nyugdíjazás megtörténtének időpontját követő 8 nap alatt köteles megtenni.

(5) A közérdekeltségek felügyelő hatóságának felhivására (1. § 3. pont) a bejelentést elsőizben a felhivásban meghatározott határidőben az első bejelentés után bekövetkező felmondásokról, elbocsátásokról, nyugdíjazásokról pedig az előbbi bekezdésben meghatározott 8 nap alatt kell megtenni.

3. §. A bejelentésnek tartalmaznia kell 1. az alkalmazott nevét, 2. életkorát, 3. állását, 4. szolgálati idejének kezdetét, 5. a felmondási idő tartamát, 7. a tényleges szolgálat végső időpontját, 8. az utolsó havi javadalmazást, 9. a felmondási időre törvény, szolgálati szerződés, az alapszabály, nyugdíjszabályzat, igazgatói, közgyűlési, vagy egyéb határozat alapján megállapított járandóságot.

10. A megállapított végkielégítést, 11. nyugdíjjogosultság esetén a nyugdíj folyósításának kezdetét és a havi nyugdíj összegét, 12. az esetleges megjegyzésekre szolgáló jegyzetrovatban fel kell tüntetni, hogy az elbocsátott nyugdíjazott alkalmazott részére milyen összegű járandóságokat fizettek.

4. §. (1) Annak megállapítása céljából, hogy az elbocsátások, nyugdíjazások következtében a vállalatra háramló elviselhetetlen teher miatt hivatalból helye lehet az alkalmazott végkielégítési összeg csökkentésének, halasztás, vagy részletekben megfizetése engedélyezésének, illetve a nyugdíj csökkenésének a munkaadó (1. §.) szerint köteles a bejelentéshez mellékelni az utolsó 3 befejezett üzleti évről szóló közgyűlési jelentését, ilyennek nem létében az utolsó 3 befejezett üzleti évre vonatkozó ismertetését s ezekben vagy ezekkel együtt a megfelelő évekről szóló zárszámadását (nyereség-veszteségkimutatását, vagyonmérlegét), 2. kimutatást kell csatolni a bejelentéshez (1. §.) alkalmazottairól, még pedig a vezető-irányító állásban levő tisztviselőkről stb. névszerint a többi alkalmazottról pedig megfelelő csoportosításban, (3) a második bekezdés értelmében készített névszerinti kimutatásnál a javadalmazás egyenként részletezve, a csoportos kimutatásnál pedig csoportonként összesítve kell feltüntetni. (4) Az előző bekezdésben meghatározott módon, de külön kell kimutatni a vállalatot (1. §.) terhelő nyugdíjterheket, (5) Ha a vállalatnak külön nyugdíjpénztára van, erről az 1. bekezdés szerinti zárszámadásokat kell felterjeszteni és a nyugdíjasok kimutatását a 2. és 4. bekezdésben foglaltak szerint kell elkészíteni.

5. §. A közérdekeltségek felügyelő hatósága határozatának közléséig a társaság, közérdekű testület, egyesület, vállalat az elbocsátott alkalmazottnak az 1939. évi IV. t.-c. 21. §-a értelmében a törvényes felmondási időre javadalmazásnál, valamint a törvényes végkielégítésnél nagyobb összegű felmondási javadamazást és végkielégítést nem fizethet ki.

6. §. A bejelentési kötelezettség elmulasztása, vagy a bejelentésben valótlan adatok közlése, az 1939. évi IV. t.-c. 25. §-ában meghatározott jogkövetkezményekkel jár.

7. §. A bejelentések a 11.610—1939. ME. sz. rendelet 13. §-a értelmében illetékmentesek.

8. §. Jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Bécsi Vásár

1940 szeptember 1—8-ig.

Felármentes hitellevél
Menetdíjkedvezmények
Díjmentes vizum
Jelentkezési határidő augusztus 10-ig

Bővebb felvilágositást adnak: a Bécsi Vásár Magyarországi Képviselete, Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. (Hamburg—Amerika Linie). Tel.: 183-059. A Németbirodalmi Vasutak Idegenforgalmi Irodája, Budapest, IV., Váczi u. 1—3. Tel.: 180-229. és a MER-Utazási és Menetjegyiroda, Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. Tel.: 186—800, valamint az összes IBUSz-menetjegyirodák.

Igy van most Erdélyben

Aradon és Nagyszalontán nem szabad éjjel járni. — Temesvárott nem szabad rádiót hallgatni. — Zilahon heteken át nem volt szabad harangozni.

Nagyszalonta, aug. 10. **A nagyszalontai rendőrség közli, hogy Éjfél után egy órától reggel négy óráig tilos a város uccáin a közlekedés. Ebben az időben csak vonattal hagyhatja el valaki a várost. Ha valaki a tilalom ellenére akár gyalog, akár kocsival ebben az időben az uccán jár, eljárást indítanak ellene.**

Zilah, aug. 10. **Hatósági intézkedés folytán Zilahon hetek óta nem szabad harangozni. Köblös Endre zilahi református lelkész kérelmére a tilalmat most feloldották és a többhetes némaságra itélt harangok újból megszólalhattak.**

Arad, aug. 10. **Az aradi rendőrség szigorú felhivásban figyelmezteti a lakosságot, hogy éjjel csak félkettőig szabad az uccán járni s akit ezen az időn túl találnak az uccán, eljárást indítanak ellene.**

Temesvár, aug. 10. **Temes-Torontál megye rendőrsége közli, hogy a budapesti rádióállomások bármilyen leadását hallgatni szigorúan tilos. Mind a magánlakásokban, mind a nyilvános helyiségekben szigorúan tilos bármilyen rádióállomás politikai híreinek meghallgatása. Kizárólag szórakoztató zene hallgatását engedélyezik.**

Este tíz óra után a magánlakásokaban és a nyilvános helyiségekben tilos bármilyen rádióműsor hallgatása. A nyitott ablak vagy ajtó melletti rádiózás ezeken a helyeken még nappal sincs megengedve. Szigorúan tilos bármilyen rádión hallott hir terjesztése vagy kommentálása.

Uj bormérés nyilt a Csapó uccán

A „Mega" Magyar Hegyvidék Bortermelő Értékesítő Szövetkezet állami ellenőrzés alatt álló, **báró Jeszenszky Andor** igazgatása és szervezése mellett a Csapó ucca 39. szám alatt igen szépen újjáalakitva megnyitotta borkimérését. A megnyitáson tapasztaltakból jóleső érzéssel állapithatjuk meg, hogy **Dobár Mihály** üzletvezető közismert előzékenysége és mindenkor a vendégek érdekeit képviselő személye minden körülmények között értéket és számottevő borkiméréssé fejleszti a „Mega" borozót. Az árak szolidsága, a kiszolgálás élvezetes előzékenysége és maga a helyiségek művészies beosztása, az üzletvezető Dobár Mihály ismert személye garancia arra, hogy ez új üzlet a legjobbat fogja nyújtani vendégeinek.

Időjárás

A Kárpátok medencéje felett kialakult leszálló légáramlás következtében déli szél és kevés felhőzet mellett folytatódott a felmelegedés.

Jóslás: Élénk délnyugati szél, délelőtt még erős felmelegedés, délután vagy este már zivatarok lehetnek.

ÁTKÖLTÖZKÖDTÜNK
az új szép helyiségünkbe, ahol
raktárunkat kibővítve
örömmel várjuk kedves vevőinket
Szántó férfiruhaüzlet
Csapó u. 8. szám

Friss háztartási gumicikkek, gumikötények, lábtörlők, ágybetét stb. raktárra érkeztek

Erdélyi Szőnyegház
Piac u. 34. Telefon: 22-45.

Kétezer magyar anyát tüntetnek ki

Budapest, aug. 10. A magyar anyák nemzetvédő bizottsága az idén is megrendezi az egész ország területén a példás életű, érdemes, sokgyermekes anyák kitüntetési és jutalmazási ünnepségeit. Négyszáz községben közel 2000 anya részesül kitüntetésben és jutalmazásban.

5 millió 342 ezer pengő az árvízkárosultaknak

Budapest, aug. 10. Az árvízkárosultak házainak újra építésére társadalmi gyüjtés útján a mai napig a 64.100 sz. csekkszámlára befolyt 4.815.999.27 P. A felajánlott, de még be nem fizetett készpénzadomány összege 253 ezer P. A természetbeni gyüjtés eredménye 274 ezer pengő. A gyüjtés eredménye összesen 5.342,999.27 pengő.

45 új iparos Debrecenben

Juliusban az iparügyi osztály 45 új iparigazolványt adott ki, melyek szakmák szerint így oszlanak meg: férfiszabó 1, nőiszabó 2, asztalos 1, autószerelő 1, korcsma 5, kifőzés 1, géperejű bérkocsis 3, papir nagy- és kiskereskedés 2, fűszer adás-vétel 2, hirlapterjesztő 1, tejtermék csemegekereskedés 1, rőfös 1, kerékpár-, varrógépkereskedés 1, kőszénkereskedés 2, helyi szekérfuvarozó 1, kovács 1, lábbeli javító 1, műszerés 1, vas- és fémesztergályos 1, lófogatú bérkocsis 1, kávémérés 1, sütő 1, szatócs és egyszerű tej kimérés 2, fűszer stb. adás-vétel közvetítése 2, gyümölcskereskedés 3, papirzacskókészítés 2, kerékpárkölcsönző 1. Munkakönyvet kiadtunk 79 esetben, munkakönyv ki- és bejelentés történt 178 esetben. Tanoncszerződés köttetett 11, felszabadult 6. Péksütemény árulására 3, utcán járva-kelve árusításra 5, a nagyerdei mutatványos térre 12, a zsibvásártérre 9 engedélyt adtunk ki. Meghosszabbítottak 7 házalási engedélyt, 1 vándor iparengedélyt.

4.685 pengő értékű inségmunkát végeztek juliusban Debrecenben

A szociális ügyosztály július hónapban a városi kertészetnél végeztetett inségmunkát a város különböző pontjain. Kirendeltek 60 inségmunkást, ebből megjelent 58. A napi átlagos dolgozó létszám 45 fő volt. Napszám 1.70 pengő volt, a felügyelőknek 2 P, szakmunkásoknak 2.30 P. A munkaidő reggel 7 órától délután 4 óráig terjedt. Inségmunkára kifizettek 4685.16 P napszámbér, fuvarbérben 272 pengőt. A szociális ügyosztály állandó havi közsegélyek részére kifizetett 7112 P-t, segélyre 2,196.14 pengőt. Az inségakció keretében 107 szellemi szükségmunkást foglalkoztattak, 9 napközi gyermekotthont és egy bölcsődét tartottak üzemben.

Részegen jelent meg egy asszony bünpere tárgyalásán

A debreceni törvényszék elé orgazdasággal vádolva idézték Nagy Istvánnét, aki annyira szívére vette a szigorú idézést, hogy az egyik debreceni vendéglőben tárgyalás előtt nagyobb adag bátorító folyadékot vett magához. A törvényszékre igen jókedvűen érkezett meg és a kapus nagy csodálkozására hangosan énekelte azt a nótát, melyben arról tétetik bizonyság, hogy nem lopott ő életében. A tárgyaló teremben is hangosan viselkedett az asszony, akit a bíró figyelmeztetett a rendre, majd intézkedett, hogy a lármás asszonyt a fogház hüvös falai közé kísérjék.

Hogyan felelnek a debreceni diák fiuk és diák lányok vitéz Horthy István felhivására

Szorgalmas munka folyik a diákkaptárban

Nem hiába hangzott el nagybányai vitéz Horthy István felhivása, a diákfiuk és diákleányok mélyen szívükbe vették. Megérezte a mai kor ifjúsága, hogy — ez a vakáció nem a tétlenség nagy vakációja, hiszen fajtánk jövőjéért felelősséggel tartozunk, különösen ma, amikor körülöttünk a nagy nemzetek magára ébredését láthatjuk.

Elsősorban gyüjtőmunkát kért a Diák Kaptár országos elnöke. Ezer és ezer mód van rá, hogy ennek a gyüjtési akciónak megfeleljenek a kaptár szorgalmas diák méhei. Ők maguk találták ki ötletesebbnél ötletesebb módokat, hogy hogyan lehet az elhasznált dolgokat összeszedni, hogyan lehet pénzt teremteni ügyszólván a semmiből és az így összegyüjtött fillérekből pengőket, a pengőkből pedig az ország gazdaságának adni.

A Debreceni Felső Kereskedelmi Iskola diákkaptár ügyvezető igazgatója ifj. vitéz Boczkó Béla, ő vezeti a debreceni »keristák« között a mozgalmat. Kérésünkre *Boczkó* Béla örömmel beszéli el:

— Kimegyünk a Nagyerdőre makkot gyüjteni és eladjuk az erdőhivatalnak. Arató Imre iskolatársam pl. zacskókat készít és szépen keres vele, Füzesi osztálytársam pedig angoranyulakat tenyészt, de a takarmányt nem vásárolja, hanem konyhahulladékból kerül ki, amit máskor a szemétre dobtak. Én magam pedig szerződést kötöttem a nagyapámmal, hogy a házi telefon javítását én végzem és ennek fejében sok kiolvasott ujságot s folyóiratot kapok tőle, amit eladok, mint makulatura papirt és a pénzt beadjuk az iskolabankba. A csereberét is igénybe vesszük, így fizetünk a háztartási hulladékanyagokért. Játékokat készítünk és szívesen átengedik ennek fejében a háznál amugysem használható dolgokat. Minden osztálynak meg van a maga gyüjtőcsoportja és hetenként egyszer körútra mennek. A diákkaptáros fiuk maguk után huzzák a kis kézi kocsit és végig járják a megjelölt utcákat. Bemutatkoznak, megmondják miért jöttek és a legtöbb helyen még pénzt sem kérnek, szívesen ideadják az elhasznált dolgokat. Egy-egy ilyen körútról mindig megrakodva térünk vissza. Diák kaptárunk két hónap alatt csak ócskavasból 101 mázsát, csontból 6 mázsát gyüjtött össze idegen háztartásoknál. Ez alatt a két hónap alatt hozzávetőlegesen 705 pengőt gyüjtött össze kaptárunk.

Folytatjuk a munkát jövőre is, hiszen alig egy-két hónappal a vizsgáink előtt kezdtünk hozzá. Aki egyszer belekóstol ebbe a munkába és látja, hogyan duzzad hétről-hétre a takarékbetét állománya, az nemcsak az iskolai év alatt, hanem a nagy vakációban is szaporítja az iskolai vagyont.

A debreceni ipartestület az iparos tanonciskolai óraadó tanárok véglegesitését kéri

A debreceni iparos tanonciskolánál igen jó tanerők biztosítják az iskolák magas nivóját és az ipartestületi kiküldöttek jelentései is legjobb eredményt mutatják. Az iskolákban a tanárok jórésze bár évek óta működik, mégis mint óraadó tanár áll az iskolák szolgálatában. Iparos érdeknek mondották ki az óraadó tanárok véglegesítését és ezért az illetékesekhez, elsősorban a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez fordultak. A miniszterhez a debreceni ipartestület a következő feliratot intézte:

A Debrecen és Vidéke Ipartestület a helybeli fiú- és nőiparostanonciskola oktatási nívója emelése érdekében minden alkalmat felhasznál arra, hogy a tekintélyes áldozatokkal fenntartott tanonciskola hiányosságaira az illetékes körök figyelmét felhivja. Az egyik hiányosság, melyet most felemlítünk, az iparostanonciskolai tanerők egyrészének véglegesítése körül áll fenn. A tanonciskolában egyes óraadó tanárok hosszú évek óta fejtenek ki igen kiváló működést és teljes ambícióval arra törekednek, hogy az iskola, mely tekintélyével, méreteivel, nemkülönben a belső szervezettségével az ország egyik legnívósabb iskolája, minél magasabb fokra emelkedjen. De amíg ez a nemes törekvés az óraadó tanerők részéről megnyilvánul, nem viszonoztatik a fenntartó és főfelügyeleti hatóság részéről azzal a méltányossággal, hogy a minden tekintetben megfelelő óraadó tanerők érdemeik elismeréseképen véglegesittessenek.

Tisztelettel rámutatunk arra, hogy Debrecenben, az iskolák városában, közelesen életet nyer a középfokú gazdasági középiskola, rohamléptekkel közeledik a nyolcosztályú népiskola megvalósítása, így a debreceni iparos ifjak sem maradhatnak el a magasabb fokú szellemi képzés lehetőségétől, mit megfelelő tanerők előzetes begyakorlásával és biztosításával a majdan kiépítendő középfokú iparostanonciskola révén fogunk elérhetni.

A legutóbb lefolytatott ipariskolai évzáró vizsgákról hozzánk befutott jelentés kiemeli azokat a tanerőket, akik a növendékek oktatását, teljes elismerést érdemlően látták el a munkaadók előnyére, a növendékek javára s az iskola dicsőségére. Méltánylandónak tartjuk azoknak az óraadó tanároknak hosszú és eredményes szolgálatuk figyelembevételével való véglegesítését s ezzel az iskola számára történő biztosítását. Mély tisztelettel arra kérjük Nagyméltóságodat, méltóztassék a tanonciskola fenntartó hatóságát az óraadó tanárok véglegesítésére vonatkozó javaslattételre felhívni s a kapott kedvező javaslat alapján a véglegesítéshez hozzájárulni.

Debrecen, 1940 augusztus 6.

Mély tisztelettel:
Galamb sk., elnök.

— **A svájci kormány kiutasított Svájc területéről néhány külföldi kommunistát.** A svájci hadsereg fővezére elrendelte, hogy egyes könnyű csapategységeket, amelyek jelenleg szabadságolva voltak, helyezzenek ismét készültségi állományba. A rendes csapatok leváltásáról van szó.

Irodalmi csemege

Rankay Gyula: A NŐKKEL ANNYI BAJ VAN és még két kacagtató regény rengeteg humoreszk, mulatságos paródiák és versikék, KAJÁN LEXIKON, 1001 MÓKA vaskos kötetben mindenütt 2.— P. A szerző (Debrecen, Magoss György-tér 6. sz.), 25714 postai csekkszámláján is megrendelhető. Egyik legvidámabb magyar könyv.

Trieszt mellett súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Egy munkásokat szállító tehervonat leesett a töltésről. Öt munkás meghalt, tíz súlyosan megsebesült.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Rövid táviratok

Róma, augusztus 10. A Londonban lefoglalt román aranykészlet értéke 200 millió leit képvisel. A román aranyat már hosszabb idővel ezelőtt helyezték el az Angol Banknál és a román kormány már kérte, hogy az aranyat szállítsák át Amerikába.

Algeciras, augusztus 10. Pénteken délben három romboló a Földközitenger irányában elhagyta Gibraltár kikötőjét. Csütörtökről péntekre virradó éjszaka kereskedelmi hajók csoportja az Atlanti-óceán felé távozott, úgyhogy már csak kevés kereskedelmi hajó maradt a kikötőben.

Egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép csütörtökön este ismét elrepült Gibraltár fölött és bombázta a kikötőben horgonyzó hadihajókat. A légvédelmi ütegek tüzeltek a repülőgépre.

Tokió, aug. 10. (Német TI.) Szombaton a kora reggeli órákban, amint a hadijelentés közli, a japán hajóraj megtámadta Haiment. A japánoknak sikerült Haimennél kikötni és a hadihajók és repülőgépek védelme alatt a kínai helyőrséget megtámadták.

Bukarest, aug. 10. (Német TI) Jól értesült körökben híre jár, hogy Besszarábia és Bukovina északi részének átengedése után az 1930-i népszámlálás alapján kb. 450 ezer zsidó maradt Romániában.

Tokió, aug. 10. Maosuoka külügyminiszter kijelentette, hogy Japánnak az új nagyázsiai gazdasági terület felépítésében azokkal a hatalmakkal kell együttműködnie, amelyeknek célja a világ újjárendezése. Hangsúlyozta, hogy Kínában a viszályt minél előbb meg kell szüntetni. (MTI.)

Szófia, aug. 10. Magyarország és Bulgária közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítése céljából magyar-bolgár gazdasági kamarákat állítanak fel Budapesten és Szófiában.

NEWYORK, augusztus 10. (Német TI.) **Louissane államban felhőszakadások pusztítottak, amelyek helyenként egész országrészeket két lábnyi magasságban árasztott el vízzel. Louissane állam délnyugati részén több mint 10 ezer ember hajléktalanná vált.**

London, aug. 10. (Reuter.) **A kairói főhadiszállás szombati hivatalos jelentése így hangzik: Szomáli: Az olasz előnyomulás főhadiszállásunk felé tovább folyik, a többi arcvonalon mindenütt nyugalom van.** (MTI.)

Genf, augusztus 10. (Német TI.) Vichyből újabb franciaellenes angol cselekedetekről érkezett hír. Az Anglia által Alexandriában visszatartott két francia tartálygőzöst a hajó parancsnokai tiltakozása ellenére az angol hatóságok arra kényszerítették, hogy fussanak ki a kikötőből. Vichyben úgy hiszik, hogy a gőzöst az angolok Port Sudanba irányították, hogy ott elkobozhassák.

Strandfürdő
alkalikus tartalmu vizéhez
legalkalmasabb
fürdődresszet
gyártja és
forgalomba hozza a
Benyáts ÁRUHÁZ

Kirakatbetörők kifosztották a Werner cég kirakatát

Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek betörték a Werner Sándor divatáru cég Piac ucca 70. szám alatt levő üzletének kirakatát és azt teljesen kifosztották. Elvittek többek között 11 értékes férfiinget, két pizsamát, 2 sapkát, hat férfinadrágot és zsebkendőket.

Mivel a közelmultban hasonló körülmények között és teljesen azonos szisztémával törtek be a Béke áruház Szent Anna u. kirakatába, az a gyanu merült fel, hogy ezt a betörést is ugyanaz a társaság követte el, melynek tagjai fiatal suhancok, akik így öltözködnek ki a kirakaton keresztül.

A betörést a hajnali órákban fedezték fel és jelentést tettek a károsultak a rendőrségen. Detektívek szálltak ki a helyszínre és megindult a nyomozás, melynek eredményeként sikerült olyan nyomokra bukkanni, amelynek alapján rövidesen kézrekerülnek a tettesek.

Miért megy mindenki az „Északi sark"-ba??

Debrecen legkedveltebb CSÁRDÁJÁBA, a közkedvelt SIMI BÁCSI csárdájába:

mert:
ott a legjobb:

a bográcsgulyás, flekken, lacipecsenye, fonatos, juhtúrócsusza. Minden pénteken este haleste. Oloso zónaárak. Kitűnő italok. Cigányzene.
Szives pártfogást kér

Simi bácsi
a Levelescsárda 10 éven át volt vezetője
Kassa út 33. Villamos megállónál

A debreceni szellemi és gazdasági élet vezetői memorandumot nyujtottak át a főispánnak és polgármesternek a Nyári Egyetem megtartása érdekében

Mint már beszámoltunk, az idei Nyári Egyetemet a rendkívüli időkre való tekintettel nem lehet megtartani, annak ellenére, hogy most is szép számmal jelentkeztek hallgatók.

A külföldieknek ez az elmaradása érzékenyen érinti Debrecen, de azt lehet mondani, az egész ország idegenforgalmát. A Nyári Egyetem megtartása érdekében — mint tudomásunkra jutott — a debreceni szellemi és gazdasági élet vezetői memorandumot nyujtottak át Lossonczy István főispánnak, valamint dr Kölcsey Sándor polgármesternek. Ebben a memorandumban feltárják, hogy milyen veszteséget jelent számukra a Nyári Egyetem elmaradása. „A Nyári Egyetem ugyanis amellett, hogy a nemzeti propaganda célkitüzéseinek megfelelően a külföldi hallgatóság előtt oly nagyszerűen bemutatja a legkiválóbb tolmácsolásban az új Európa közepén megújhodó Magyarország szellemi, politikai és gazdasági arcát és elősegíti az egységes magyar nemzeti öntudat kialakítását — Debrecen szellemi és gazdasági életében is elsőrendüen fontos szerepet játszik" — áll a memorandumban, melyet aláírtak a debreceni szellemi élet képviselői, a Csokonai Kör és az Ady Társaság, a Kereskedő Társulat, a vendéglátó ipar szakosztálya nevében vitéz Fejér István, Németh Nándor, Csécsits Lajos szakosztályi elnök, a közüzemek, a debreceni kereskedők iparosok, könyvkereskedők. Kifejti a memorandum, hogy Debrecen számára a külföldiek itt tartózkodása mintegy 150.000 pengőt kitevő forgalmat jelentett. A Nyári Egyetem meg nem tartása ettől az összegtől fosztja meg Debrecent. Legérzékenyebben mindezt természetesen a vendéglátó ipar érzi meg. A főispánhoz és polgármesterhez benyujtott — egyébként azonos szövegü — memorandumban kérik, hassanak oda és tegyék lehetségessé, hogy a Nyári Egyetemet a jövőben meg lehessen tartani.

A Nyári Egyetem titkársága annak ellenére, hogy az idei tanfolyamok elmaradnak, szorgos munkát végez és nem mulassza el, hogy most is propagálja a Nyári Egyetemet. Körülbelül 30.000 darab német, olasz, angol, francia és magyar nyelven megírt prospektust és mintegy kétezer ugyanilyen nyelveken megírt plakátot bocsátott, illetve küldött szét.

Naponta többszázan gyönyörködnek a Négy Nemzet Kiállításában

Több százan gyönyörködték végig két nap alatt a Négy Nemzet Kiállítását a Déri múzeumban és őszinte elragadtatással adóznak Olaszország, Jugoszlávia, Svájc és Magyarország fotomüvészei válogatott legszebb alkotásai előtt. Sokan csodálkoznak, hogy a nagy nemzetközi kiállításokon sem lehet ilyen szép gyüjteményt látni. Ennek magyarázata az, hogy a nemzetközi folyoversenyeken tetszés szerint jelentkezhetnek a müvészek, most azonban minden nemzet központja válogatta ki az ezévi nemzeti termés legszebb darabjait. Ez az oka, hogy szépségben még ilyen képgárdát nem láttak Debrecenben, ezért viszik el a képanyagot 18-ika után a nagy magyar városokba, sőt Budapestre is, onnan pedig Svájc nagy müértő központjaiban állítják ki.

Képkritikát adni szinte lehetetlen a mai szük lapterjedelemben, mert a résztvevők csaknem kivétel nélkül világversenyeken állítottak már ki és nyertek díjakat. Az olaszok különösen nagyértékű gyüjteménnyel szerepelnek. Az olasz képeket épp akkor adták fel, amikor Torinót bombázták, talán éppen a háború ellenére is meg akarták mutatni az olaszok nemzeti nagyságukat ezen a téren is. Valóban ilyen csodaszép olasz gyüjtemény még sehol a világon nem szerepelt. A híres jugoszláv versenyzőgárda pedig mintha megérezte volna, hogy erős ellenfele lesz az olasz csoport, szigorú önkritikával csak a legerősebbek legjobb képeit küldték el. A svájciak pedig, akik lekötötték és meghívták az egész kiállítási anyagot, igazolni akarták, hogy méltók ilyen válogatott kiállításra, szebbnél szebb képeik elbüvölhetik a nézőket. A magyar versenyzők között ismét akad olyan új alkotás, amely világviszonylatban is nagy visszhangot fog még verni. Annál nagyobb öröm ez, mert egészen új garnitúra állta ki a tüzkeresztséget és bizonyult méltónak arra, hogy képeiket a külfödre küldjék. A képanyag nagyszerüségére mi sem jellemzőbb, minthogy egy-egy kiesett csendes percben mindig lehet látni amatőröket, akik jegyzeteket, skicceket készítenek, sőt szakfényképészek is többször megnézik a kiállítást, mert új dolgokat, szokatlan, de érdekes felfogásokat látnak és tanulnak. Nagy nyereség ez a kiállítás Debrecenre és teljesen érthető, hogy tömegek nézik végig naponta a pompás képanyagot.

Révész püspök Komáromban előadást tart

D. dr Révész Imre püspök hétfőn Budapestre utazik Debrecenből és kivatalos ügyekben tárgyal. Budapestről Révész Imre püspök Komáromba megy, ahol részt vesz a Lelkészegyesület gyülésein és azokon két előadást tart.

Havi 90 ezer liter petróleumot igényeltek Debrecenben

Az igényléseket felülvizsgálják, mert az igényelt mennyiség nagyobb, mint a tavaly augusztusi fogyasztás

A petroleum igénybejelentések fölvételét a hatóság a meghosszabbított határidőben tegnap délben egyelőre lezárta. Összesen 17.560 háztartás jelentkezett 83.800 liter, továbbá 123 iparos és gazdasági üzem 4300 liter igénylésével. Ez a mennyiség több, mint kétszerese annak a mennyiségnek, amelyeket tavaly augusztus hónapban a debreceni kereskedők eladtak.

Minthogy most a mult évben eladott mennyiségnek csak mintegy 80 százaléka áll rendelkezésre, a bejelentett igényléseket felül kell vizsgálni s az igényeket a rendelkezésre álló mennyiséghez képest minden vonalon csökkenteni kell.

Azt a helyzetet ugyanis minden módon el kell kerülni, hogy a hatóság beváltathatatlan utalványokat bocsásson ki. Az utalványok kiállítása és kiosztása tehát a felülvizsgálat megejtése után történhetik meg, amelyről előreláthatólag e hét végén fog a hatóság hirdetménye megjelenni.

A most kezdődő héten az igénybejelentések fölvétele szünetel. Akik eddig nem jelentkeztek, igényüket a jövő héttől kezdve bejelenthetik. Az új jelentkezők igénye a szeptember havi készletből biztosíttatik. Az augusztus havi jelentkezések határidejének meghosszabbításáról azért nem lehet szó, mert az utalványok kiadását nem lehet tovább halasztani.

Közös ünnepélyt rendeznek a testvérközségeknek Debrecenben és Debrecennek Szinevéren nyaralt gyermekei

Debrecenben a Nagyerdő árnyas lombsátra alatt már második csoportja nyaral a kárpátaljai gyermekeknek, akiket a testvérközségekből hoztak el. Ezúttal 40 fiúgyermek éli gondtalan vakációs életét. Dr **Kupinszky Sándor** tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője személyesen ellenőrzi, hogy a kis ruszin gyermekek hogyan töltik napjaikat. Valamennyien boldogok, jóízűen fogyasztják a magyaros ételeket és szépen gyarapodnak. A Nagyerdő pedig hangos dalaiktól. Napról napra jobban elsajátítják a magyar nyelvet az itt nyaraló kis ruszin gyermekek és a szebbnél szebb magyar nótákat éneklik, verseket szavalják naphosszat.

A második csoportban nyaraló kárpátaljai gyermekek debreceni nyaralásának is már több mint fele eltelt és rövid idő mulva a fiúk is szép búcsúünnepélyen köszönnek el Debrecentől, mely egyhónapi gondtalan, boldog életet biztosított számukra.

Dr **Kupinszky Sándor** tanácsnok érdekes tervet valósít meg a búcsúünnepély műsorával kapcsolatban. Bekapcsolja az ünnepélybe azokat a debreceni gyermekeket is, akik egy hónapig Szinevéren nyaraltak. Ezek a gyermekek egyébként is minden szombaton délután összejönnek a Nagyerdőn nyaraló kis ruszin fiúkkal és ilyenkor együtt játszanak, szórakoznak, beszélgetnek. Közös ünnepélyük kedves, érdekes gondolat.

Csökken a nagyerdei és népfürdő látogatottsága

A nagyerdei fürdőt július hónapban összesen 52.288 személy látogatta. Ezzel szemben 1939 júliusában 84.899, 1938 júliusában 62.735, 1937 júliusában pedig 53.574 volt a látogatók száma. Állandó csökkentést mutat a betegbiztosító intézetektől beutaltak száma, mert amíg 1937 júliusában 2062 volt, addig 1938 júliusában 2122, 1939 júliusában 1779 és 1940 júliusában 1601. A bevétel 1940 júliusában 25.869 pengő és 62 fillér, 1939 júliusában 32,631.10 P, 1938 júliusában 29.237.30 pengő, 1937 júliusában 21.085.53 P volt. Ezzel szemben a kiadás: személyi és dologi 1940 júliusában 7986.86 P-t, 1939 júliusában 5,666.79 P-t, 1938 júliusában 4375.05 P-t tett ki. A nagyerdei fürdő kiadásai és a népfürdő kiadásai együttesen vannak elszámolva. A népfürdőt 1940 júliusában 48.780, 1939 júliusában 81.223, 1938 júliusában 51.090, 1937 júliusában 40.472 személy látogatta meg. Bevétel volt 1940 júliusában 8791.70 P, 1939 júliusában 11,548.50 P, 1938 júliusában 9640.76 P, 1937 juliusában 7668.30 P.

— **A gyermekparalizises betegekből 34-et jelentettek** a szolnoki tisztiorvosnak, aki járványkórházat rendezett be s megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a veszélyes betegség terjedését megakalyozzák. Tragikus ,hogy egy fiatal asszony, Galgóczy Kálmán főhadnagy 22 éve felesége is megkapta a betegséget és meghalt. A halálos esetek száma ezzel háromra emelkedett.

Celofán
és ballonkabátok
LORD úridivatnál

Négy Nemzet Kiállítása, Déri muzeum

Egy cső főtt kukorica

Csevegés a főtt kukorica csemegézés mellé.

A régi nyugodt és boldog békeévekben, amikor a bornak, búzának, békességnek és csöves kukoricának továbbá a hízott disznónak bővében volt a magyar, akkor talán nem is gondolt rá senki sem, hogy mi — egy emberöltővel későbbi kor, a mai gyermekei, — tudományos orvosi elvek alapján, megfontolt gazdasági érdekből, a maga tiszta fehér ruhájában, mint komoly népélelmezés cikket és kiszámíthatatlanul nagy összeget jelentő közgazdasági tényezőt tesszük egy inségesnek igérkező esztendő nyarán szerényen terített asztalunkra. Mert a csöves főtt kukorica valóban nép élelmezési cikké és komolyan búzaliszt pótló gazdasági tényezővé lépett elő és helyet kér magának az ország élelmiszer ellátása terén. Ehhez pedig joga van, mert kitünő ízü csemege, könnyen emészthető étel, fehérjetartalma 6.4, zsírtartalma 2.2, szénhidráttartalma 11.3 százalék, a felmetszés kapcsán kihasználható testfütő képessége 914 hőérték.

Egy felnőtt ember napi fehérjeszükségletének fedezésére 110 gramm fehérjét ad 900 kilógramm kukorica, mert a szemtermés víztartalma: 13.1 százalék, fehérje 9.9 százalék, zsírtartalma: 4.6 százalék. A szénhidrátok mennyisége 68.4 százalék. Farost, cellulóze, maghéj, mennyiség 2.5 százalék. Hamuanyagok 1.5 százalék.

A különböző vízfélék sorában a víz tartalma és a tápanyagok mennyiségét nézzük, akkor azt látjuk, hogy a kukorica liszt viztartalma 10.6 százalék, fehérjetartalom 10 százalék, zsír 5.2 százalék. A szénhidrátok mennyisége 54.08 százalék. Farost 11.2 százalék, hamu 0.9 százalék.

A kukoricát fogyaszthatjuk, mint csöves főtt kukoricát, vagy ha öregebbek a csövek, parázsban megsütve, mint sült kukoricát élvezhetjük. Érett állapotban a csőről lemorzsolt szemeket, mint szemes főtt kukoricát is jó ízüen megehetjük. A szemes főtt kukoricaként való beszemelgetésre a fehér kukoricafélék igen izletesek. Természetes, hogy a gyermekvilág legnagyobb örömei közé tartozik a pattogatott kukorica evés, amit külön mondanom sem kell.

A szerényebb viszonyok között élő néposztályok hazánk egyes vidékein kukoricaliszből sütnek kenyeret maguknak. De a világháború alatt egyidőben Budapesten is csak bizonyos arányban kukoricaliszből kevert kenyeret lehetett kapni. A durvára őrölt kukoricából szitálják ki a malomban a kukorica darát, amit kásának megfőzve, füstölt kolbász szal vagy tejjel, vagy birkatúróval vagy napraforgó mag olajjal, zsírral esetleg tejfölösen tálalnak. — A kukoricaliszt ezenkivül jól felhasználható különféle sült és főtt tészták elkészítéséhez, amire minden jobb szakácskönyben akad egynéhány recept. (Hölgyeim csak szíveskedjenek előkeresni!)

Hogy a főuri világ étkezésében sem volt megvetett étel, a boldog békevilágban a főtt kukorica, arra példának elmondok egy esetet:

Vilmos császár, amikor Bécsben meglátogatta Ferencz József őfelségét, az udvar díszebédet adott. Erre a díszebédre Magyarországból szállított legizletesebb fajtájú csöves kukoricát is főztek a bécsi udvarban.

Az ínyenc bécsiek feszült várakozással lesték, hogy fogják enni a császári felségek a csöves főtt kukoricát. Evőeszközzel-e, vagy eszközök nélkül? — Nagy gond lehetett ez abban az időben. Mikor aztán az ebéd végefelé a főtt kukoricára került a sor, bizony Őfelségéék is természetes egyszerüséggel, kézbe fogták és úgy ették, mint ahogy azt ősidőktől és az ősembertől kezdve mindenki eszi.

E híres magyar csemegére vonatkozólag a világjárók úti könyvei, az első Baedeckerek már a nagyapám gyermekkorában az 1850-es években is azt irták hogy Budapesten a nyár derekán jóizü főtt kukoricát adnak az ebédhez a vendéglőben.

Lehetséges, hogy világszerte csak a mi nagy magyar Alföld-i éghajlatunk alatt ilyen izes a főtt kukorica, mint talán sehol máshol a föld kerekségén.— Minden bizonnyal valószinü, hogy ez az egyedülállóan különösen jó zamata teszi a főtt kukoricát gyermek és felnőtt előtt egyaránt olyan kedvelt csemegévé.

A főzésre legalkalmasabb, legkitünőbb izü fajta első csöveit is jó étvággyal eszegetném meg, ha a Piac utcán egy tisztaruhában csöveskukoricát főző nagyleány, vagy menyecske áruiná, budapesti módra igy kinálgatva: „Tessék kérem főtt kukorica!" „Szép csövek!" „Nagy csövek!" „Tessék kérem, még meleg a főtt kukorica!" Én szivesen vennék egy csövet! De még szivesebben mondanám otthon, mint vakációs diák a fehér asztal mellett az ebédnél: „Édes anyám, kérek szépen még egy cső főtt kukoricát".

Dr Katona Ferenc
állami iskolaorvos, egészségtantanár

Féláron lehet szeptember első felében Budapestre utazni az Oszi Vásárra

Országszerte élénk érdeklődés előzi meg az immár 15 éve nagy népszerüségre szert tett őszi lakberendezési és háztartási vásárt, amely ezidén felvonultatja az egész szakmabeli ipart és 7 nagyszabásu külön csoportban rengeteg látványosságot nyujt. Ám ezúttal valóban vásár is lesz az őszi vásár, nemcsupán kiállítás, mert a kiállítók jogot nyertek a kicsinyben való árusításra is.

A Vásár szeptember 5-től 16-ig tart, de arra már augusztus 30-tól érkezhetnek a látogatók, akik ezidén is féláru utazási kedvezményben részesülnek ha megszerzik az Őszi Vásár utazási igazolványát. Visszautazni szeptember 5-től szeptember 22-ig lehet a féláru utazási kedvezménnyel. Az Őszi Vásár utazási igazolványait már a közeli napokban szétküldik s ilyet bárki szerezhet magának az utazási és menetjegy irodákban, az ipartestületeknél, a kereskedelmi és iparkamaráknál, a pénzintézeteknél, a községi elöljáróságoknál és a Vásár minden tb. képviseleténél.

Ma kezdődik az Országos Leánykonferencia Debrecenben

Az országos református leánykonferencia ma délelőtt kezdődik, de az ország minden részéből érkező résztvevők közül nagyon sokan már pénteken és szombaton Debrecenbe érkeztek. Pénteken és szombaton a város nevezetességeinek megtekintése szerepelt a programmon. A Leánykonferencia tagjai Siposs Imre központi lelkipásztor vezetésével megtekintették a Nagytemplomot, Kossuth utcai templomot, a Kollégiumi nagykönyvtárt, a Déri múzeumot, majd a Nagyerdőre mentek ki, ahol a klinikai telepen megnézték a főzőkonyhát és a gyermekklinikát. A szombati napot a város nevezetességeinek megtekintésére fordították.

A konferencia ma délelőtt a nyilastelepi református templomban tartandó istentisztelettel veszi kezdetét, melyen prédikál dr Szász Imre esperes. Utána üdvözli az egyházmegye és egyházkerület nevében a konferencia résztvevőit, akiket Mezey Béla lelkipásztor a debreceni és nyilastelepi gyülekezet nevében üdvözöl és megnyitja a konferenciát.

Az előadások hétfőn reggel kezdődnek 9 órai kezdettel, amikor is Uray Sándor dr egyházkerületi főjegyző „Kire haligatunk?" címet tart előadást, míg délután 3 órakor a vezetők számára ugyancsak Uray Sándor dr beszél „A vezető erőforrása" címmel. Négy órai kezdettel Mezey Béla lelkipásztor „Képek az ó-szövetség történeti könyveiből" cimmel tart előadást A konferencia reggel fél 8 órakor áhitattal kezdődik és este fél 8 órakor áhitattal végződik, amit Mezey Béla lelkipásztor tart. Utána pedig tábortüz van a nyilastelepi gyülekezeti ház udvarán.

Erdély felbecsülhetetlen ásványi kincsei

A nemzetközi ásványkutatói és orvosi kongresszuson hivatalosan megállapitották, hogy egész Európa területén nincsen annyi gyógy iszap, mint a székelyföldön. Beszéltek arról is, hogy Hargitában metán és szénsavgáz ömlések vannak s ami még fontosabb, hogy igen sok okker és bitumen palát találni. Az orvosi tudomány ugyanis az utóbbi időben e gyógyszereknek egy tekintélyes részét már ásványi anyagokból állítja elő s igy történt a többek között, hogy a híres hetlchtiolin nevü gyógyszert, amit ezelőtt tengeri halakból állitottak elő, újabban könnyebb eljárással és nagyobb mennyiségben bitumenes palából gyártják.

A kongresszuson csak igen kis részben emlékeztek meg arról a sok nagyszerü dologról, amit Erdély természeti kincseivel kapcsolatban úgy ásványtani, mint gyógytani szempontból még el lehetett volna mondani. Azok az idegenek, akik már bejárták Erdélyt, nem egyszer nevezték ezt a földet keleti Svájcnak. Kétségtelen, hogy ha a hegy és völgy szépségekről beszélünk, akkor csakugyan helye van a hasonlatnak, bár Svájc hegyei magasabbak, ezzel szemben Erdély gazdagabb folyókban és tavakban s amiben a versenyt nemcsak Svájccal, hanem egész Európával állja, gyógyhatásu fürdőkben és bizonyos mértékig természeti kincsekben.

A régi békebeli Magyarország tudományos és gazdasági tényezői is felfedezték már ezt a magyar gazdaságot, de úgy látszik, bizonyos okok akadályozták őket abban, hogy ezt megfelelően értékesitsék és megteremtsék szá-mukra a méltó világhirt. Megmaradtak a felfedezésnél, a hazai viszonyoknak megfelelően fel is épült jó néhány fürdő.

A geológusok azt állitják, hogy Erdély mezőségi része valamikor tenger lehetett s ebből rengeteg só rakódott le az agyag alá. A tengeri állatok tetemeiből pedig gáz, az úgynevezett földgáz keletkezett. Valóban, Erdélyben annyi só és földgáz keletkezett, hogy ilyen hatalmas mennyiséget még alig lehet találni a világ egyik-másik helyén. Itt van például Vizakna, ahol a sórétegek fölött furcsán kong a lépés. Ha egy eső jön, az egész vidék képe megváltozik, utak tünnek el, völgyek keletkeznek, süppedések és domborulatok támadnak, mert minden sóból van. Szóváton is láthat a túrista és fürdővendég világos sziklát. Parajdon pedig már nem csak a föld mélye, hanem a felszín is sóból van. Az Erdélyi só volt az első áru, amely a régmultban, mint kiviteli cikk, utat talált a külföldre. — 1792—1828-ig egyedül Marosújváron 14 millió mázsa sót bányásztak. Erdély mai sótermelése meghaladja évente a 2 millió mázsát. Erdély nagyszerü sófürdőinek pedig, se szeri, se száma. A jól ismert Szováton kivül ott vannak még Kolozs, Torda, Vízakna, Bázna, Korond, Tusnád, Székelyudvar, Bálványos, Szt.-Annató stb. Szénsavban gazdag fürdők még: Homoród, Előpatak, nátronszénsavas fürdők: Kovászna, Málnás, stb; mésztartalmú szénsavas fürdők: Borszék; szulfátos: Jegenye stb; ezenkivül még se szeri, sem száma a rádiumos és fémtartalmú fürdőknek. Néhány olyan fürdőhely, melyet a magyarországi vendégek a román uralom alatt is látogattak: Herkulesfürdő, Püspökfürdő, Félixfürdő, Buziás, Előpatak stb. A románok nem sokat törödtek ezekkel a fürdőkkel, nem igyekeztek azok azokat gazdaságilag kihasználni. Több súlyt fektettek a Fekete tengerparti üdülőhelyeinek kiépítésére.

Erdélyben még ma is nagyszerü aranylelő helyek vannak. Ezek Abrudbánya, Botos, Fazebaja,, Búcsúzalatna, Körösbánya, Barád, ahol egy tömbben 60 kiló természaranyat is találtak. Nagybánya, Tordaaranyos, Tekerő, Nagyalmás, Nagyvág, Verespatak stb. Erdélyben legutóbb a román vállalatok évente oly nagy mennyiségü aranyat termeltek ki, ami meghaladja a békebeli Magyarország aranytermelését. Mindazokon a helyeken, ahol aranybányák vannak, ezüstbányákat is találhatunk.

Az erdélyi barnaszén-bányák Bozovics, Mehádia,, Nagybáród, Forgácskút, Egeres, Petrozsény, Czebe, Vulkán Lupény, Nagyajta, Borszék, Golubovec, Ivanes stb. Erdély jelenlegi évi termése körülbelül 2 és fél millió tonna.

A mai Románia legnagyobb vasbányái is erdélyiek: Resicabánya, Nádorhegy, Nadrág, Vajdahunyad, Pusztapalánk, Anina, Petrozsény, Vácza, Torockó, Lővéte stb. Rézbányák: Siklóbánya, Rézbánya, Balánybánya stb. Felsődernán aszfaltot találni, a Jád völgyében aluminiumot, Biharban mészkövet. Itt vannak egyébként a legjobb porcellánföldek is.

Erdély erdőségeiről külön fejezetet lehetne irni. Erdélynek körülbelül 2 és fél millió hold erdeje van. Erdély fagazdaságával magyarázható, hogy Nagymagyarországnak is itt volt a legtöbb fürésztelepe. Románia papirgyárainak Péterfalvának, Zernestinek és Orlátnak ma is Erdély szállitja a feldolgozandó faanyagot.. És nem utolsó sorban kell említést tenni a földgázról, amely az erdélyi földben állitólag 250 milliárd köbméter mennyiségben fordulhat elő, úgy, hogy ezt iparilag értékesítve Erdély lakosságát évszázadokig lehetne ingyen ellátni világitással és fütőanyaggal. Végül még be kell számolni Focseneanu tanárnak, a híres román geológusnak és olajkutatónak arról a megállapitásáról, hogy véleménye szerint a Kárpátok gerince alatt egy hatalmas olajvonal fut, mely szétágazik Erdély és a mai nagy regáti olajvidékre.

— **Egy morfiumcsempész**, hogy a hatóságot kijátsza, a fehér mérget egy hamvederbe rejtette. Igy akarta a nemzetközi vonalon Peipingből Münchenbe csempészni. Egy szemfüles detektivnek azonban nagyon feltünt a látszólag nagyon bánkódó férfi, aki a hosszú úton egyetlen pillanatban sem tette le a halotti urnát a kezéből. Felnyitották „Fukada Yoshiki úr" porait tartalmazó urnát, melyből kilószámra ömlött a morfium.

— **Akishige Matcsomoto 25 éves japán feltaláló** olyan gépkocsimotort szerkesztett, amely önmaga állítja elő az üzemanyagát növényi anyagokból . A motor a japán sajtó dicsőítő cikkei szerint forradalmositani fogja a gépkocsi ipart és jóformán „füvet legel és faforgács abrakon" él. A feltalálónak eddig 85 találmányát szabadalmazták.

Előkelő budapesti **légoltalmi, gázvédelmi** és **tűzrendészeti** cikkekkel foglalkozó

részvénytársaság keres

a helybeli piac részére **komoly összeköttetésekkel bíró** őskeresztény **képviselőt.**

Ajánlatokat kérjük: Budapest postafiók 213. szám, 62. postahivatal alatt.

BRISTOL SZÁLLODA

BUDAPEST, DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egy ágyas szoba 6 P-től, két ágyas szoba már 12 P-től. Kitünő étterem és kávéház. Előzékeny kiszolgálás.

Kerékpár
Csoda, Turán, Favorit stb. kedvező részletfizetésre legolcsóbban kapható
KESZLER Széchenyi u.

A debreceni nők önkéntes munkaszolgálata

A debreceni tanyákon három napközi otthont állítanak fel.

Debrecenben megkezdte a munkát a Nemzeti Munkaközpont önkéntes női munkaszolgálata az Egyesült Munkatábor munkakörzösségében. **Eddig 45 érettségizett és diplomás nő** jelentkezett és megindult a szociális előkészítő tanfolyam. **A négy középiskolát végzett nők sorából 344-en jelentkeztek és a jelentkezettek részére szeptemberben indul meg tanfolyam,** melynek egyik célja a minőségi munkaerőt kitermelni. **Tanítanak gyors- és gépírást, német és olasz nyelvet, levelezést.** A vitézi székházban megindul egy tanfolyam e hó 17-én, melyet vitéz **Berényi** István tábornok nyit meg és ezen a tanfolyamon irodai munkára képezik ki a jelentkezőket. Folyamatban van már **a posta- és hírszolgálati kiképzés.**

E hó 21-én előadást tartanak: „Mit kíván a mi falunk" címen, majd 22-én a szabolcsi főispán feleségének meghívására **Napkor és Levelek községekben nézik meg gyakorlatban a szociális munkát.** A debreceni nők 150 gyermeket megvendégelnek a két faluban és visznek részükre játékokat is.

Az ősszel **a debreceni tanyák világában is akcióba lépnek vitéz dr Keresztes Fischer Ferencné útmutatása szerint és három napközi otthont állítanak fel, ahol a gyermekek, 180-an ingyen cukrot és tejet kapnak.** Az óvónő fizetéséről is gondoskodnak és 7000 pengő támogatás áll már az akció rendelkezésére.

Mester Miklós dr képviselő a tanfolyam keretében előadást tart az erdélyi magyarság szociális helyzete címen, még ebben a hónapban.

Debrecenben tanult meg magyarul Elisabeth Claus

Debrecen idei nyara egy színpompás, tarka eseménnyel lesz szegényebb. Az idei Nyári Egyetemet nem tartják meg. Most is tartott azonban a Nyári Egyetem egy előkészítő magyar nyelvtanfolyamot és ezen hárman vettek részt. Közülök Elisabeth Claust kerestem fel. Éppen levélírás közben találtam. Haza írt a szüleinek. Kérdéseimre mosolyogva válaszol.

Elisabeth Claus.

— Csere ösztöndíjas vagyok — mondja. Münchenből jöttem el Magyarországra, illetve erre a nyelvtanfolyamra. Már nem először járok itt, mert tavaly is hallgatója voltam a Nyári Egyetemnek és akkor tanultam magyarul.

— Hol kezdett magyarul tanulni?

— Még a müncheni magyar intézetben kezdtem el a magyar nyelv tanulását. Bizony — mondja mosolyogva — nem a legkönyebb nyelvek közé tartozik.

— Mi a véleménye a magyarokról? — kérdezem.

— A legudvariasabbak voltak velem szemben mindenütt. Pedig már sok helyen jártam Magyarországon. Budapesten töltöttem most is mintegy két hónapot, mielőtt Debrecenbe jöttem volna. Tavaly már ellátogattam Pécsre, Szegedre, Kassára, Egerbe, Lillafüredre.

— És melyik város tetszett legjobban?

— Nekem Eger. Különösen az egri bikavér, — teszi hozzá nevetve Elisabeth Claus. — De nagyon tetszett a Hortobágy is. Láttam a híres délibábot. Általában elmondhatom, hogy nagyon mély hatással volt rám ez a hatalmas, végnélküli puszta.

— Az itteni tanfolyam mennyi ideig tartott? — kérdezem.

— Április 10-étől augusztus elsejéig. Mióta vége van a tanfolyamnak, azóta csak szórakozni járok a gyönyörű debreceni strandra a tanfolyam másik két résztvevőjével. Úgy terveztem, hogy tovább is itt maradok Debrecenben és ismét résztveszek a Nyári Egyetemen. Sajnos azonban az idén nem tartják meg, így kénytelen voltam más programot készíteni. Most Kárpátaljára fogok ellátogatni.

A magyar írókra terelődik a szó. Megkérdezem, hogy kiket ismer a magyar írók közül és kit tart a legnagyobbnak?

— Jókai Mórt, Madách Imrét, Petőfi Sándort és még sok más magyar írót és költőt, de valamennyi közül Petőfit tartom a legnagyobbnak. Senkinél sem találtam olyan gyönyörű alkotást, mint a »János vitéz«t.

Megkérdezem, hogy ismer-e magyar népdalokat, nótákat.

— Legtöbbnyire azokat ismerem, amelyeket a Nyári Egyetemen is tanítottak. Ezek közül a legjobban a »Fa leszek, ha fának vagy virága« kezdetű tetszik a legjobban.

— Mit szándékozik tenni, ha Debrecenből elmegy?

— Mint már mondtam, innen Kárpátaljára megyek. Aztán megkezdődik a tanulás a Közgazdasági Egyetemen, Budapesten.

— És miért éppen a budapesti Közgazdasági Egyetemet választotta, hogy tanulmányait folytassa? — kérdezem.

— Azért, mert fakultásomon specializálni akarom magamat. Legfőképpen a délkeleteurópai gazdasági problémákkal akarok megismerkedni és minél inkább megismerjem azokat. Erre legalkalmasabbnak a budapesti Közgazdasági Egyetemet találtam.

Ezzel be is fejeztem beszélgetésemet Elisabeth Claussal. Beszélgetésünk mindvégig magyarul folyt le és tanubizonysága volt annak, hogy mennyire odaadással és vasszorgalommal tanulta Elisabeth Claus a magyar nyelvet. Mikor kijelentettem, hogy kérdéseimre magyarul kell válaszolnia, egy kissé megijedt. De beszélgetésünk végeztével maga is beláthatta, hogy kár volt minden aggodalomért. Talán még maga sem gondolta, hogy már ennyire tud magyarul. Elbúcsúztam Elisabeth Claustól kifejezve azon reményemet, hogy a jövő évi Nyári Egyetemen őt is viszont láthatjuk . . .

(Sz. Z.)

— **Az angolok elrendelték az ipari szakmunkások összeírását** és ez egymillió szakmunkás bevonását jelenti a hadiiparba.

Préri kapitánya 2 attrakció! Ma 3—5—7—9 órakor UTOLJÁRA a „Meteor" mozgó műsora. — Szerdán: HOTEL SACHER!
Nevada! pokol

A debreceni emberek szeretik a lovat, de nem a tálban

Budapest 270 lovat eszik egy héten, Debrecen csak 1—2 lovat

A húsfogyasztásról megjelent nemrégen egy kimutatás és abban olvastuk, hogy Budapesten egy héten 270 lovat esznek meg és olyan nagy a kereslet a lóhús iránt, hogy a lómészárszékek tulajdonosai nem tudnak elég lovat összevásárolni, hogy vevőiket kielégíteni tudják. Budapesten nagyon jó sora van a lómészárosnak, mindig eladja az árut, de a debreceni két lómészárosnak már nincs megközelítőleg sem olyan jó dolga, mert a debreceni ember annyira szereti, becsüli a lovat, hogy nem eszi meg, nem szereti a tálban látni a húsát, pedig a ló tiszta állat, sokkal tisztább mint a disznó, a húsa szép piros, de a debreceni ember idegenkedik a lóhústól és ez az oka annak, hogy bár évtizedek óta kísérleteznek a lóhús bevezetésével, nem sikerül nagyobb rétegben elterjeszteni. A város két ellentétes pontján van a két lómészárszék, talán azért, hogy versengés ne keletkezzen.

Az egyik lómészárszékben látogatást tettünk. A kép ugyanaz, mint a szarvasmarhahúst árusítóknál. Nagy darab húsok a függesztőkön és olyan szeleteket vágnak, amilyet a vevő kíván, mivelhogy a debreceni lómészárszékben nagy a választék, nem állnak sorba húsért a vevők, mint a fővárosban. A szépszínű húsok pedig olcsók és igen táplálóak. Egy kilót lehet már kapni 50 fillértől. Az ízes, fűszeres lókolbász kilója 1.20. Az árak tehát olcsók, de még így sem lehet meghódítani a közönséget olyan mértékben, mint ahogy a két debreceni lómészárszéktulajdonos szeretné.

— Milyen a forgalom? — kérdezzük a fehérkötényes mészárostól.

— Forgalomról alig lehet beszélni kérem, alig fogyaszt a debreceni piac egy-két lovat és ugyanannyi csikót. Előítélettel vannak a lóhússal szemben és tessék elhinni, ez a hús, melyet titokban vásárolnak még most is!

— Hogy-hogy titokban?

— Hát úgy tessék érteni, hogy nem az jön lóhúst vásárolni, aki megfőzi, hanem mást küld el, nehogy valaki meglássa, hogy ő lóhúst vett. Pedig megnyalhatja a száját utána akárki, olyan jó paprikást lehet belőle készíteni. Ismerek háziasszonyt, akit irígyelnek, hogy milyen jó dolga van, mindennap hús van a fazekában, de nem tudják, hogy az lóhús, csak én tudom, de nem árulom el, mert akkor elveszíteném a vevőt, a titokban lóhúsevőt, aki talán nem is vásárolna többé, ha megtudnák, hogy nem marhahúsokat süt-főz a konyháján.

— Az ízéről megismerhető-e a lóhús és a vendég, ha eszi, észre is veszi?

— Ha nem fűszerezik fel a húst és nem adnak elég sót hozzá, akkor megérzik rajta, hogy édes a hús, de még úgy is kellemes étel.

— Milyen húst vásárolnak leginkább?

— Úgy vagyunk ezzel is, mint a marhahúskimérésekben, ott is inkább a jó levesnek való húst keresik, ott a borjúhúst, itt meg a csikóhúst keresik jobban.

A lómészárszékben a látogatás idején nincs semmi forgalom, nyugodtan beszélgethetünk. Elmondja a mészáros, hogy a debreceni ember annyira szereti a lovat, hogy megfordul az uccán, ha egy jó járású, szép tartású lovat lát és úgy gyönyörködik benne, de **talán éppen ezért nem akarja látni a táljában.** A sáros, piszokban turkáló disznót szívesebben eszi a debreceni ember, arra való állat, hogy megöljék, megegyék, de a ló, az más, nemes állat, hasznos társa az embernek és a megölését egyenesen bűnnek tartják. Innen ered az idegenkedés a lóhústól.

— Talán az is szerepet játszik, mert valahogyan a lóhúsfogyasztással a nagy szegénység fogalma együtt jár?

— Ezt nem lehet mondani, mert az emberek nagyrésze, a józanabb része nem játszik már cifra nyomorúságot, keresi és megtalálja az olcsóbbat, **inkább az előítélettel kell nekünk megküzdeni.**

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A látogatás végét jelentette egy vevő belépése, aki jó levesnek való húst kért egy kilót. Nem magamnak kell — mondotta inkább felém fordulva, mint a mészáros felé —, de egy családnak veszem az udvarban.

Ez a megjegyzés **az előítéletnek szólt,** kár volt, úgyis tudom, hogy a saját családja részére vette és jól tette, hogy megvette.

Autó és szekér egymásba rohant a Szoboszlói úton

Szerencsés kimenetelű karambol történt tegnap a Szoboszlói úton a 34 és 35-ös kilométerkő között. A városba befelé tartott Szekeres István festőmester autója, melyet Kiss Kálmán gépkocsivezető, Domokos Lajos ucca 18. szám alatti lakos vezetett. Szemközt jött az autóval Tokai Imre gazdálkodó, István út 14. szám alatti lakos egylovas szekerével. A nyomozás által eddig még nem tisztázódott körülmények között az autó és szekér egymásba rohant. Szerencsére emberben nem esett kár, azonban a szekér is, autó is megrongálódott, a szekér elé fogott ló pedig súlyos sérülést szenvedett. A rendőrség megindította a nyomozást a karambol ügyében.

Négyezer pengőt követelnek a Bocskai játékosok budapesti jelentés szerint

Budapesti jelentés szerint az MLSzben most kezdték el a feloszlatott Bocskai és Hungária felszámolását: az egyesületi óvadékokból — ameddig futja — kifizetik a játékosok követeléseit.

Pénteken határozott az MLSz egyesbírája afelől, hogy a Bocskai-játékosok által bejelentett 4074.50 pengő követelést milyen arányban elégítsék ki az MLSz-nél lévő 1163 pengős Bocskai-óvadékból.

Mindenekelőtt elutasította az egyesbíró a volt Bocskai-pénztáros követeiését, aztán kimondta, hogy a Palotás István által a Bocskainak adott kölcsön nem tartozik a kaució kérdéséhez.

Elrendelte, hogy az egyes játékosoknak az 1939—40-ik bajnoki évről elmaradt fizetés fejében a következő összegeket fizessék ki a kaucióból Vörös 130, Sándor 120, Szilasi 100, Móré 200, Berecz 260, Nagy 100, Filák 153 és Nádas 100 pengőt.

Ezzel még nincs vége a játékosok követelésének, de pénz nincs, amiből kielégíthessék őket.

Kárpátajai emlék

Erdő Sándornak „Kárpátaljai Emlékek" hazafias szellemű, jó magyar érzésekről tanuskodó könyve jelent meg. Ez az első ilynemű irodalmi mű, éppen ezért figyelemreméltó. Irója főként az ifjúságnak szánta. Kiáltás Kárpátaljáról összefoglaló cím alatt közlik a könyvben Erdő Sándor és Erdő Lajos lelkes cikkeit, melyek a „Debreczen" hasábjain jelentek meg még Kárpátalja felszabadulása előtt és ecsetelték híven az ottani lakosság vágyódását a magyar hon iránt és beszámoltak a csehek erőszakoskodásairól. A könyv a könyvkereskedésekben kapható.

Az idei békajárásról

Írta: Papp Károly.

Az idei rendkivül nedves tavasz és nyárelő sok olyan rendkivüli természeti folyamatnak lett okozója, amilyennel normális körülmények között soha sincs dolgunk. Az áradások rendszerint enyhébb lefolyásúak, a talaj- és esővíz borította területek már ebben az időben ritkaság számba mentek.

A víz és a föld, mint a két legfontosabb életető elem, ily hosszantartó találkozása és együtt maradása a viziállatok birodalmában jelentős számbeli gyarapodást eredményezett. A vizibogarak, a szitakötő és így a békák is a szokottnál nagyobb mértékben örvendeztettek meg bennünket.

Úton, útfélen, gyalogjáron, szekérúton, városban és külsőségen mintegy másfél hónap óta lépten-nyomon találkozunk ezekkel az alig 2—3 centiméternyi virgonc állatkákkal. Sokan „békacsőre" gondoltak, mikor megjelentek az első példányok, amelyek sokaságukkal méltán kelthették fel az ember figyelmét. Akik így vélekednek, nem gondolnak arra és nem figyelték még meg, hogy amikor az úgynevezett „áradás" megkezdődött, először a külsőségeket lepték meg. Nagy vizállások mentén mind a mai napig is temérdek található. Amint elfoglalták új helyüket, az áradás sodorta kis békák, melyekhez járult még az időközben sok ezer békacsemete, megkezdték felderítő munkájukat és óráról-órára többen és többen vándorlásba kezdtek. Megjelentek nemsokára a városban is. Emlékszem rá, hogy mikor már a Tócoskertben régen meguntuk jelenlétét, a béka „előfutárok", csak akkor tanakodtak, hogy hol lepjék meg a várost. Az ostrom sikerült! A köburkolat, a szurkosjárda vagy a poros útszél és a forgalmas, minden kicsiséget eltaposó tömeg nem tudta legyőzni a vándorlási ösztönüket és a parányi békák egy szép napon birtokukba vették a várost, hol csak segítségük volt a jó néhány tajnvizes pince, a lépten-nyoomn zuhogó eső.

Táplálék? A városban? Van bőven! Keresnünk kell olyan udvart, ahol tisztaság van, ahol nem talál a béka élelhulladékot, vagy azon élő svábbogarat. Szorgalmas rovarírtó a béka. Sokan nem is tudják, hogy mily tömérdek kár tékony álcát és rovart tesz el lábaló ez a kis igénytelen jószág. Rendkivül ügyes legyész, mint általában minden béka. Este, mikor megkezdik sétáikat, szinte észrevétlenül ossonnak el a fal tövében, hogy ott pihentében lepjék meg a háztól amugy sem messze szálló legyeket.

Sokan undorral fordulnak el ettől a hasznosnak mondható jószágtól. Hideg teste, mely a békák családjára (Ranae) és a hüllőkre (Reptilia) általában jellemző, valóban nem bizalomkeltő. Ha ugyan rágásával tesz is csekély kárt a konyhakertünkben, türjük meg, olyan nagy kárt úgy sem tehet, nem mondom vannak nagyobb fajai is, azok pedig csekély számuknál fogva nem lehetnek kárunkra, ha tömegben pusztítók is.

Lassan-lassan eltünik a víz is a tajról az egyre fokozódó napsütéses időben, hogy az időszerü állóvizeink száma és így a békákra is nemszeretem napok következnek. Eltekintve néhány kivételtől, városunk határában és területén, ahol apadó félben vannak a vadvizek és meg fogjuk látni, hogy a már kissé megnövekedett békák minden esti zenéje, mely napjában szinte parancs szóra halkul el, végképpen elnémul és a korzóról is le fog kerülni a béka hadsereg utolsó katonája is.

Pest

A magyar újságirás remeke, hirszolgálata ragyogó!

Biharország és fővárosa Nagyvárad

Biharmegye tizezer négyzetkilométernyi területével és hétszázezer lakosával csakugyan hatalmas közigazgatási egység volt a régi Magyarországon. Ez az egyik legnagyobb vármegyéje. A trianoni ország csonkítása után két megye is lett belőle. Bihar maradt a határon innen s túl is.

A románok sem változtatták meg a nevét, mintha tudták volna, hogy nem érdemes azért az egy-két évtizedért. — Biharmegye a történelemben mindig nagy szerepet játszott. A honfoglalás egyik legnevezetesebb helye a település szempontjából. A viharos századok azonban legyengitették Biharmegye színmagyar lakosságát. Igy történhetett aztán, hogy a kelet felöl zajtalanul beszivárgó románok felkapaszkodtak a Bihari havasokra és a törökök és a tatárok által elhamvasztott völgyekbe is leereszkedtek. Ennek ellenére Bihar tulnyomó magyar többsége még mindig vitathatatlan maradt.

A trianoni bölcsek mégis úgy döntöttek, hogy Biharmegye nagyobbik része a románoknak jusson. Még az Erdélyt Magyarországtól elválasztó Királyhágót sem fogadták el természetes határnak, hanem a határkövet a tiszta magyar Biharpüspöki és Biharkeresztes között állitották fel. Igy jutottak el a románok az antant-hatalmak jóvoltából a nagy magyar Alföldre, ámbár ők is érezték ennek a határnak tarthatatlanságát. Hiszen Biharmegye Magyarországhoz tartozott ezer esztendő óta s hogyha a románok szórványai el is jutottak az Alföldig, ezt csak a magyarság türelmességének köszönhetik. Bihar a történelmi Erdély kapuja és annál felháborítóbb, hogy a békediktálók még ezt a kaput is kettészelték. A határ megállapitás rosszhiszeműségét semmi sem bizonyitja jobban, minthogy Arany János városa, Nagyszalonta is román terület lett trianon után, hol volt Szalonta 15—20 ezer hajdulakosa között egyetlen román is. Most már itt is más a helyzet, mert a román kormányok Nagyszalontát telepitési központnak tekintették és ezer meg ezer balkáni, macedóniai románt hoztak ide a Balkán mélyáról, hogy megtörjék vele a magyar nyelv határát.

Alig van még megyéje a történelmi Magyarországnak, mely ásványi kincsekben olyan gazdag lenne, mint Bihar. A föld méhében a hatalmas sziklaóriásokban értékesebbeknél értékesebb ásványi kincsek hevernek. A román gazdálkodás teljesen elhanyagolta a Biharmegyei bányakulturát. Néhány barna kőszénbányát, bauxitbányát tartottak üzemben, kevés aszfaltot is bányásztak, egyebekben az annak idején sürgö-forgó munkás néppel telt bányaüzemek nagyrészt szünetelnek a bihari nép nagy kárára.

Biharmegye szebbnél-szebb fürdőhelyekkel is dicsekedhetik. Melegvíz forrásai vannak, Biharfüred eszményi helye a téli sportok kedvelőinek. Félixfürdőt és Püspökfürdőt pedig a nagyváradiak özönlik el nyaranként.

A két utóbbi fürdőhely forgalma, hála Nagyvárad közelségének nem is esett vissza, sőt a külföldi utazások nehézségei miatt talán még emelkedett is.

Biharmegye központja Nagyvárad, ez a fejlett kulturáju pompás magyar város. Huszonkét év alatt is megmaradt magyarnak, de nagyszerü kereskedelme, fővárosias külseje erősen visz szahanyatlott. Két oka van ennek. Az egyik az, hogy a régi világban egész Biharmegye népe ide özönlött és amióta határszéli várossá fokozták le, elszakitották magyar Biharmegyétől, kereskedelme egyre inkább visszafejlödött. — A másik ok, hogy a románok sohasem érezték magukat otthon Nagyváradon és éppen ezért következetesen elhanyagolták, állami épület egy sem épült azóta, hogy Nagyvárad Romániához tartozott. Külsőségeiben azonban igyekezett megváltoztatni a magyar jelleget.

Nagyvárad Szent László király temetkezési helye és a Szent Lászlóra büszke váradiak szép lovasszobrot emeltek a nagy királyról elnevezett téren. A románok lekaparták a Szent László tért jelző tábláit eltávolitották Szent László szobrát és helyébe Ferdinánd király szobrát állitották. De nem csak ezt az egy magyar szobrot bontották le. A szigligeti színház homlokáról is leráncigálták a magyar nevet, ahol még minden erőfeszités ellenére se tudott meggyökeresedni a román színészet. Nagyvárad színészete épp úgy magyar maradt, mint maga a város.

Hogyan lehetne megoldani Debrecenben az utcagyermek kérdést?

A debreceni utcagyerekeket foglalkoztatóba kell összegyüjteni.

Esztendők óta felkisértő probléma Debrecenben az uccagyermek kérdés. Naponta gyermekek százainak élete kallódik az utcákon, rongyosan, piszkosan, cigaretta végeket szedegetve rójják az utakat, bemerészkednek színház, mozik előcsarnokaiba és életmódjuk lassan, apró bünökön keresztül a biztos kisikláshoz vezeti öket. A fiatal korukban a bíróságnak vádlottjai nagy részt azokból kerülnek ki, akik mint egyszerü utcagyerekek kezdték, apró kéregetéseken, aztán bandákba verödve néhány rosszhajlamú gyermek biztatására lopásokra vetemedtek.

A KIE néhány esztendővel ezelőtt már kisérletezett ennek a kérdésnek a megoldásával. A rendőrség és más hatóságok is állandóan szem előtt tartják a kérdést, azonban szükség lenne rendszeres megoldásra, hogy ez a jelenség, mely évenként, a bünügyi statisztikából is kimutathatóan egész sereg gyermek becsületes életét nyeli el, gyökeresen megszünjön.

A kérdést egy gyermek-foglalkoztató felállításával lehetne legcélszerübben megoldani. Az utcákon koborló gyermekeket hatósági közegek leigazoltatnák és az adatok alapján környezetvizsgálatot rendelnének el. Amennyiben, mint ahogy ilyen esetben számtalanszor kiderül, hogy a szegénység, a nyomor az oka annak, hogy a gyermekek szüleik tudtával a késő éjszakai órákig az utcákon kóborolnak, kéregetnek, az ilyen gyermekeket beosztanák valamelyik gyermekfoglalkoztatóban s ott végzett munkájukért megkapnák azt a kis összeget, amit igy koldulással szereznek meg. A gyermekmunka nagyon sok esetben és formában igénybevehető lehetne a könnyebb és egyszerübb fajta kézimunkáktól elkezdve könnyü testimunka bármilyen faja. A lényeg az lenne, hogy a foglalkozáshoz, éspedig hasznos termelő foglalkozáshoz jussanak a debreceni utcák koborló gyermekei. Ennek a rendszernek teljes szigorral való keresztülvitele a gyermekek viselkedéséért a szülőknek felelőssé tétele egészen rövid idő alatt alaposan leapasztaná az utcagyermekek számát.

Nem csekély jelentőségü kérdés ez, hiszen egy évtized alatt ezreit lehetne megmenteni a bün karmai közül. a gyermekeknek és a becsületes alkotó munka útjára vezetni öket. Attól eltekintve, hogy a debreceni utcákat és szórakozó helyiségeket egy kellemetlen jelenségtől sikerül ezáltal megtisztitani, komoly szociális s társadalmi probléma kerül egyidejüleg megoldásra.

Az ember szerepe a korszerü harcban

Az 1914—18. évi világháború befejezése után bekövetkezett hatalmas technikai fejlödés számtalan olyan eszközt állitott az emberiség szolgálatába, mely lényegesen lecsökkentette az emberi izomerő munkábaállitásának szükségét. A vérmesebb képzelők már abban a két ségtelenül nem éppen megvetendő hiedelemben ringatták magukat, hogy közeledik az idő, gépkorszak, amikor az emberi munkaerőt az életmegnyilvánulások legtöbb esetében a gépi erő fogja helyettesiteni, az ember pedig munka és harc nélkül fogja élvezni a gépi termelés nagyszerü eredményeit.

E technikai eszközök közül kétség kivül a leghatalmasabb fejlödést jelentette a robbanó motor, amely forradalmasitotta teljesen a földi emberi élet eddig ismert összes megnyilvánulásait.

A technika nagyszerü felfedezései csakhamar a hadvezetés és katonai szervezés érdeklödésének homlokterébe kerültek. A vezérkarok csakhamar a hadsereg szolgálatába állitják a technika eddig ismert és katonai célokra hasznositható összes vivmányait. Természetes azután, hogy a motor is bevonul a lakytanyába és a gyakorlóterekre, hogy pár évi rövid kisérletezés után diadalmasan vághasson végig a szemünk előtt lezajlott villámháborúk szárazföldi, légi és tengeri csatáinak színhelyén. A szellemi élet összes megnyilatkozásaival és újitásaival lépést tartó modern hadászat és harcászat elméleti harcosai közül egyesek már azt kezdték hirdetni könyveikben és előadásaikban, hogy a motoroknak a modern hadviselésre gyakorolt forradalmi jelentőségü hatása következtében, a gép fogja uralni a harctereket szárazföldön, levegöben és tengeren, az ember, a harcos pedig eddigi jelentőségét teljesen elvesztve, a harcigépek rabszolgájává és közönséges kiszolgálójává alacsonyodik le.

Az 1939 szeptember 1. óta körülöttünk lezajlott, vagy lezajlásban levő háborúskataklizmák tapasztalatai csakhamar bebizonyitották, hogy a modern hadseregek hatalmas technikai felkészültsége és szervezete ellenére, az ember, az örök harcos szerepe döntő tényező maradt a győzelem végső kivivásában.

Az ember győzött ismét, húsból és vérből, idegekből álló élő ember szive, lelke és elszánt akarata adott értelmet az élettelen szív és léleknélküli gépnek.

Az emberi szellem és akarat [illegible] gép mögött, vagy a gépben, zúgó repülőgépek dübörgő motorjai előtt.

Az emberi agy gondolkozott, irányitott és vezetett. Az élő harcos izomereje markolta meg és lendítette halálos útjára a kézigránátot, vetette mélybe a támadó repülőgépek irtózatos hatású robbanóbombáit. Ember állt az ágyúk elsütő zsinórjánál, tengeralattjárók torpedövető csöveinél. Az ember szántotta fel Flandria földjét az ellenfél soraiban ékeket hasitó harckocsiszörnyetegekkel és az ember markolta meg ismét a szuronyos puska hideg agyát, a véres rohamok alatt. Az ember harcolt, vérzett, győzött, vagy vesztett a csatákban éppúgy, mint századokkal azelőtt. A bölcsek, akik a gép rabszolgájává avatták az embert, erősen tévedtek. Az élő és vérző harcos engedelmes szolgát nevelt az ellene fordult gépből.

Az élettelen ércből, vagy kidöntött fából motorikus erővel életrehivott lélek és akaratnélküli gép diadalmasan szökkent a levegöbe, merészen hasitotta a tenger hullámait, nyelte a csatamezök kilométereit s okádta a halálthozó bombák és lövedékek tömegét — ha az ember akarata érvényesült fölötte. Tartós sikert az ember nélkül sohasem tudott aratni, mert terepet elfoglalni, megszállni és birtokba tartani csak az ember tud. A gép csak eszköz. Segit és támogat. Elfoglalni és elfoglalt helyet birtokolni nem tud.

A lengyel hadjárat, vagy a nyugati háború repülőgépei, harcikocsijai, lövegei, géppuskái csak annyit értek, amennyit a bennük ülő, vagy mögöttük álló harcos ért.

Az angol harcikocsi, vagy a francia repülőgép is harcolt. Győzni mégsem tudtak, mert a német gépek harcosaiban több volt a győzelmi vágy, a fegyelem, a mindent elsöprő akarat.

A háborút nem az arany, az anyag és a gép nyeri meg, vagy veszti el, hanem az emberi szellem és izomerő kettős ügyüttmüködése.

Bármilyen forradalmi újitások vonuljanak be a hadseregek szervezetébe, a végső győzelmet sohasem az élettelen anyag, hanem a gépek ezernyi roncsain diadalmasan felülkerekedő emberi véráldozat fogja biztositani.

Hirdetmény. Az elsőfokú iparhatóság értesiti a város közönségét és az érdekelt vásári iparosokat és kereskedőket, hogy a Nagy Boldogasszony napi országos ipari és kereskedelmi kirakó vásár f. évi augusztus hó 13 és 14-én (kedden és szerdán) lesz. A helyfoglalási engedélyeket illetően az előbbi országos vásárokra kiadott engedélyek érvényesek, azzal, hogy az új jelentkezők részére az árusító helyet a megbizott piaci ellenőr a helyszinen jelöli ki. A vásárok és nyilt piacok tartása tárgyában alkotott 313—1903. bkgy. számu szabályrendelet 5. és 11 paragrafusai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a jelzett napokon tartandó országos ipari és kereskedelmi kirakó vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontja f. évi augusztus hó 12-én déli 12 óra. A jelzett időpont előtt árusitóhelyet elfoglalni és sátort verni tilos. Az elsőfokú Iparhatóság.

Ma a Páll söröző kerthelyiségében sörözünk

Felfedezték a gyermekparalizis ellenszerét

Debrecenben az 1939-es évben több, mint 100 Heine Medin-kóros megbetegedés fordult elő. A Hajdú megyéből a debreceni klinikára szállítottakkal együtt 200 gyermeket és felnőttet kezeltek e szörnyű epidémia ellen egy olyan szérummal, amelyet a debreceni klinikán alkalmaztak először. A szérum kitünően bevált, a gyermek paralizisesek majdnem mindegyike felgyógyult és visszanyerte tagjainak mozgását is.

Tudományos folyóiratok most hírt adnak egy újabb felfedezésről, mellyel állítólag végleges megoldást nyert a Heine Medin gyógyításának kérdése, melynek az első, úgynevezetett Petit-szérum alkalmazása óta valóságos történelme van.

Dr Petit széruma, amelyet a betegség gel beoltott és így immunizált majmok véréből termelt, kitünő eredményeket ér el, amíg a kór okozó virus a behatolás helyén van és még nem haladt tovább, ha azonban a kórokozó megtámadta a gerincvelőnek azt a részét, ahonnan a mozgató idegek kiinduinak, akkor már elkésett az oltás.

Sajnos, a paralizis következtében beállott bénulások véglegesek szoktak lenni, mert nem lehet pótolni az elpusztult idegszöveteket. A segítség legfeljebb az lehet ma, hogy hosszú és türelmes átképzéssel az épségben maradt izmokat igyekszünk valami kis pótmunka végzésére serkenteni.

Érthető, hogy ilyen körülmények között az orvosvilág milyen örömmel üdvözölte egy szerény svájci orvosnak e felfedezését, amely az emberiség egyik legveszedelmesebb betegsége gyógyítására ad veszélyt.

Svájcban 1936—37-ben szörnyű gyermekbénulási járvány pusztított. Megpróbálkoztak dr Petit szérumával és az immunizáltnak vélt szülők véréből készült szérummal is. A halálozási arányszám még így is igen magas maradt.

Dr Contatnak volt egy esete, amikor a kezdő gyermekbénulás tünetei mellett erős torokgyulladás tünetei is mutatkoztak. A svájci orvos ilyen körülmények között a szérumon kivül, az „angina" klasszikus orvosságát, a kálium floratot, vagyis klórsavas káliumot írt fel a kis betegnek.

A gyermek állapota olyan rohamos javulást mutatott, hogy Contant-ban felmerült a gondolat, vajjon az egyszerű torokvíznek nincsen-e más jelentősége is? Kísérletezni kezdett. Az eredmények annyira igazolták feltevését, hogy ettől kezdve dr Contant nem is használta többé dr Petit szérumát. Meg elégedett azzal, hogy a paralizisben szenvedő betegeinek csak káliumot adott. Az adagot úgy határozta meg, hogy a testsuly minden kilójára napi 8—10 centigramm vízben oldott kálium florátot írt fel.

Ezt a mennyiséget 12 adagra felosztva két óránként kell használni, döntően fontos, hogy a gyógyszer adagolását és használatát a legszigorubban betartsák. A svájci orvos pácienseinél az elenyészően kisszámú kudarcok oka mindig a kezelés pontatlanságára volt visszavezethető. Még így is büszkén hírdette dr Contant, hogy egyetlen betege sem halt meg gyermekbénulásban. — Ugyanakkor, amikor az egész Svájcban igen magas volt a halálozási arányszám.

A gyógykezelést erősíteni is lehet, amennyiben a betegség kezdetén, amikor a nagy láz és nyugtalanság folytán a betegség különösen sulyos, dupla adagokat lehet adni. A gyógykezelést különben is megfontoltan, a beteg állapotának állandó vizsgálata mellett kell folytatni.

Nyolc nap után általában a sulyos tünetek elmúlnak és szemmel látható könnyebbülés áll be a beteg állapotában.

Nagy előnye a gyógymódnak, hogy teljesen veszélytelen. A klórsavas kálium ilyen adagolás mellett teljesen veszélytelen. Bekerül az emésztő szervezetbe, a vér felveszi és a salivába, a köpeten keresztül távozik.

Ha a beteg tartózkodik a köpéstől, a szervezet állandóan tele marad gyógy szerrel.

Ez dr Contant felfedezése. Ennek a világra szóló jelentőségű felfedezésnek a legszigorúbb tudományos vizsgálata most folyik Franciaországban. — Dr Debat, Franciaország egyik legkiválóbb orvos tudósa végzi az ellenőrzést laboratóriumában. Természetesen még hosszabb időnek kell elmulnia, míg a kiváló orvos végleges véleményt nyilvánithat erről az egyszerű háziszerről, amelyet bárki könnyen beszerezhet.

Ha az ellenkező kísérletek igazolják dr Contant-ot, akkor chemioterápia egyik újabb nagy diadalával állunk szembe. Az utóbbi időben ez a gyógymód, amely oltások és szérumok helyett vegyi anyagokkal veszi fel a harcot, a mikrobákkal szemben, különben is óriási eredményt mutathat fel a szulfamidok csodálatos gyógyító hatásával.

Vajjon a flórsavas kálium, ez az egyszerű háziszer, amelyet idáig csak egyszerű torokfájásoknál használtak, szintén megváltoztatja egész felfogásunkat a gyermek paralizisről és a svájci orvos torokvize tényleg az emberiség egyik legveszedelmesebb betegségének, a borzalmas gyermekbénulásnak a gyógyszere lesz-e?

Megyünk...

Hász év álmából, végre ébredünk,
Üzenem, testvér, jól figyelj, megyünk!
Hogy ismét, újra csak egyek legyünk!...

Tompa kábulat, ezer zür-zavar
Szakadt reánk már, de tűrt a magyar,
Mert tudtuk mindig, Isten mit akar!

Akarta bűnünk után a veszélyt,
Amiről annyi néma szív beszélt,
Elvette tőlünk máiglan Erdélyt!...

De szakadt felhők mögül kél a nap,
Igazság támadt im az ég alatt,
Erdély máiglan magyarnak maradt!...

Zúg a fenyvese, sikolt ős szive,
Piros-fehér-zöld ma is a szine,
Magyar magyarnak leghivebb hive!...

Üzenem testvér, hidd, most már megyünk!
Hogy veled együtt, ott otthon legyünk,
Deríti Isten gyászmagyar egünk!...

Szakadt a gyászos húsz esztendős átok,
Csorduló könnyel gondolunk reátok,
Kik tál az árkon könnyben, vérben vártok!...

Szalacsy Rácz Imre

A „szegény ember tehene" karriert csinál Debrecenben

A szegény ember tehene a fejős kecske. Az igénytelen állat tartása nem kerül sokba és az egy-két liter tej, melyet naponta ad, nagy segítség már a szegény család asztalán. A kecsketartás Debrecenben néhány esztendővel ezelőtt még jóformán ismeretlen volt és még a külsőségi területen sem lehetett látni kecskét. A viszonyok megváltoztak az elmult néhány esztendő alatt s megkezdte hódító útját Debrecenben a kecske. Most már igen gyakran lehet látni a külsőségi udvarokon kecskét és kialakult a nagyobb állomány miatt a kecskepiac is. Hétfőn, a disznóvásár idején tartják a kecskevásárt, igaz, hogy csak kerítésen kivül, mivel, hogy a jámbor kecskék még most sem érték el azt a rangot, hogy az állatvásári jelentésekben helyet kapjanak ők is. A szegény emberek a disznóvásár mellett értékesítik a szaporulatot, cserélgetik kecskéjüket jobb tejelőre. Az őszi időkben nagyobb az eladás, mert téli időben a kecske kevesebb tejet ad, sőt,, ha nincs jól tartva, teljesen elapaszt. Ezért eladják, ha tudják, mert nem érdemes teleltetni a kecskét. A tavaszi időben már vásárolják, mert a tejelési szezon alatt bőségesen vissza fizeti a vételárat A jó füves árokpartok, kertekben lévő dudva, gaz, pompás eleség a kecske részére, lehet legeltetni, senkinek kárt nem okozva s a derék kecske hónapokon át adja a tejet, melyről úgy tartja a nép, hogy igen hatásos a gyenge, beteg tüdejü embereknek és gyermekeknek a gyógyulásuk szempontjából. — Mondják, hogy teljesen leromlott szervezetü tüdőbeteg gyermekek és emberek javultak fel és lettek ismét erősek a jó kecsketejtől, melyet forralás nélkül isznak. A tejelő kecskék közül inkább a szarvatlan kistestü állatokat szeretik, mert a tejének nincs semmi mellékize és kávénak felhasználva jobb, mint a tehéntej. Az árak a tej mennyiségéhez aránylanak. A több tejet adó kecskének nagyobb az ára. A napi 3 liter tejet adó kecskének az ára 50—60 pengő, de az árak alakulására hatással van a kecske életkora is, a fiatal tejelő mindig többet ér aránylag, mint az öreg kecske, melytől már gidákat sem igen várhatnak. Tekintettel a kecsketej jó hírére, az ára meglehetősen borsos, mert 40 fillérért adják literenként. Aki kifogásolja a nagy árat, azt a választ kapja: ez nem tömegtej, kérem, gyógy tej, ezt meg kell fizetni, mert kevés van!

Igy csinált karriert Debrecenben a kecske, a szegény ember tehene, drágább sokkal a teje, mint a tehén teje, pedig az eltartása tavaszi, nyári és őszi időben igen kevésbe kerül. Megeszik mindent. Kedves elesége a háztól kikerülő moslék. Eddig csak Derecske, Balmazújváros határában volt kecskenyáj, ott is jótékony akció útján került sor elterjesztésére, de a Debrecenben minden akció nélkül a szegénység kényszerítő ereje vezette rá a kis embereket arra, hogy érdemes és felette hasznos a kecske tartás, természetesen csak ott, ahol tudják legeltetni és turnak szedni neki zöld eleséget, mely nem kerül pénzbe.

Nem a béke, hanem a háboru a normális állapot?

A történelem 3521 évéből csak 268 év telt el békeévben

Egy amerikai történész, Robert H. Cooshing, a napokban olyan statisztikával lepte meg a világot, amelyet csak nehezen lehet elhinni. Pedig a statisztikának igaza van...

Az amerikai tudós ugyanis összeszedve az emberiség történelmének 3521 évi eseményeit, pontosan kiszámította hogy ebből a több mint három és fél évezredből a teremtés koronája mindössze csak 268 évig volt nyugton és mindenütt békében, 3521 év alatt hol itt, hol ott hadban állott egymással az ember.

Egy másik történész arról készített statisztikát, hogy egyes háborúk az év melyik szakaszában törtek ki. Arra a megállapításra jutott, hogy a háborúk 78 százaléka az év harmadik s negyedik negyedében, tehát ősszel, vagy a tél idején, az aratás után törtek ki. Tavasszal mindössze 14 százaléka a háborúnak, — míg az év kezdetén csak 8 százaléka kezdődött el.

Mindezek alapján azonban egy tényt kell megállapitani: azt ugyanis, hogy a normális állapot nem a béke, hanem a háború...

Mire jó ha izzad az ember

A hideg általában veszélyesebb a szervezetre, mint a forróság. Tudni kell ugyanis, hogy az emberi test külső része mindenütt egyformán veszélyes a meleg, vagy hidegre. A hőségre érzékeny testrészei elől így oszlanak meg a legkevésbé érzékeny az emberi tenyér a gyomorrész, a lábszár. Kevésbé érzékeny a meleg iránt a bal felsőkar, az elülső combrészek, a fülek, a felsőajak s a homlok feletti keskeny fejrész. Legérzékenyebb a meleg iránt az arc, a mell, a jobb felsőkar s a lágyéki részek. Ha hátulról nézzük a test felületét nem érzékenyek a meleg iránt a hátsó testrészek, a combok hátsó részei, a lábszárak. Érzékeny a hát, különösen a vesék tájéka. A hidegre viszont a test csaknem minden része reagál. Ezért van az, hogy az ember aránylag többet szenved a hidegtől, mint a melegtől.

Kitünően müködik az a szervezet, — amely a hőségben hamar kezd izzadni. A veríték ugyanis védi a testet a hő káros következményeitől. A veríték bőrt nedvessé teszi és lehüti. Ha izzadás nem volna, tömegesen pusztúlna el az emberiség a kánikulai hőségben. A hőguta majdnem mindig halálos kimentelü és végeredményben nem egyéb, mint a hőség következtében a kelleténél több vér tolul az agyvelőbe, ahol egy hajszálerecskét megpattant. Nyáron egyébként délután négy órakor érkezik a szervezet a legmagasabb hőtermeléshez, még akkor is, ha az egyén semmiféle munkát nem végez. A test hőmérséklete a reggeli órákban a legkisebb, kivéve azoknál, akik nappal alszanak. Ezek hőmérséklete ilyenkor lényegesen magasab a rendesnél.

Hatalmas program várja a Balaton nemzetközi sporthetének közönségét

Szeptember 1-től 9-ig zajlik le a tündérszép magyar tenger Nemzetközi sporthetének minden eseménye Siófokon és Balatonfüreden. Siófokon bonyolítják le a nemzetközi repülő csillagturát, a kerékpár és motorcsónakversenyt, míg a vitorlás Európa-bajnokság a Balaton-teniszbajnokság, az úszóverseny az autó- motor csillagtura és a bridge verseny Balatonfüreden kerül megrendezésre.

Az IBUSZ által kibocsátott 3.50 pengős kedvezményes jegyfüzet révén rengeteg előnyt szerezhet az utazó közönség. A legjelentősebb előny, hogy a Máv. vonalain az utasok lakóhelyük állomásától a Balatonig és vissza féláron utazhatnak. A balatoni hajók bármely állomásától egy másik állomásig és vissza egyszer díjmentesen utazhatnak, továbbá kapnak egy tiszteletjegyet és belépőjegyet a sporthét megtekintésére, végül díjmentes strandjegyet is tartalmaz a jegyfüzet, amely az IBUSZ összes fővárosi és vidéki irodáiban — augusztus 15-től kezdve megvásárolható. A sporthét ideje alatt Siófokon és Balatonfüreden az elhelyezésről az — IBUSZ kirendeltségei gondoskodnak.

— A japán-barát kinai kormány egyik miniszterét, Maojuszungot a sanghái nemzetközi negyedben agyonlőtték. A városban a rend fenntartására erélyes intézkedéseket tettek.

Hegedüs Mátyás gyógyfürdő vendéglőjében **Szoboszlón**
a debreceni vendégek ennek a hirdetésnek felmutatásával
5 % engedményt kapnak.
Jó magyar konyha! Kitünő borok. Legolcsóbb árak!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, aug. 10. reggel 8-tól, aug. 17. reggel 8-ig: „Nap", Piac ucca 1., telefon: 27-73. „Aranyegyszarvú", Kossuth ucca 8., telefon: 34-96. — „II. Rákóczy" Külsővásár-tér és Miklós ucca sarok, telefon: 23-43. — „Sztankay" Szent A. ucca 64., telefon: 25-58. szám.

Koldustarisznya

A vágyam halk, üres láng
Szemem csöndbe világol,
Mit nem kívántam: itt van,
Mit sóhajtoztam: távol.

Szívembe csöndjét rejti
Árnyas fák odvas titka,
Szeméből furcsa sóhaj
Néz a világra vissza.

Zsebem üres-s a dallam,
Mi lantomon felcsendül
Olcsó, üres visszhangot
Kongat üres szívekből.

S ha átkot mondok néha,
Reám hull az is vissza,
S nyakamban ló az élet,
Mint bús, — koldustarisznya...

thardi VERESS LÁSZLÓ.

— **Istentiszteletek a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Dusicza Ferenc. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács József, 11 órakor D. dr Révész Imre. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Bartha Tibor, délután 5 órakor dr Tamás F. Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Siposs Imre, délután 4 órakor Kulcsár Lajos. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Pál Antal. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 6 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor dr Szász Imre, délután 3 órakor Orosz János, Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Balog József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. Nyulasi áll. iskolában délelőtt 10 órakor Benkő Károly, Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Pál Antal. Reménység Házában (Böszörményi út 60) délután 4 órakor Benkő Károly. Wolaffka-telepi Olvasókörben délután 3 órakor Fentős Tibor. Tanyai istentiszteletek: Pac: délelőtt 10 órakor Papp Géza, Mézeshegy: délután 2 órakor Papp Géza, Ondód II. Vedres-dülő: délelőtt 9 órakor Rápolty Árpád, Kunpálhalma: délelőtt 11 órakor Rápolty Árpád, Czucza: délután 3 órakor Rápolty Árpád, Hortobágy: délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre, Szikgát: délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Pallag: délelőtt 9 órakor Kiss István, Bánk: délelőtt fél 10 órakor Biró Béla, Diószegi u.: délelőtt 11 órakor Biró Béla, Nagymacs: délelőtt 10 órakor és Kismacs: délután 2 órakor Kurucz József.

„Halász"-féle vendéglő és szálloda
üzlet
eladó - átadó
Margitfürdő mellett.

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosíthatja alegolcsóbban

— **A római katolikus templomban rendes vasárnapi miserend.** 6, 7, 8 és 9 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor nagy mise, bemutatja Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond Hanzély Lajos. További misék háromnegyed 11, fél 12 és fél 1 órakor. A csapókerti templomban Kummergruber Emil, a Nyilastelepen Kiss László, az Auguszta-szanatóriumban Berecz Endre, a klinikai telepen dr Hanzély Lajos, Józsán dr Szabó János, Sámsonban Novák Imre mondanak szentmisét.

— **Miserend a csapókerti róm. kat. templomban.** Vasárnap délelőtt 9 órakor nagymise szentgeszéddel, délután 6 órakor litánia. Augusztus 15-én délelőtt 9 órakor nagymise, délután 6 órakor litánia. Hétköznapokon 7 órakor csendes szentmise.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Délelőtt egynegyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafűzérájtatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás. Folyó hó 15-én, csütörtökön, Nagyboldogasszony ünnepén vasárnapi miserend.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál vitéz Molnár János szuplikáns theológus. Este félhét órakor Hajdúszoboszlón a diakonisszaállomás épületében istentiszteletet az evangélikus fürdővendégek és szórványhívek részére. Prédikál Krecsák Kálmán.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos estély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

— **Vámospércsi ref. iskolánál három tanítói állás kerül betöltés alá, pályázat f. hó 21-én jár le. Pályázók kérvényüket ezideig beadhatják.**

— **A francia minisztertanács három alkoholmentes napot vezet be** francia területen és elrendelik az állattállomány összeírását is, valamint a titkos társaságokkal kapcsolatban is rendelkezések készülnek.

— **Japánban nagy rendszabályozó akció indul meg a sajtó terén** és bár egy év alatt 4500 japán ujság és folyóirat szünt meg, a belügyminiszternek az a szándéka, hogy további csökkentés szükséges és megszüntetik azokat a lapokat, melyek nem állanak teljes egészében a nemzeti szellem szolgálatában és nem szolgálják az egészséges, erkölcsös világszemléletet.

— **Lúgkőoldattal megmérgezte magát.** Sulyos állapotban szállították be a debreceni belgyógyászati klinikára Ölvedy Lászlóné 27 éves újfehértói lakóst, aki lakásán a reggeli órákban lúgkőoldattal megmérgezte magát. A maró folyadék teljesen összeégette a szerencsétlen fiatalasszony száját, nyelőcsövét és eszméletlen állapotban találtak rá. Beszállították a debreceni klinikára, ahol kezelés alá vették. Állapota sulyos, eddig még kihallgatását nem tudták megejteni és így tettének oka ismeretlen.

— **Feloszlatták Romániában a zsidó sportegyesületeket és vagyonukat elkobozták.** Az elkobzásra került vagyont a román sport céljaira fordítják. Az összes egyesületekből kizárták a zsidókat.

— **Összeütközött az újpesti kikötőben a Kassa** tengerjáró hajó és egy uszály. Az összeütközés következtében az áruval telt uszályt meglékelte a Kassa orra és csak a vontatógőzös kapitányának ügyes irányításával sikerült az elmerüléstől úgy megmenteni, hogy a partra vontatták.

— **A svájci szövetségtanács több külföldi állampolgárt,** államellenes és kommunista hírverés miatt kiutasított az országból. Nagyobbszámú svájci állampolgár hasonló bünselekmények miatt letartóztatásba került.

— **A világ legnagyobb levéltárának bizonyult** a bécsi udvari és állami levéltár, melynek öt hatalmas kötetben dolgozták fel eddig a leltárát. A levéltárt egyesitik a többi központi levéltárokkal és bécsi birodalmi levéltár lesz a neve.

IRÓGÉPEK JAVITÁSA **HURAY,** iparkamara T: 17-93

— **Megölte a pálinka** Kontor Gyula 44 éves cipészt, aki Surd községben a barátjával másfélliter pálinkát ivott meg. Hazafelé tartva, holtan fordult le a szekérről.

— **A legkisebb gazdasági munkabérekről** a város polgármestere hirdetményt adott ki, melyet teljes szövegében közlünk lapunk rádió-mellékletének második oldalán.

— **A New-York-i szabadságszobor elveszíti szabadságát.** Mindeddig bárki ingyen mehetett be a 45 méter magas szobor üres belsejébe, ahol csigalépcső vezet az istennő magasra tartott jobbkezében lévő fáklyáig. Ezentul a látogatók személyenként 50 fillért fizetnek.

x **Dr Salánky József** rendelését újból megkezdte. Batthyány u. 22. Délután 3—5-ig.

— **A Debreceni Repülő Club** felkéri a gépkocsik vezetőit, hogy lehetőleg lelassítva hajtsanak, amikor a Böszörményi úton a repülőtér mellett haladnak el. Ugyanis itt repülőgyakorlatokat folytatnak a sportrepülők és a nagy számban elhaladó autó által felvert por rontja a gépeket, akadályozza a gyakorlatot, emellett egészségtelen is.

x **Naményi Gyorsíró Iskola** átköltözött Batthyány ucca 1. szám alá. — Uj tanfolyamok.

— **Adomány a kollégiumi ifjúság telepitési akciója javára.** Kulcsár Imre minden diák által jól ismert, református kereskedő 200 pengőt adományozott a kollégiumi ifjúság telepítési akciója javára. E szép adomány az ajándékozó édesanyjának, néhai Kulcsár Imréné áldott emlékének ébrentartását is szolgálja. Isten áldását kérjük a nemesszívü, bőkezü adományozó életére és munkájára. Hisszük, hogy e nemes példa hatást gyakorol Debrecen társadalmára. Reméljük, hogy felébreszti a lelkekben népünk felemelése és jövendője iránt a felelősségérzetet. Az adomány hálás köszönettel nyugtázza a kollégiumi ifjúság.

— **Dr Juhász Nagy Sándor**, a református egyház főjegyzője, nyári szabadságát megkezdette, azonban pár nap mulva azt megszakította és hivatalának vezetését újra átvette. Szabadságát később szándékozik igénybevenni.

— **Felhívás a sütő szakosztály tagjaihoz!** Felkérjük a szakosztály tagjait, hogy Nagy Zsuzsánna iparostársunk temetésén vasárnap délután fél 5 órakor a díszravatalozónál lehetőleg teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Szakosztály elnöksége.

MINDENKIT ÉRHET BALESET, EZÉRT A BALESET BIZTOSITÁST SENKI SEM NÉLKÜLÖZHETI.

— **Ellopták nyolcszemélyes cukorjegyét.** Szathmáry Gáborné Legányi utca 21 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki kilopta zsebéből nyolcszemélyes cukorjegyét.

— **30 fillérért eladta gyermeke a cukorjegyet.** Özv. Gergely Gyuláné — Olajütő 25 szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki kisfiától kicsalta cukorjegyüket. Az ismeretlen asszony 30 fillérért vette meg a gyerektől a cukorjegyet.

— **Budapesti svábhegyi** Majestic, Lomnic, Kis Majestic, 5 emeletes luxuspenzió, a Fogasmegállónál. Az üdülők paradicsoma. Legnagyobb komfort. Hideg-meleg folyóvíz. Tündéri kilátás. Diétás konyha [illegible]

— **Leventeoktatók felhivása.** F. hó 17 én 20 órai kezdettel oktatói értekezlet tartatik az iparostanonciskola tornatermében. A Debrecenben tartozkodó levente csoportparancsnokok és oktatók ezen az értekezleten megjelenni tartoznak. **Debrecen város katonai parancsnoksága.**

x **Az István-malom a megengedett** legmagasabb hatósági áron megkezdte a búza és rozs vásárlását. Elfogad búzát és rozsot vámőrlésre, árpát és tengerit darálásra, továbbá búzát és rozsot későbbi elszámolásra, (tárolásra).

x **Új gyors és gépíróiskola:** Sinai Magda, Rothermere u. 1. sz. Tanfolyamra állandóan lehet beiratkozni. Vidékieknek vasúti kedvezmény.

x **Fegyvergyakorlatról** visszatérve a műtermem ismét személyesen vezetem. **Szipál** udvari fényképészmester.

— **Hirdetmény.** Értesítem az érdekelteket, hogy a m. kir. erdőigazgatóság folyó évi augusztus hó 14-én, szerdán délelőtt 9 órakor a monostori erdőőri laknál kb. 17 q szárított csalánlevél eladására nyilvános árverést tart. A csalán vételára, valamint a törvényes bélyegilleték az árverés alkalmával készpénzben kifizetendő. — H. polgármester.

Örökitse meg
zongora, hegedü játékát.
Már 1·30-tól lemezre veszi
MAYER mérnök Kossuth u. 23.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város lakosságát, hogy a m. kir. honvédség egyes alakulatai folyó évi augusztus hó 10-től augusztus hó 15-ig bezárólag a hajdúhadházi alkalmi lőtéren tüzérségi éles lőgyakorlatot tartanak. Az említett napokon a lőtér területére belépni tilos. A lövészetek általában reggel 6 órakor kezdődnek és 18 órakor végződnek. A lőnapokon a lőtér határa, valamint a be- és kivezető utak őrszemekkel (biztonsági őrökkel), piros zászlókkal lesznek zárva, mely egyúttal tilalmat jelent a lőtérre való belépésre, vagy az ott való közlekedésre. Amíg a fent említettek be nem vonatnak, a lőtér területére belépni nem szabad. A tilalmat megszegő kihágást követ el és elzárással, vagy pénzbüntetéssel sujtható. A lőtér lezárására kirendelt katonai személyek ezirányú utasításainak eleget nem tevő személyeket ért balesetekért a kincstár minden felelősséget elhárit. A lőtéren esetleg található fel nem robbant lövedékeket, illetve azok részeit érinteni tilos. Egyéb kincstári tulajdont képező tárgyat a lőtérről elvinni nem szabad. Az ez ellen vétőket baleset következte esetén büntetőjogi felelősség, illetve kártérítési kötelezettség terheli. A feltalált lövedékek helyét meg kell jelölni és a fetalálás helyét be kell jelenteni. A lövedékek feltalálói pénzjutalomban részesülnek. A csapatok által okozott kárt a szenvedők bevonásával bizottsági megállapítás után a kincstár megtéríti, ha azt a károsult a kár megtörténte után legkésőbb 48 óráig a parancsnokságnál irásban vagy személyesen bejelenteni. A kárbejelentés helye és ideje 18 órától 20 óráig a lőgyakorlatok vezetőségénél.

Gyászrovat

Pál Gyula irodatiszt temetése vasárnap délután fél 6 órakor lesz a köztemető 2/b. teréből. Gebauer cég rendezi.

Barna Ernő fodrászmester temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a köztemető 2/b. teréből. Gebauer cég rendezi.

Özvegy Szász Jakabné Kapros Juliánna temetése hétfőn délután négy órakor lesz a hármas teremből református szertartással, Csurka temetkező rendezésében.

Széll Gyula ny. MÁV főfelügyelő áldásos életének 68. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 5 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozó teréből a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Thaly Kálmán ucca 1. sz. Temetését Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen édesanyánk: néhai özv. Balla Sándorné Szanka Erzsébet temetése alkalmából mély bánatunkban részvéttel osztoztak, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, továbbá a Tisza István Egyetemi Altiszti Dalkörnek ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. **Balla Testvérek.**

— **Bánatos szívünk** mély hálájával mondunk köszönetet mindazoknak, akik jó férjem, illetve szerető édesapánk temetésén való részvételükkel fájdalmunk ban osztoztak, valamint azoknak is, akik vigasztaló soraikkal és szavaikkal velünk éreztek. Debrecen, 1940. augusztus 11. **Özv. Nagy Károlyné és a gyászoló gyermekek.**

Nagy Zsuzsánna

pékmesternő 61 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Dorottya u. 7. Dankó temetkezési vállalat.

Balogh István

gazdálkodó, tart. honvédzászlós 26 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó teréből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Teleki u. 75. Dankó temetkezési vállalat.

Juhász Imre

78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Kossuth ucca 32. Dankó temetkezési vállalat.

Mohácsi Józsika

életének 3-ik évében elhunyt Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető ravatalozó teréből róm. kat szertartással. Lakása: MÁV kolónia II/1. Pusztai temetkezési intézet.

— **Debreceni építkezések.** A műszaki ügyosztály kimutatása szerint júliusban új építkezés folytán keletkezett 2 földszintes és 1 emeletes, átalakítás folytán 1 földszintes lakóház. Lerombolás folytán megszünt 3 földszintes, átalakítás folytán 1 földszintes lakóház.

— **Szétdarabolta a vonat.** Farkas József 21 éves mezőgazdasági munkás Mezőkövesd állomáson egy kiinduló vonat kerekei alá vetette magát, amelyek kezét-lábát levágták. Mire kiemelték a sínek közül, elvérzett.

— **József Ferenc királyi herceg Kárpátalján.** Vitéz József Ferenc királyi herceg kárpátaljai körútja során meglátogatta a rahói erdőigazgatósághoz tartozó területeket, köztük a Hoverla hegységet. Megtekintette az opsineci vízgyüjtőgátot és medencét. Az itt összegyüjtött víz segítségével indítják útnak a tutajokat a feldolgozó telepekhez. Apsineci látogatása után visszaindult Körösmező felé.

— **Móricz Zsigmond harmadik unokája.** Móricz Zsigmondnak, a kiváló írónak megszületett a harmadik unokája. Az örvendetes családi esemény a péntekre, augusztus 9-ére virradó éjszakán, éjfélkor következett be Leányfalun. Az anya, Móricz Virág, férjezett Koch Richárdné, édesapjának leányfalui kúriáján fekszik és kitűnően érzi magát. Már van egy kisleánya, azt Virág névre keresztelték. A legújabb Móricz unokának Réka lesz a neve.

— **Szakbizottságot küldenek ki** a budapesti Ferdinánd-hídnál történt beomlás ügyében, hogy megállapitsák, hogy történt az ív beomlása, mely halálát okozta egy munkásnak.

— **A rendőri riporterek budapesti szakcsoportja** hétfőn délelőtt kegyeletes ünnepség keretében emlékezik meg a két esztendővel ezelőtt repülőszerencsétlenség következtében elhunyt öt rendőri tudósítóról, akiknek emlékére a rendőri sajtóiroda falán emléktáblát állítanak fel. A debreceni repülőszerencsétlenség halottainak sírját a budapesti temetőben megkoszorúzzák.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában minden csütörtökön és vasárnap este hangulatos összтánc.

— **Az országban havonta 150 vagon papirhulladékot gyüjtenek** a magyar papírgyártás számára. A hulladékpapírszükséglet évi 1800 vagon, de ha ilyen mértékben gyüjtik az országban a hulladékpapírt, akkor nem kell külföldről behozni többé.

— **Halálos autógázolás történt Budapesten** a Fillér uccában. Hosszú Albert Béla 52 éves napszámosnak a fejét szétroncsolta egy autó, mely a gázolás után elszáguldott. A gázoló eloltotta a rendszámtáblát és úgy menekült el. A rendőrség keresi a gázoló soffőrt.

— **Kárpátalján kevés a pék** és ezért most a kormány támogatni fogja a péküzemet berendezőket és forgótőkét is ad.

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap 9—1-ig nyitva. Belépődij nincs. A Baltazár Dezső ucca 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba épületjavitási munkálatok miatt zárva. Az újonnan megjelent múzeumi képes nagy Vezető a jegypénztárnál 2 pengőért kapható. Ugyanott kaphatók a Hortobágyi múzeum kiadványai is. Ára 40 fillér. A Közművelődési Könyvtár augusztus hónapban nyári takarítás miatt zárva.

— **Az oroszok óriás hadihajót készítettek el** és „Lenin" névre keresztelték. Az orosz óriáshajók száma ezzel négyre szaporodott.

— **Teában és kávéban rendes fogyasztás mellett nem lesz hiány az országban,** mert a raktárakban elegendő áru van. Kora ősszel rizsből nagyobb szállitmányokat várnak az olaszokt..

— **Vigyázatlanul ugrott le a cséplőgépről** Debreceni József 15 éves nyirábrányi lakos a Bellegelő 442-es tanyában és összezúzta ballába hüvelykujját a cséplőgép kereke. A mentők első segélyben részesitették és kivitték a sebészeti klinikára.

— **Az igazságügyi segédhivatali tisztviselők** a régi illetmények visszaállitását sürgetik és felterjesztéssel fordultak a kormányhoz. Kérik a szaktisztviselői rendszer bevezetését is. Szükséges a családi pótlékok emelése és biztosítása az állandó karácsonyi segélynek.

— **Összeomlott egy tanyaház istallója a Mukepércsi út szélén.** Szombaton este jelentették a mentőknek, hogy a Mikepércsi út szélén a várostól pár kilométerre beomlott egy tanyaépület. A tűzoltók és mentők a helyszínre robogtak, mert az előzetes jelentés szerint a romok alatt emberek is vannak. Megállapitották, hogy a tetőzelet tartó gerendázat lazult meg és az épület tetőzete ennek következtében összeomlot. A romok emberi életben nem tettek kárt. A falak is épségben maradtak. A tanyában Szabó István földmüves lakik.

— **Megverte az apját** Szűcs István hosszúpályi földmüves, aki ezért a cselekedetéért a bíróság elé került. A fiú tagadta, hogy kezet emelt volna apjára, de az apa bizonyitotta, hogy a fiú bántalmazta őt. A bíróság 50 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen a magáról megfeledkezett földmüvest.

— **Három mesterlevelet kapott** a szombati napon Tóth Sándor 24 éves debreceni pincér. A vendéglős, szállodás és kávéházi iparra jogositó levelet egyszerre kapta kezéhez.

— **A Máv-nál tárgyalások folynak** abban az irányban, hogy a mártravidéki centrálé megépitésével egyidőben a Budapest—Miskolc vonalat villamositsák. Szó van a Budapest—Székesfehérvár vonal villamositásáról is.

— **Rokonaink és jólsmerőseink,** akiktől személyesen elköszönni nem tudtunk ezúton mondunk Istenhozzádot. **Özv. Nagy Sándorné és fiai.**

— **769.434 pengő adót fizettek be júliusban Debrecenben.** A városi adóhivatal kimutatása szerint július hónapban 769.434.95 pengő adó folyt be az 1939. év július havában befizetett 728.936.75 pengő adóval szemben.

Hulladék papiroskereskedő

bizományosokat keres a Magyar Papirosipari Nyersanyagbeszerző kft. Budapest, Zoltán u. 16. III. e. 2.

— **Új alapitványok a Dóczi leánygimnáziumban.** Bartha Lajos hadházi tanító ur nevelt leánya, a Dóczi leánygimnázium volt kedves tanitványa emlékére Bartha Vilma emlékalapitvány néven 300 pengős alapitványt tett azzal a céllal, hogy kamataiból évenként egy a Dóczi leánygimnáziumban érettségizö növendék jutalmazandó azzal a kötelezettséggel, hogy kedves emlékü volt iskolatársa sirjára egy csokor mezei virágot vigyen. Hasonlóan drága emlékeket ápol Bartos Gézáné úrasszony nemes adománya, aki a mult iskolai évben elhunyt kisleánya, Botos Évike, a Dóczi leánygimnázium kedves tanitványa emlékére évenként 20 pengőt ajánlott fel egy-egy arra érdemes volt osztálytárs jutalmazására mindaddig, amig a gyermeke a Dóczi-intézet tanitványa lett volna. A korán elhunyt kedves iskolatárs emlékét osztálytársai szeretettel ápolják a folyosón elhelyezett arcképére gyöngéd kezek mindig odateszik az első hóvirágot és az első ibolyát.

Rátky pensió

Budapest, VII. Rákóczi u. 36. Rókussal szemben. Összkomfortos, elegáns, folyóvizes balkonos uccai szobák. Elsőrendü, kivánatra diétikus ellátással is. A főváros középpontjában, villamos és autobuszközlekedési megállóhelyeknél. Kellemes uri otthon, mérsékelt árak. Állandó vendégeknek kedvezmény. Telefon 332-097. Díjtalan lift.

— **Az Országos Magyar Sajtókamara fegyelmi bírósága** augusztus 9-én tartott ülésében Bilinkievics (irói néven Szentiványi) Rudolf és Udvari (Levendovszky) Ferenc kamarai tagok ellen a közvádló indítványára, minthogy őket a m. kir. rendőrség zsarolás vétsége miatt előzetes letartóztatásba helyezte, a fegyelmi eljárást elrendelte és nevezetteket az ujságirás gyakorlásától felfüggesztette.

Anyakönyvi hirek

Születések: **Koczán György zenész,** Tóth Árpád u. 14. leány Kornélia. Tóth Imre máv. pályaőr 111. sz. őrház. fiú Sándor. Tóth István fm. Józsa, fiú István. Miskolczi István DHV lakatos, Zrinyi u. 6. fiú István. Sidó Zoltán autogénheggesztő Hajnal u. 7. fiú Csaba Géza. Papp Sándor m. kir. törzsőrmester Sámsoni út 10. leány Ilona. Dobó Péter fm. Haláp 80. leány Margit. Vitéz Kolosbósi Gyula csendőrtörzsőrmester Haláp 158. leány Magdolna. Wágner Árpád cipész s. Komáromi u. 6. leány Ibolya. Gaál József bérlő Nagyelep 136. leány Anna. Herczeg József npsz. Vágóhid u. 7. fiú Ferenc.

Eljegyzések: **Balosi Tamás** máv. tisztjelölt Hajosd—Hidegkuti Edith Ilona Károly Ferenc József út 42. Pálfi Sándor ak. munkás Bercsényi u. 64.—Bordán Erzsébet Nyil u. 119. Tömöri Gábor gyári munkás Fazekas M. u. 2.—Sebők Mária u. o. Szálkai Gábor kereskedő s. Kut u. 28.—Ari Jolán Lónyai u. 33. Komáromi László kárpitossegéd Vendég u. 68.—Vadai Róza Magdolna Csuka u. 18. Miszti Lajos festő s. Kartács u. 16.—Nagy Margit Hajdúszoboszló. Depkó Gyula mázoló s. munk. Domahidi u. 13.—Gallyas Juliánna u. o. Dr. Ungvári Emil Dénes máv. fogalmazó Dózsa u. 12-b.—Kiss Katalin Mária Antónia Mártonfalvi u. 2. Báthori Lajos Mihály vízvezetékszerelő s. Nyil u. 99.—Nagy Mária Olajütő.

Házasságok: Daróczi Ferenc piaci árus Szeder u. 15.—Sós Tóth Margit u. o. Balázs István villanyszerelő s. Jósika u. 12.—Földesi Jolán Kászon u. 15. Paál Géza Dezső magántisztviselő Blaha L. u. 8.—Horváth Eszter Rigó u. 31. Ökrös Nagy László cipész s. Kuruc u. 34. Nagy Erzsébet Virág u. 21. Papp János timár s. Csillag u. 34.—Bogdán Mária u. o.

Halottak: Mj. Nagy János r. k. 18 éves, Poroszlai út 83. Kiss József ref. 36 éves, Hajdúnánás. Béres Gábor ref. 13 éves, Elep 35. Nagy Károly ny. tanító ref. 77 éves, Nyil u. 25. Kiss Irén ref. 1 hónapos, Béke u. 13. Balog Sándor ref. 65 éves, Biró u. 8. Bodó Mihály ref. 4 éves, Bellegelő 126, Hadabás József 2 éves, Barna Ernő fodrász m. r. k. Tóth Árpád u. 29. Özv. Kovács Mártonné ref. 73 éves, Szondi u. 22. Mohácsi József r. kat. 2 éves, Máv. műhelytelep I. épület. Pál Gyul 40 éves, Vár u. 8. Tóth Lajos ny. főkapitány h. ref. 84 éves, Kétmalom u. 9. Juhász Imre ref. 78 éves, Kossuth u. 32. Balogh István ref. 26 éves. Szél Gyula ny. máv. főfelügyelő r. kat. 68 éves, Thaly K. u. 1. Erdei Sámuel 12 hónapos Kunmadaras. Özv. Orosz Lászlóné r. k. 65éves, Pesti u. 53. Papp Imréné ref. 47 éves, Miklós u. 18. Özv. Szász Jakabné ref. 85 éves, Baross u. 3.

FIGYELEM!
Tiszti cipőt, csizmát
felelősséggel készit
SZILÁGYI divatcipész
SZENTANNA U. 6.

Autóval utazik Ön?
Ne mulasszon el egy próbautazást ROSENTHAL bérautóval
Olcsó, pontos, biztos.
Vörösmarthy ucca 18. Telefon 27-95

— **A szerb középiskolákban kötelező a német és olasz nyelv tanitása.** Az új tanévtől kezdve a jugoszláv középiskolákban, a gimnáziumokban és vegyes iskolákban a francia nyelv helyett a német nyelv kötelező oktatását vezetik be I. osztályba. A III. osztálytól kezdve kötelező a francia tantárgy is, továbbá azokban az iskolákban, ahol megfelelő tanerők állnak rendelkezésre, mint pl. Belgrádban és Lubljanában bevezetik az olasz nyelv kötelező tanitását is a III. osztálytól kezdve.

Színház, Film, Szórakozás

MÜSOR:

Vasárnap délután: **Fenséges szerelem.** (Szilassy László felléptével.)

Vasárnap este: **Fenséges szerelem.** (Szilassy László felléptével.)

Hétfő: **Sybill.** B. Unger István felléptével. Mérsékelt helyárakkal.

Kedd: **Mosoly országa.** Szűcs László fellépte, rendes helyárak.

Szerda délután: **Zimberi-zombori szépasszony.** Félhelyárak.

Szerda este: **Egyetlen éjszakára.** Lázár Mária vendégjátéka.

Csütörtök délután: **Egyetlen éjszakára,** Lázár Mária vendégjátéka.

Csütörtök este: **Egyetlen éjszakára.** Búcsúelőadás!

SZINHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma, vasárnap délután és este búcsúzik ismét a debreceni közönségtől Szilassy László, aki a tegnap esti Fenséges szerelem premierjén ismét teljesen meghódította azokat, akik szeretettel kísérték a kiváló művész pályafutását. Olyan hálás szerep az, amit Szilassy ebben a remek operettujdonságban játszik, amelyre a fővárosban is csak ritkán van alkalom. Az előadás másik nagy szenzációja Nagy Csilla, aki alakításával és különösen káprázatos táncával egyszerre a legelsők közé emelkedett.

Hétfőn este mérsékelt helyárakkal az örökszép Sybill kerül felújításra, amelyben Unger igazgató parádés szerepét, a nagyherceget alakítja. A többi főszerepet Radnóthy Éva, Jurik Ica, Szabó, Szokoly, Kormos és az egész társulat játsza.

Kedden általános közkívánatra **ismét műsorra tűzte** az igazgatóság Szűcs László vendégfelléptével a **Mosoly országát, amelynek** ragyogó előadása az Unger társulat egyik legszebb teljesítménye.

Már csak öt napig marad Debrecenben a társulat. Ne mulasszon el egyetlen előadást sem!

Jön! Lázár Mária, a ragyogó művésznő, aki még soha nem játszott Debrecenben! Jön!

Színházi kistükör

NYOLC TÁBLÁS HÁZ VOLT eddig az Unger társulat vendégjátékai során, ami egyedülálló rekordot jelent. A debreceni közönség estéről estére zsúfolásig megtölti a színházat és melegen ünnepli kedvenceit.

LÁZÁR MÁRIA VENDÉGJÁTÉKA felé fordul ezen a héten a legnagyobb érdeklődés. A legszebb magyar művésznő először játszik Debrecenben. Az Egyetlen éjszaka című darabban lép fel szerdán este, csütörtökön délután és este.

A MOSOLYORSZÁGA 71-IK DEBRECENI ELŐADÁSA lesz kedden Szűcs László vendégfelléptével. Egyedülálló ez a sikersorozat, amit Lehár gyönyörű operettje befutott Debrecenben. A 71-ik előadásra is zsúfolt ház várható az eddigi érdeklődésből következtetve.

Közgazdaság

MEGÁLLAPÍTOTTÁK AZ ÚJ BÚZÁBÓL ŐRÖLT LISZT ÁRÁT.

A Lisztárjegyző Bizottság tagjai tegnap délután ülést tartottak, amely alkalommal megállapították az új búzából őrölt liszt árát.

A megállapítás szerint a búzadara 42.60—43.60, a nullás liszt 41.60—46.60, az egységes búzakenyérliszt 35.20—36.20, a sötét búzaliszt 28.20—29.20 pengő.

A rozsliszt árát a bizottság tegnap még nem állapította meg, erre valószínűleg csak egy-két hét mulva kerül a sor. A búzából őrölt lisztre vonatkozó árak a budapesti malmok által fölszámítható lisztárakra vonatkoznak.

SERTÉSVÁSÁR.

A debreceni sertésvásáron kövér sertés felhajtás 94 darab, mind eladták. Sovány felhajtás 833 darab, eladás 213 darab. Irányzat kövér sertésben élénk, sovány sertésben lanyha. Árak: hizlalóbeli nehéz 140 fillér kilója, közép 133—137 fillér, szedett nehéz 132—135 fillér, szedett közép 126—132 fillér, szedett könnyü 116—126 fillér, silány 110—118 fillér, szedett nehéz öreg 120—130 fillér szedett könnyebb 115—120 fillér, sovány koca 90—95 fillér, sovány süldő 95—105 fillér, választott malac páronként 20—26 pengő.

DEBRECENI JUHVÁSÁR

Felhajtás 1992 darab, eladás 1093 darab. Irányzat lanyha. Árak: jó vágó juh kilónként 40—50 fillér, bárány, rövid gyapjas páronként 16—22 pengő, nagyobb bárány 34—42 pengő, magyar anyajuh páronként 30—45 pengő, ürü páronként 36—45 pengő.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza métermázsája 21.50 pengő, árpa 24 pengő, lucerna 11—14 pengő, széna 9—10 pengő, lóhere 10.20 pengő.

TERMÉNYTŐZSDE

450 mázsa búza, 150 mázsa sörárpa volt ma a gabonapiac forgalma, míg a magplacon 63.5 mázsa lucerna, 5 mázsa biborhere és 200 mázsa mák kelt el. A mákért 2 pengővel magasabb árat fizettek. Viktória borsó szintén 1 pengővel drágult meg.

Sörárpa kiváló 26,00, elsőrendű 25.00, sörárpa 24.00, kék mák 158.—162.— P, Viktória borsó 50—53.— P, express 40.50—44.00, Biborheremag 135.—140.00 csillagfürt, fehér lapos 23.50—23.75, búzakorpa 16.60—16.80, 8-as takarmányliszt 18.75—19.50 P mázsánként. Lucernamag 325—330.— P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 91 darab sertést. Az irányzat tartott. Árak szedett sertés I. 136—139 fillér, kivételesen 142 fillér kilónként.

SPORT

A DVSC az NB-be jutásért játszik ma Diósgyőrben

A DVSC csapata Debrecen egész társadalmának hizalmától kísérve játsza ma le Diósgyőrben első osztályozó mérkőzését a BSZKRT csapatával. Nem áltathatjuk magunkat, a megerősített BSZKRT félelmetes képességü együttes. Amiben bizhatunk vele szemben, az csak a DVSC határtalan küzdeni tudása, mely számtalanszor legyözött nagyobb képességü ellenfeleket.

A mérkőzésre szombaton délután fél 3-kor elutazott a DVSC csapatkerete. Az állomásra nagyon sok sportember kísérte ki a debreceni vasutasokat. Az összeállítás csak közvetlenül a mérkőzés előtt dől el, a legvalószinübb felállítás azonban a következő: Vörös, Janzsó, Erdei I—Elek, Erdei II. Csókai—Kristóf, Szabó, Sidlik, Bihari, Nagy. De az is lehetséges, hogy a fedezetsor Ignácz, Erdei II. Elek összetételben áll ki és Csokay—Erdei I. játszik hátvédet. A fedezetsor egyik tagja visszahúzódik a védelmet segiteni, elöl pedig a két gyors szélsőtől és a kapu előtt rend kivül veszélyes Sidliktől várható eredmény.

— **A BSZKRT valószinüleg játsztatja** összes nagyágyuit, új szerzeményeit: — Miklósyt, Baloghot, Tulit, Szödit, Forgácsot, Birót, Darázst, Szabó III-at. A mérkőzést Vass Antal vezeti és az fél 6-kor kezdődik. Előzőleg a DiMÁVAG csapata játszik a miskolci VSC-vel.

— **Az osztályozó mérkőzések másik** ágán Győrben játszik a budapesti MÁVAG és a soproni FAC csapata. — Erős küzdelem után MÁVAG győzelme várható.

— **A Ferencváros jobbszélső válságát** mégis Kincsessel akarják megoldani. — Hír szerint Jakabot cserébe adná a Ferencváros Kispestnek érte.

— **Együtt van már az NB III. északi csoportja is.** Ebben a NyTVE, NyKISE, UAC, Losonc, Munkács, Beregszász, Egri MOVE, Hatvani, Vasutas, Nagyszőlős, Beszkid, Kassa, Törekvés, Aknaszlatinai BTE és Várpalánkai Turul játszanak. A sorsolást is rövidesen megejtik.

— **BSZKRT** Régi, Miklósi, Mosonyi, Tuli, Balogh, Szödi, Darázs, Kovács I. Biró, Forgács, Szabó III. összeállításban játszik. A támadósorban nem is annyira Biró Sanyi a legveszélyesebb, hanem a félelmetesen lövő Kovács I.

— **Debrecenben** a vasárnapi sportprogram során egyedül a DMTE ifj—Rákóczi FC Hajdú Kupa mérkőzés szerepel.

Győzött az Elektromos. Budapesten szombat este a Latorca uccai pályán folytatták a Szent István Kupa labdarugómérkőzéseket. Az Elektromos 2:1 (0:1) arányban megérdemelten győzött az Ujpest FC ellen Lantos játékvezetésével.

— **Kristóf szabadságot kapott** és vasárnap Szegedről egyenesen utazik Diósgyőrbe.

— **Markos Imre Debrecenbe érkezett** és itt tölti el szabadságát. Markos csapata, az aknaszlatinai bányászcsapat bejutott az NB III-ba. A csapat, mint Markos Imre elmondta, hetven játékost foglalkoztat, kitünő kölyökcsapata van és Markos keze alatt, aki edzője alelnöke és játékosa egy személyben a csapatnak, szépen fejlődik s bizonyára megállja helyét az NB III.-ban. A csapat vezetőségében nagy értékü működést fejt ki Bottka Géza ezredes és Kocs igazgató, akik mindketten Debrecéniek. Markos különben érdekes tervről beszélt. Meghívja a DVSC-t aknaszlatinára, majd a szlatinai bányászcsapat jön el Debrecenbe. Markos a közeljövőben különben pályán is ismét megjelenik Debrecenben, ugyanis a DVSC-vel jubileumi mérkőzést játszik azokból a játékosokból álló csapat, akik 8—10 évet játszottak a Bocskayban, mint Markos, Teleki, Mertin stb.

— **Sidlik kegyelem-nyeréséről** megérkezett a hivatalos leirat, igy a kitünő játékos feltétlenül játszik a mai mérkőzésen.

— **A keleti alszövetségben** a héten sorsolják ki a bajnoki mérkőzéseket. A bajnokság szeptemberben kezdődik.

Felhivás a DHV játékosaihoz. Felkérem a Helyivasút játékosait, hogy folyó hó 11-én délután 2 órakor a dohánygyári sporttelepen megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

A Textil alant felsorolt játékosait felkérem, hogy vasárnap délután 4 órakor a Kossuth uccai autóbuszmegállónál pontosan jelenjenek meg: Vári, Szabó I. és II., Nyitrai, Antal, Fülöp I. és II., Ladányi, Palugyai, Kiss, Melik, Sztanek, Takács, Posta, Harangi, Virág. Intéző.

Takács István, a DMTE volt jeles játékosa újra Debrecenben van és a Textilben mutatkozik be vasárnap a Törekvés ellen. Ő irányítja a Textil csatársorát.

Kérjük a Teleki 11. FC játékosait, hogy ma délután negyedhárom órakor a nagyállomás előtt jelenjenek meg. Ezek a következők: Suta, Nagy T., Seh, E. Koós, Vajas, Homoki, Páli, Szendrei, Magyar, György, Tóth Z. Csizmadia, Takács M., Ecsedi, Balajthy. Intéző.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Szabó nyomozó irodája, Rothermere ucca 12. sz. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol, telefon: 22-37. 1829

Gálocsy évtizedes nyomozó irodája elismert, megbizható, Zöldfa u. 3. telefon: 28-72. 1856

HÁZASSÁG

Keresztény fiatalember feleségül venne olyan hölgyet, aki biztos megélhetéshez, vagy üzletnyitáshoz hozzásegíti — „Fényképet visszaküldök" ejeligére. 1843

LEVELEZÉS

„Vig özvegy" jeligére levél a kiadóban átvehető. 1851

ALKALMAZÁST keres férfi

Mindenben megbizható, középkorú gyermektelen otthon dolgozó jobb iparos család, bér, vagy magán úriházban házmesteri állást vállal. — Ajándatok: „Tűzharcos" jeligére a kiadóba. 1855

Pénzbeszedői, vagy raktárnoki alkalmazást vállalok szerény díjazással is. Cím a kiadóban. 1821

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fiatal fűszerkereskedősegédet azonnali belépésre keresek, Kocsák György, Széchenyi u. 57. szám. 1758

Nádkötőt keresek, Timár ucca 19. 1790

Kifutófiút felveszek. — Cím a kiadóban. 1806

Kommenciós tehenész nagyobb fiával is felvétetik, augusztus 15-re, Varga ucca 34. 1815

Gépészt keresek fagáz motorhoz, azonnalra, — Krecsmáry malom Hosszúpályi. 1729

Erős kifutófiú, azonnalra felvétetik Műjéggyár Barna ucca 16. 1878

Asztalossegédet felveszek, gépen dolgozó előnyben, Csapó ucca 67 szám. 1876

Erős fiút, kútfúró és lakatos tanulónak felveszek, Csemete ucca 20. szám. 1860

Gyakorlott hentessegédet felveszek. Cím a kiadóban. 1882

Erős kifutófiú és szerelő tanulók felvétetnek, — Pollák, Barna ucca 16. szám. 1884

Pincelakást és fizetést adok házi munkáért, — gyermektelen házaspárnak, Batthyány ucca 1. második kapu. 1968

Asztalostanuló felvétetik, Kigyó ucca 5 1962

Tanulót, négy középiskolával felvesz Huray irógépműszerész mester. Iparkamara palota 1794

Portafiú felvétetik a Frohner szállodában. 1961

Kovácstanuló, teljes ellátással felvétetik, Kishegyesi út 38. A. szám, Suba István. 1964

Felvétetik tanulófiú fizetéssel, gáz- és vizvezetékszerelő műhelybe, Nagy Sándor, Garay u. 15. szám. 1919

Sörraktári munkás, aki kerékpáron teherrel tud járni, felvétetik, Hatvan ucca 59. 1926

Műszerészsegédet állandó munkára azonnal felveszek Eisenberger, Csapó ucca 101. 1948

Jócsaládból való fiú cserépkályhás tanulónak fizetéssel felvétetik, Károly Ferenc József út 8. szám. 1940

Tanulónak, négy középiskolát végzett fiút azonnal felvesz Tőkés fotoüzlet, Püspöki palota. 1954

Tanulót cipész és cipőfelsőrész készítőnek felveszek Fejérvári Ferenc Csillag ucca 29. 1904

Tanulónak fiatal fiút felvesz „Magolcsai" cipőüzlet. 1903

Raktári munkások felvétetnek, Dréher sörraktár, Hatvan ucca 22. Jelentkezés délelőtt 9 órakor. 1895

Kovácsot, gépészt, traktorkezelőt felveszek Magoss György-tér 30 1892

Asztalostanulót felvesz dr Balla műasztalos, — Török Bálint ucca 3. sz. alatt. 1890

Este 10 órától éjjel egy óráig, tehát napi 3 órás foglalkozásra kerékpáros kifutót keresünk. Jelentkezés hétfőn 12-én, délelőtt 10 és 11 óra között. Cím a kiadóban. 1705

ALKALMAZÁST nyer nő

Hölgyfodrász kisasszony felvétetik „Piri" Bethlen ucca 25. 8. 11.

Női kalapszalonba tanulóleány felvétetik, Szent Anna ucca 2. sz. Dienné. 1844

Fiatal leány könnyü munkára felvétetik Molnár Mária fotomütermében, Svetits-palota. 1845

Fodrásztanulóleányt felvesz Biró Kálmán Piac ucca 68. 1847

Házimunkáért pincelakást adok. Cim: Temető ucca 18. 1798

Egy ügyes bejárónő felvétetik, Szalay sütöde, Csapó ucca 73. 1804

Bentlakó mindeneslány azonnal, vagy 15-ére felvétetik, Kút ucca 36. sz. alatt. 1799

Egy fodrásztanulólány felvétetik, Püsnök Erzsébet, Csapó 19. 1970

Magános nő, esetleg gyermektelen házaspár idős nő gondozásáért lakást és havi 10 pengőt kap. ref. lelkészi hivatal Szabó Kálmán ucca 41. B. szám. 1898

Fiatal leány, két tagú családhoz, nagyerdei villába, mindenesnek felvétetik. Jelentkezés Simonyi út 30. szám alatt 1897

Zsákfoltozónő felvétetik, Hónig, Rákosi Jenő u. 4. szám. 1894

Fiatal, megbizható, jó bizonyitványú bejárónő felvétetik, 7—9 óra között, Bethlen ucca 50 sz. földszint. 1891

Főzésben jártas, gyermekszerető mindenest keres dr Gömöry, sebészeti klinika. 1900

Könyvelésben jártas nőt vagy férfit keresünk, — Batthyány ucca 6. sz. Jelentkezni délután háromtól öt óráig. 1800

Bejárónőt, egész napra, állatkedvelőt felveszek. Irásaival jelentkezzen Deák Ferenc ucca 6. sz. házfelügyelőnél. 1817

Vidékre keresek kisasszonyt, gyermek mellé ki már volt ilyen állásban lehetőleg, ki tud németül, bizonyítványát hozza magával, mivel igazolni tudja magát. Jelentkezés Piac ucca 38. második udvar, hétfőn délután 3—6 óráig. 1941

Tanulóleányt, fizetéssel felveszek. Megfelelő iskolával Takács drogéria Csapó u. 95. 1959

Házmesterpár vagy tisztességes özvegy, fizetéssel felvétetik. Jelentkezés 9—11 óráig, Rákóczi ucca 65. 1929

Cukrászsegéd és elárusító kisasszony gyakorlott felvétetik, Kiss cukrászda, Batthyány ucca szám. 1913

Megbízható izr. leányt, vagy asszonyt felveszek, kisbabához, aki könnyű háztartási munkát vállal, keretezőbolt, Piac u. 89. szám. 1923

Bejárónőt, megbizhatót felveszek, Malomköz 5. Csapó ucca. 1365

ALKALMAZÁST keres nő

Évtizedes pénztárkezelői gyakorlattal, fiatal őskeresztény úrilány, kereskedésben pénztárnoki állást keres. Szives megkeresést „Pénztár" jeligére a kiadóba kérek küldeni. 1917

Őskeresztény úrilány női konfekció üzletbe ki szolgáló kisasszonynak ajánlkozik. Ajánlatokat „Konfekció" jeligére a kiadóba kérek. 1916

Gyakorlattal gép- és gyorsírónő állást keres. Cím a kiadóban. 1950

Mindenesnek kiscsalád hoz, vidékre is elmenne, középkorú nő. — Eötvös ucca 16. 1875

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Augusztus 15-ére megbizható, főzni tudó mindenest keresek, kis családhoz. Domb ucca 10. szám alatt. 1791

Bejárónő a kora reggeli órákban felvétetik Wesselényi ucca 125. 1783

Bejáró mindenes, jó bizonyítvánnyal felvétetik, Svetits palota, első lépcső, III. emelet 4 ajtó. Frigyesi. 1840

AJÁNLAT

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szilcsék. 1308 11. 15

Ciánoztasson bizalommal a Csala ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Welsz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Elit" szalon, Rákóczi u 28. 323 8. 13.

Gyönyörűen mosok, vasalok, darabszámra, lakásomon, Gelentsérné, Bercsényi ucca 11. sz. alatt. 1517 8. 18.

Poloskairtás ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Varrógép, kerékpár vétel, csere, kölcsönzés, javítás jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger Csapó ucca 101. szám. 645 8. 18.

Perfekt házi varrónő, olcsón van Miklós ucca 18 Précz. 1972

Fürdőkádak, zománctűzhelvek, petroleum főzők, szúnyoghálók, vendégágyak, kerti sátorállványok, nyugágyak Nagy vasüzletében csapókanyarban. 1912

Nyitva van már a Földes illatszertár és ujból beszerezheti nyári arcápolószereit, strandcikkeit és utolérhetetlen finomságú kölnivizeit. Bikabérház, mozibejárat. 1363

Oltott mész salakja gyümölcsfák mészszegény talajához kiválóan alkalmas. Kapható a Debreceni Mükögyárnál, Fürdő ucca 2. szám, telefon 10-98. sz. 877

Cserépkályhák átrakását s javítását felelősséggel, a legolcsóbban vállalja Laczkó Lajos cserépkályhás, Hatvan ucca 4. telefon: 27-93. Uj kályhák kaphatók. 1370

Egy új hatszárnyas iker ablak olcsón eladó. Vendég ucca 37. 1841

KERESLET

Egy jó állapotban levő gyalogsági kardot keresek megvételre, sürgősen. Cím: Borszéki Antal, Kalotaszegi ucca. 1741

Öcskavasat, fémet, mindenféle vasanyagot legmagasabb árban átveszi Vas és Fémgyüjtő körzeti irodája, Debrecen, Pacsirta ucca 17 szám, telefon: 26-94. 1971

Jómenetelű vendéglőt bérbe vennék. Ajánlatot kérek: Csigi Gábor. H.-Böszörmény, vendéglős. 1960

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Egy tisztességes férfi kvártélyos ellátással is felvétetik, Hüvelyes u. 11. szám. 1973

Iparossegédnek teljes ellátást, kosztot s kvártélyt adok. Külön ebéd is kapható. Szappanos ucca 17. szám negyedik ajtó. 1684

PÉNZ

Száz pengő kölcsönre, százhúszat fizet 12 havi részletben városi tisztviselő. Címem a kiadóban. 1938

HANGSZER

Pianinó, modern, kiváló eladó, vagy bérbeadó. — püspöki palota II. 50. sz 1958

Zongora, bécsi gyártmány eladó. Hajnal uccai bérház, A. lépcső, ajtó 9. 1789

BÚTOR

Eladó alighasznált egyszerűbb egy szoba bútor Vasvári ucca 20. szám alatt. 1471 8. 11

Ebédlőasztal, függönyök porcellán, könyvespolc, eladók Rothermere ucca 42. szám. 1886

Használt félháló és asztalsarhelt eladó. Honvéd uca 77. 1883

Keményfa hálók, festett hálók, konyhakredencek divány s egyéb bútorok olcsón eladók. Csapó u. 49. szám. 1910

Irodának, trafiknak, üzletnek alkalmas, kapualatti helyiség, november elsejére kiadó. — Svetits bérház. 1812

Ebédlőkredenc, kitűnő állapotban és két darab bőr böröndi eladó. Miklós ucca 42. 1795

Világos háló eladó — Szücsnél, Hadházi ucca 30. szám. 1915

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Eladó egy teljesen új 3 tonnás Opel Blitz teherautó. Ugyanott egy más fél tonnás használt teherautó. Cím: Szabó hentesüzlet, Péterfia u. 59. szám. 1367

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Kiadó raktárnak száraz nagy pince, Rákóczi u. 11. Gyarmathynál. 1753

Egy raktárhelyiség kiadó, Késes ucca 72. 1937

Üzlethelyiség Szent Anna és Batthyány sarkon azonnal kiadó. cukrászda, Batthyány ucca 26. alatt. 1914

Műhely, raktárhelyiségek azonnalra kiadók. Kölcsey ucca 9. 1824

Nagy üzlethelyiség vármegyeháza mellett, Piac ucca 56. kiadó. Telefon: 27-58. 1831

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

Halász-féle vendéglő és szálloda, üzlet, eladó, át adó. Margit-fürdő mellett. 1718

Egy jómenetelű fűszerüzlet azonnal átadó. — Cím a kiadóban. 1823

Kocsma, jogfolytonossággal és lakással kiadó Cím a kiadóban. 1809

Egy nagyon jómenetelű fűszerüzlet, berendezéssel, árúkészlettel azonnal is átadó. Cím a kiadóhivatalban. 1846

VEGYES

Örökbe adnám egyhetes kisfiamat keresztény családhoz. Nyugati ucca 28. sz. második udvar. 1682

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fütő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Trágya kihordva eladó, Apaffi ucca 2. sz. 1781

Síremlékek, sírkerítések, eladók helyben. Érdeklődni: Hegedűs Béláné, Budapest József ucca 16 szám. 1744

Női bundát, szépet vennék „Bunda" jeligére címet kérem a kiadóba leadni. 1808

Grafológusnő kézírásából bárkinek biztos jó analizist nyujt. Széchenyi ucca 43. 1922

Örökbe adnám kéthetes kisfiamat, keresztény házhoz. Nyugati ucca 28. szám, második udvar. 1918

Cséplést vállalok azonnalra, a gép Kis-Macs, Deák dülő 66 szám alatt van. 1930

Örökbe fogadna 10—12 éves árva, vagy félárva leányt jobb házaspár, — Boldogkert, Borzsovai u 15. szám. 1863

Jóforgalmu kocsma, bevezetett festék-, tűzifa s épitési anyagkereskedés, felszerelt hízlalda, baromfitenyésztő, Debrecenben, Keresztes ucca 12. előnyös feltételek mellett bérbevehető. — Irásbeli megkeresés „Bihar" szálloda és vendéglő, Berettyóujfalu. 1816

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egyszobás, konyhás bútorozott lakás azonnal ra kiadó., csak fixfizetőseknek, Honvédtemető ucca 6. 538 vv.

Egy szoba kiadó, 174-es Meteor kályha és ládák eladók. Megnézhető 9től 11 óráig, délután 3—5 óráig, Erős Lajos ucca 8. szám. 1784

Egy szoba kiadó, azonnal is, Vasútsor 41. 1792

Uccai egy szoba konyha spájz, szeptember 1-ére kiadó. Vigkedvű Mihály ucca 9. 1762

Egy szoba konyha nyugdíjas párnak kiadó, Rakovszky ucca 33. 1777

Egy szoba, konyha azonnal kiadó. Kurucz ucca 112. Murányi-féle ház. 1820

Egy uccai pinceszoba, s fáskamara, szeptember elsejére kiadó. Bercsényi ucca 30. 1849

Uccai szoba, konyha kiadó. Dobó ucca 33. 1854

Modern egyszobás garzon lakás kiadó, esetleg házaspárnak is. Értekezni délután 3—5 óráig, Zápolya ucca 7. 1969

Egy szoba, konyha, albérleti 15-ére kiadó. Széchenyi ucca 7. 1366

Egyszobás garzon lakás bútor nélkül kiadó Adorján, Arany János ucca 31. Megtekinthető 2—4 óráig. 1957

Kiadó szoba, konyha, s sertéstartással, biztos fizetőnek, 15-től, Szép u. 27. sz. Bozzai-telep 1924

Egy udvari szoba, szeptember elsejére kiadó. Hajó ucca 18. 1920

Elseparálnám szobás, s konyhás uccai lakásomat ugyanolyannal, Mészena ucca 2. 1908

Egy uccai szoba és előszoba, szeptember elsejére kiadó. Rothermere u. 35. szám. 1909

KIADÓ LAKÁS két szobás

Montlezredes ucca 17. alatt ma lakások vannak kiadók. 1745

Kiadó modern két szoba fördőszoba, konyha, s spájzból álló új családi ház, nagy konyhakerttel és gyümölcsössel, fixfizetőseknek. Temető ucca 14., A. Értekezni ma 9—11 óráig a helyszinen. 1873

Kétszobás, parkettes, s komfortos udvari lakás, novemberre kiadó. Rothermere ucca 15. 1928

Kiadó csendes, kertes háznál, biztosfizető kis családnak 2 szoba, mellékhelyiségek, Honvéd ucca 17. Értekezni lehet 11—2 óráig. 1988

Kettő uccai szoba, irodának kiadó. Deák Ferenc ucca 5. 1925

Kettő szoba, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel ujból festve, november 1-re kiadó. Arany János ucca 62. 1934

Piac ucca 56. kétszobás udvari lakás, novemberre kiadó. 1832

KIADÓ LAKÁS három szobás

Háromszobás modern uccai lakás, november elsejére kiadó. Értekezni: Hatvan ucca 53. sz., iroda, telefon: 15-12 sz. 1292 vv.

Háromszobás, hallos modern lakás, bútorral, csillárral, függönnyel, szőnyeggel átadó. Érdeklődök adják be címüket „Alkalmi ár" jeligére a kiadóba. 1363

Kiadó 3 szobás uccai lakás, mellékhelyiségekkel szeptember 1-re. Ugyanott használt bútordarabok kaphatók. Wesselényi ucca 105. 1867

Kiadó lakás, Kossuth u. 28. szám, emelet, udvari rész, 3 szobás. Megtekintés délelőtt 10—12-ig délután fél 3--fél 5 óráig Ipartestület. 1835

KIADÓ LAKÁS nagy

Másodemeleti háromszobás uccai összkomfortos lakás, novemberre, 11—1 óráig, 3—5 óráig, Warbóczy ucca 14. 1927

Dérihez 2 perc, négyszobás, fürdös családiház 14 ezerért, Iroda: József kir. herceg u. 24. szám. 1943

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejáratú, szépen bútorozott uccai szoba kiadó, házaspárnak is, Miklós ucca 22. 1765

Bútorozott szoba, külön bejáratú kiadó. Huszárgál ucca 14. 1779

Lakótársnőt felveszek, ágynemüvel, Eötvös u. 21. szám. 1837

Bútorozott uccai szoba, előszoba, fürdőszobával azonnal kiadó Bercsényi ucca 29. sz. 1819

Erkélyes uccai különbejáratú parkettás bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Megtekinthető délután 1—3 óráig, Piac ucca 10. sz., II. em. 1 ajtó. Ihásznál. 1866

Különbejáratú bútorozott szoba, házaspárnak vagy hölgynek, fürdőszoba használattal kiadó. Piac ucca 77. szám II. emelet 7. 1871

Elegáns első emeleti bútorozott szoba kiadó. — Benedek, Dégenfeld-tér 10. szám. 1889

Elegánsan bútorozott szoba, fürdőszoba és telefon használattal kiadó Simonyi út 15. 1902

Központifütéses uccai bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. „Csendes lakó" jeligére a kiadóba. 1970

Bútorozott szoba, elsőrendü ellátással, idősebb úriembernek kiadó. „Uri otthon" jeligére a kiadó hivatalba. 1977

Garantáltan tiszta két egymásbanyiló bútorozott szoba, külön előszobával, fürdőszobával kiadó. Széchenyi ucca 12. szám. 1953

Uccai parkettes bútorozott szoba, katonatisztnek kiadó. Péterfia 21. szám. 1946

Szép kertes villában, a nagyvállomáshoz közel különálló két szoba, előszoba, bútorozva, olcsón kiadó. Érdeklődni: délután 2 órától fél 5 óráig Vargakert ucca 7. 1706

LAKÁST KERES

Keresek szeptember 1re 15-re kétszobás és 1—1 szobás lakást, lehet külön udvar. Lakbért három hónapra előre fizetem. „Vasútas" jeligére kérem. 1688

Csinosan bútorozott szobát keresek magas áron fürdőszoba használattal. „Katonatiszt" jeligére a kiadóba. 1764

Keresünk kétszobás, fürdőszobás lakást, lehetőleg központban. Cím a kiadóban. 1751

Kettőszobás, konyhás lakást önálló udvarral keresek. Címet: „Tisztviselő" jeligére a kiadóba. 1743

Fixes, lakást cserélne, egy szoba, konyhást, — Nyil ucca 97. szám, hátul. 1778

Kétszobás, komfortos lakást keres nyugdíjas özvegye. Cím: 25-39. számú telefonon. 1730

Keresek három szoba, konyhás lakást, központ hoz közel, október elsejére, több évre. Ajánlatokat Varga Károly nyugdíjas tanító, Szuhogy címre kérek. 1703

5, vagy 6 szobás, fürdőszobás lakást keresek, november elsejére. Cím a kiadóban. 1364

Novemberre 2—3 szobás, komfortos lakást keresek. Jelige „Állami tisztviselő". 1965

Keresek kétszobás, fürdőszobás lakást azonnalra, vagy későbbi időre. Cím a kiadóban. 1720

IRODA

Irodahelyiségül egy szobát előszobával bérelnék. „Ügyvéd" jeligére a kiadóba. 1939

Orvosi rendelő, kétszobás, kiadó. Cím szivességből doktor Haider, Arany János 20. 1947

INGÓSÁG VÉTEL

Keleti perzsaszőnyeget megvételre keresek. Címet: Miklós ucca 13. sz. alá kérem leadni. 1437 9. 5.

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik,

eredeti régi ülőgarnitúrák és alighasznált írógépek, s prizmás látcsövek, nagyobb méretü perzsaszőnyegek, s Mária Terézia üvegcsillárok, igen olcsóért eladók. Ingóságközvetitőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Jégszekrény s egy fényképezőgép, modern háló hármasszekrény, konyha berendezés, sezlon, cselló eladó. Kossuth ucca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Wertheim szekrény eladó, Arany János ucca 3., keresztépület. 1833

Wertheim pénzszekrény olcsón eladó. Böszörményi út 2. szám, telefon: 12-91. szám. 1807

Eladó 42-es boconádi kiépitett műlép és kaptár, Bujdosó ucca 34. 1822

Ebédlő, teljesen új, függönyök, terítők, apróságok eladók. József kir herceg ucca, Bika-bérház 3. kapu Széltely. — Megtekinthető 8—11-ig 1828

Félháló, állótükör, nagy kihúzós asztal, vasmosdó, képes folyóiratok, s kályhák eladók Attila-tér 7. szám. 1877

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája, Werbőczy ucca 8. sz., telefon: 28-26. sz.

Járásbíróság mellett, — Saját ház.

Eladó házak:

Magoss György-tér 20. Debrecen legszebb helyén, 526 négyszögöl saroktelek, két részletben is megvehető kettő rendbeli négyszobás, komfortos úrilakás és még további három rendbeli lakással, örökösök sürgősen eladják.

Magoss György-tér 21. ötszobás s háromszobás komfortos lakásokkal, még további kettő rendbeli lakással, 283 öl telekkel, elköltözés miatt alkalmi áron.

Nagyerdő alatt, Besze János ucca 4. számú, 4 szobás, parkettes, összkomfortos, még 21 évig adómentes modern úri villát, gyümölcsössel, át helyezés miatt alkalmi áron eladjuk.

Kigyó ucca 53 üzlettel s három rendbeli úrilakással, örökösök olcsón eladják.

Nyilasteleni templom melletti téren, Ruyter u. 72. négyszobás, alápincézett legkitűnőbb tégla épületet, gyümölcsössel nagyon olcsón eladjuk.

Nyilastelep első uccája, Németh ucca 23. kettőszobás, üveges verandás hájas kis családiház gyümölcsössel, hatezerötszáz pengőért.

Vilmos császár út 48. villamos megállónál nyolcszobás, parkettes úrivilla, központi fűtéssel, alkalmi vétel.

Komplett hálószoba bútor olcsón eladó. Varga ucca 12. I. emelet. 1358

Eladó ócska épületfaanyagok, kisebb-nagyobb méretű gerendák, ajtó, ablak, Dembinszky ucca 16. 1853

Hentesnek alkalmas hús hordó kocsi eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1880

Asztali tűzhely eladó, Batthyány u. 22. 1901

Eladó szép festett hálóbútor garantáltan tiszta Szappanos ucca 25 B. sz alatt. 1899

Női ruhák, fehérneműek eladók. Érdeklődni délután 3—4 óra. Rákosi J. ucca 6., félemelet 4 1905

Varrógép, kis Singer, süllyesztős, sürgősen eladó. Miklós ucca 43. sz., negyedik ajtó. 1941

Varrógép, női, süllyesztős, 2 fiókos, új állapotban eladó. Rothermere ucca 23. 1942

Egy nagy vendéglői sparhelt eladó és hamvasalja kapható. Veréb börgyár, Homokkert. 1936

Mosodaberendezés, teljesen komplett, olcsón eladó. Hatvan ucca 62., telefon: 12-48. 1963

Gyermekkocsi, teljesen jókarban eladó. Elekesné, József kir. herceg u. 35. I. 1. 1952

Tisztibluz, nadrág antik komót, rádió, kocsmai asztalok, íróasztal, más bútor, Csapó ucca 10. sz alatt. 1932

Vörösréz gáz fürdőkályha eladó. Miklós u. 42. szám. 1796

Két finom női bunda eladó. Piac ucca 46., udvar, 1. ajtó. 1805

10 hektoliteres szőlőprés eladó. Váradegyházmegyei Takarék. 1810

TÜZELŐ ANYAGOK

Tűzifát, szenet, már most vegyen, hogy jó fűtőanyaga biztosítva legyen Vágó József tűzifa és szénkereskedőnél, a Margitfürdő mellett. Uj telefon szám: 37-24. sz. 1242 8. 30

GAZD. ESZKÖZÖK

Kútfúrást, kútszivattyú javítást vállal Kiss kútfúró. Kútszivattyúk eladók. Nyil ucca 117 1787

Uj stráfkocsi és egyéb gazdasági eszközök eladók. Létay ucca 20. sz. kerékgyártó műhely. 1838

Kútfúrást, javítást felelősséggel vállal Szeitler kútfúrómester. — Kútszivattyúk, kútrámák eladók. Honvéd ucca 41. szám alatt. 1859

GAZD. TERMÉNYEK

Széna, 14 boglya, mintegy 22 mázsa eladó. Simonyi út 21. szám, 8—9 óráig. 1955

ELADÓ HÁZHELY

Pompás villatelek 431 négyszögöl, a DEAC sportpályával szembe a Dóczi József és Márton falvi ucca sarkán, közművekkel, négyszögölenkint 10 pengőért eladó. Ez árban a kertrendezés és burkolási költség is benne van. Hitelképes egyéneknek külön kedvező feltételek Felvilágosítást a Kölcsönös Segélyző Egylet bankpénztára ad. 111+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudhat a kiadóban. 5+

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyiló Dobsina uccában 268 négyszögöles villatelek, négyszögölenként 11 pengős áron eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet bankpénztára — Kossuth ucca 8. 140+

Központi egyetemnél, közműves telkek, kettő 300 öles, négyszögöle 12 és 8 pengőjével, kert rendezésben benne. Garay ucca 30. 1945

Eladó gyümölcsfákkal beültetett, házépítésre elsőrendűen alkalmas telek, a Széchenyi ucca és István út sarkán. Érdeklődni lehet az OTI ügyvezetőjénél. 1735

ELADÓ HÁZ

Rákóczi ucca 19. számú nagytelkü, kertes, jövedelmező ház osztályozás miatt sürgősen eladó. 1679 9. 7.

Eladó jókarban levő háromlakásos, alápincézett jó családi ház, Homok ucca 127. 1512 8. 20

Toldi ucca 15. számú ház sürgősen eladó 1814

Eladó Dózsa ucca 6. A. számú ház, ötszobás fürdőszobás lakással, gáz, viz bent. 1818

Kitűnő karban levő szép családi ház, parkirozott udvarral, szabadkézből eladó. Lorántffy ucca 13. szám. 1756

Elelmiszer árak Debrecenben

marhahús kilója	1.60	dióbél kilója	3.60—4.00
leveshús kg.	1.24—1.80	burgonya kg.	—.12
borjúcomb kg	1.60—2.60	nyári rózsa k	—.16—.18
juhhús	1.20—1.40	Ellarózsa kilója	—.10
báránycomb kg.	2.00	fokhagyma kg.	—.30
vesés kilója	2.40	vöröshagyma kg.	—.20
sertéskaraj kg.	2.40	karalábé drb.	—.4
tarja kilója	1.90	káposzta kg.	—.24
oldalas kilója	1.80	kelkáposzta kg.	—.36
szalonna kilója	1.80	savnyúkáposzta kg	—25
háj kilója	1.90	zöldbab kilója	—.32—.10
zsír kilója	2.02	főzőtök drb.	—.18—20
csirke párja	2.40—3.00	spenót csom.	—.6
tyúk párja	3.50—5.00	uborka drb.	—.2—.4
kacsa párja	3.50—4.60	zöldpaprika drb	—.3—.5
liba párja	7.00—8.50	málna kilója	—.80—.90
élőponty kg	1.80—3.00	barack kg.	—.40—.90
jegelt ponty	1.80—2.00	meggy kilója	—.70—.90
apró hal kg	—.60—1.20	alma kilója	—.34—.80
csuka kilója	1.20—1.80	körte kilója	—.40—1.20
tej literje	—.24—.26	zöldtengeri cs.	—.4—.5
tejfel literje	1.40—1.70	paradicsom kg.	—.36
túró kilója	—.80—1.20	sárgadinnye	—.32—40
vaj kilója	5.00—5.20	őszibarack kg	1.60—.2—
gomolya kg.	2.40	szilva kg.	—.34—.80
búzakenyér kilója	—.37	ringló kg	—.68—.70
tojás darabja	—.9—.10	görögdinnye kg.	—.26
borsó kilója	—.70—1.00	szőlő kilója	1.40

Házat, földet vásárolhat a Máté ingatlaniroda útján, Blaháné u. 14. sz. (rendőrpalota mögött,) telefon: 14-63 sz. 1759

Miklós ucca 17. szám alatti ház, családi okokból eladó. Közvetítőt díjjazok. Propper Gyula Siófok. 1774

Eladó adómentes ház, a kisállomáshoz öt percre, Széchenyi kert mellett, Tóc.skertnek a legszebb helyén. Méhes u. 6. 1802

Eladó Csapó ucca 100. számú ház. Értekezni a tulajdonosnővel. 1742

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300.30 négyszögöles háromszobás komfortos villa, igen kedvező feltételekel. Tulajdonos: cime a kiadóban. 8+

Bercsényi ucca 105. sz. ház eladó. Értekezni lehet: Paál Gyula, Tornyospálca, Szabolcs megye. 1852

Eladó ház, szoba, konyha, 600 négyszögöl földdel, Dévai ucca 13. 1858

Eladó ház, kettőszobás, kétszáz négyszögöl földdel, Dévai ucca 13. 1857

Rothermere ucca 35. sz. ház eladó. 1907

Berettyóujfalusi házaim mely áll 3 szoba és minden mellékhelyiségekből, gyümölcsös és konyhakerttel eladnám, vagy elcserélném, debreceni házzal, vagy földdel. — Cim megtudható e lap kiadóhivatalánál, egész nap. 1885 vv.

Eladó hatszobás családi ház, Eötvös ucca 53. sz. Értekezni a tulajdonosnál. 1975

Eladó Andrássy út 40. számú ház. 1600 négyszögöl földdel. 1966

22 évig adómentes négy szobás, komfortos úri villák, a Komlóssy út legelején 26 ezer pengőért, teher átvállalható, hatezer. Értekezni: Széchenyi ucca 41. szám, első lakás. 1944

Vasútasoknak megfelelő családi ház, Harsányi G. ucca 15—17. eladó. Értekezni: Eötvös ucca 64. szám. 1933

Eladó Luther ucca 23. számú kényelmes családi ház, szép kert és udvarral. Értekezni: Meszena ucca 20. 1839

Eladó ház kettőszobás uccai lakással, teljes komforttal, azonkivül három egyszobás, konyhás lakással, Nyil ucca 76. szám. 1797

Boldogkertben Egyletkert ucca 42. A. számú ház, 18 évig még adómentes, vasútasoknak s postásoknak kedvező fizetési feltételek. Értekezni lehet: Szabó Kálmán ucca 7. szám alatt tulajdonosnál. 1776

ELADÓ FÖLD

Eladó vámospércsi útfélen, Bellegelő 71. sz., 4 és fél hold föld. Értekezni ugyanott. 1785

Köntösgátnál az északi csordába, fél legelő eladó Sötvös ucca 92 1775

Eladó két és fél hold fekete OB föld. Köntöskert, Bezerédi ucca 20. sz. alatt. 1773

Eladó Kishegyesi kövesúton 2 kat. hold feketeföld, sorompón belül. — Bankteher átvállalás. — Értekezni: Garay ucca 20. szám. 1879

Fancsikán 10 és fél hold birtok eladó. Értekezni Szappanos ucca 13. sz. alatt. 1874

Bánk 69. szám alatt eladó 16.5 kat. hold búzatermő föld. Érdeklődni: Haláp 121 szám, Hatki Antal. 1861

Bánk 15. számú tanya, 32 hold földdel eladó. Értekezhetni: Ötmalom ucca 2. C. 1864

Ebesen 15 hold föld eladó. Thaly Kálmán ucca 12. szám. 1842

Eladó Lehel ucca 44. sz. alatt szőlős, gyümölcsös kert, minden árért. Érdeklődni: sebészeti klinika, portás. 1893

Kismacson 3 és fél hold föld eladó. Rothermere ucca 35. 1906

Eladó 2 hold föld, Péterfia dűlőben, kövesút mentén, állomás közelében. Pozsonyi út 39 1974

Városhoz hat kilométerre, kövesút mentén egy hold föld szoba konyhás lakással, gyümölcsfákkal, konyhakertészetre alkalmas, eladó. Értekezni az eladónál Timár ucca 46. szám. 1825

Eladó 3 hold homokföld szőlőnek, gyümölcsösnek, dinyének, esetleg akác erdőnek alkalmas. Értekezni az eladónál: Timár ucca 46. 1826

Nagycsere 67. 4 és fél h tanyás ingatlan eladó. állomáshoz 5 perc. Cím a kiadóban. 1951

Eladó 8 hold búzatermő, I. o. föld. Dézsi András, Monostorpályi. 1763

Tizennégy kat. hold jó szántó, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, Váradegyházmegyei Takarék. 1811

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Vennék, vagy cserélnék dupla rekamiert egy személyesért, szőnyeget, s függönyt, fotelt, ebédlőasztalt. Ajánlatot „Bútor" jeligére a kiadóba kérem. 1872

Vennék 2 holdig gyümölcsös, konyhakertet a városhoz közel, októberi átvételre, kisebb lakással. Feltételeket „Gyümölcsös" jeligére a kiadóba kérek. 1880

FÖLDBÉRLET

Tíz hold föld, közel a városhoz, kertészeti célokra is alkalmas, kiadó. — Homok ucca 72. 1803

Halápon 58 hold föld október elsejétől több évre kiadó. Budai É. u. nyiló Tarr u. 3. 1801

Kiadó Halápon 23 hold tanyával, József kir. herceg ucca 8. szám, emelet. 1782

Fancsikán hat hold tanyásföld, őszre kiadó. Értekezni: Csillag ucca 30. szám. 1780

Kiadó 14 hold tanyásföld Apafájánál. Értekezni: Csonka ucca 18. szám alatt. 1786

Bérbeadó Ondódon Fáydűlőben hat és fél hold föld. Arany János ucca 47. szám . 1788

Kiadó Elepen 45 hold, Dézsi András, Monostorpályi. 1763

Kiadó 20 hold fekete föld, tanyával, október tól, Ujmacson, Látóképnél, Kölcsey ucca 15. sz. alatt. 1748

Köntösgátnál 6 és fél hold tanyásföld bérbeadó. Honvéd ucca 16. sz alatt. 1870

Nagycserén 36 hold tanyásföld, hosszabb időre bérbeadó. Honvéd ucca 16. szám. 1869

Ondódon, Fáy dülőben, 14 hold tanyásföld kiadó. Értekezhetni lehet: Bethlen ucca 62. 1830

Kiadó Diószegi úton 9 kilométernél 48 kat hold tanyásbirtok. Értekezhetni helyszinen. Horváth. 1850

Kiadó 12 hold tanyanélküli, bérbe, felesbe is Diószegi kövesútfélen, Boldogkert, Borzsovai u 15. szám. 1862

Kiadó Acsádi útfélen 48 hold tanyásföld. Értekezni: Veres ucca 30 1865

Húsz köblös fekete föld, Kismacson 44 tanyaszám kiadó. Értekezni lehet helyben a tulajdonossal. 1848

Hosszabb időre bérbeadó Vedres dűlőben 9 hold, Poroszlai út 87 sz. alatt. 1827

Bérbeadó Elepen 30 hold puszta, 15 hold tanyás és Hegyesen 30 hold tanyásföld. Bethlen ucca 55. szám. 1834

Patay Ferenc

OFB engedélyes hirdetési. Debrecen Csapó u. 49. szám.

Jövedelmező és olcsó házak belvárosban. Csapó ucca elején nagy jövedelmü ház, teher átvállalható. Wesselényi uccán többlakásos Csemete uccán szép háromszobás úri lakás. Meteor mellett többlakásos jó ház. Móricz ucca elején családi ház. Sámsoni út mellett adómentes két szoba, konyhás, fürdőszobával. Külsőségi házak 1500 pengőtől 3000 pengőig kaphatók. Város alatt 25 holdas tanyásföld, hosszabb időre kiadó.

PATAY IRODA, Csapó ucca 49. sz. 1836

Fancsika 10. alatt 10 és fél hold szántóföld kiadó. Értekezni lehet Keresztesi ucca 76. 1887

Haszonbérbe kiadó Szoboszlóhoz közel a debreceni országút mellett, a Márkus téglavető szomszédságában 23 hold elsőosztályú tanyásföld. Értekezhetni Hajdúszoboszlón, Árpád ucca 12. szám alatt. 1888

Diószegi kövesút mellett, 5 kilométernél, 19 holdas tanyásföld bérbe adó. Maróthy György u. 5. alatt. 1896

Kiadó Kishegyesen Polgári dülőben 11 hold föld tanya nélkül, felesbérletbe. Értekezni Nap ucca 4. 1910

Bériet 33 kat. hold a Nagycserén, Acsádi út első, kiadó. Rákóczi u. 61. szám. 1368

Tizenkét hold tanyásföld, Szepesen felesbe, vagy teljes bérbe kiadó. Cím a kiadóban. 1931

32 hold föld Nagycserén bérbe, vagy felesbe kiadó, Gombos, Kálvin-tér 5. szám. 1935

Feles bérlet, élő holttal! Szatmár vármegyében a Tisza partján, cca 365 k hold prima szántó, benne 56. kat. hold 6 éves ültetésü export almával telepitet gyümölcsös, azonnal bérbeadó. Tőkeerős bérlők bővebb felvilágosításért írjanak: Kondor Sándor igazgató címére, Mátészalka, telefon 105. és 147. 1868

Kiadó a Bánkon 42. kat. hold szántóföld, tanyával, Miklós ucca 36 1726

ELADÓ ÁLLAT

Eladó tíz darab egyéves szimultánozott, miskárolt süldő, tizenöt darab hathónapos, szimultánozott süldő és 13 darab választott malac, Bellegelő 55. Acsádi út. Burainál. 1728

Eladó 150 kilós zsírmalac, Böszörményi út 104 szám. 1813

Két darab kisborjas tehén, fejőre kiadó. Cím a kiadóban. 1793

10 darab liba van eladó Kishegyesi út 33. 1956

Jól fejő fehér svájci kecske eladó. Csigekert, Honvédtemető ucca 37 A. szám. 1740

Szerkesztésért felelős PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős dr. SZIGETHY GYULA ügyvező

Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY

A Debreczen rádiómüsora

1940 augusztus 11-től augusztus 17-ig

ÁLLANDÓ MÜSORSZÁMOK HÉTKÖZNAPOKON BUDAPEST I. MÜSORÁN:

6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10: Hírek.
11.10: Nemzetközi vizj. szolgálat.
12: Harangszó. Himnusz. Időjárás.
12.40: Hírek.
13.20: Időjelzés, időjárás s vízállásj.
14.30: Hírek.
14.45: Müsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.45: Időjelzés, időjárásjel., hírek.
17: Szlovák és ruszin hírek.
19.15: Hírek.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, (hétfőn s csütörtökön eszperantó hírek is).
00.05: Hírek.

KÜLFÖLDI MAGYARNYELVÜ HÍRSZOLGÁLAT.

17.30: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m.)
17.50: Pozsony (29.8.8 m).
18.55: Bukarest (364.5 m).
19: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m).
19.55: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15 m).
21.15: London National (261.1 m) és rövidhullámon GSA (49.59 m), GRX (30.96 m).
21.15: Bukarest (364.5 m).
22.15: Reichsender Böhmen (269.5 m) rövidh. (31 m),
22.45: Pozsony (298.8 m).
22.45: Belgrád (437.3 m), RH 49.2 m).
22.50: Besztercebánya (765.3).

VASÁRNAP

augusztus 11.

BUDAPEST I.

8: Ébresztő, szózat, hanglemezek.
8.45: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál dr Ravasz László püspök.
11: Egyházi ének s szentbeszéd a Szent Domonkos rendi templomból. A szentbeszédet mise előtt P. Badalik Bertalan O. P. tartományi főnök mondja. — Énekel a templom énekkara Béni Fülöp vezénylésével. Orgonál Bartó László dr.
12.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés.
12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Közben 13: Látogatás a hadbavonultak családjainál. Közvetítés a sárréti Csór községből. Beszél Budinszky Sándor— Hangfelvétel.
14: Hanglemezek. I. rész: Müvészlemezek. II. rész: Magyar szerzők müvei.
15: a) „Legelő és állattenyésztés." dr Sulyok Tivadar m. kir. gazdasági felügyelő előadása; b) „Védekezés a gabonafutrinka ellen." dr Kadocsa Gyula egy. m. tanár mezőgazdasági kísérletügyi főigazgató előadása. A Földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
15.45: Chappy jazz-zenekara.
16.30: „Az ország szive." A fővárosok. Moravek Endre dr előadása. Közmüvelődési előadássorozat.
17: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15: „Dani bá'."
17.30: Clementis Klára zongorázik. — Liszt müvek.
17.55: „A Duna magyar szemmel" Budapesttől a Fekete tengerig. Irta Gál István. Felolvasás. A verseket elmondja Abonyi Géza.
18.30: Vörös Sári és Szigeti Sándor magyar nótákat énekel, kiséri Gáspár Lajos cigányzenekara. Vörös Sári ének számai: Magasan repül a daru; Édesanyám a kendőm; Ha még egyszer; Hej, csak sózva jó a retek; Végigmentem az ormódi temetőn; Rózsabokorban jöttem a világra; Ezért a legényért; Ica-rica-kukorica. Szigeti Sándor énekszámai: Köd előttem; Kiskereki betyárcsárda; Amikor majd; Kék a szemed; Sugár dinnye levele; Lekaszálták már a rétet; Korcsmárosné hozzon bort; Házunk előtt mennek el a huszárok.
19.15: Hírek magyar és román nyelven.
19.25: Tánclemezek.
19.45: Sporteredmények.
19.50: Lóversenyeredmények.
20: Rácz Elek cimbalmozik.
20.15: „Vihorka legendája." Hangjáték 3 részben. Irta: Urai Dezső. Rendező: Kiszely Gyula.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
22.10: Közvetítés a Gellért-szállóból. — Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Hanglemezek. Német filmdalok.
00.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11—12: Lovászi Ferenc cigányzenekara
12.05—12.35: Levente rádió-félóra.
15.05—15.40: Kelenvölgyi Regős Dalkör Vezényel: Nagy Sándor.
17.15—18.15: Szalonötös.
19.30: „A firenzei cinquecento kiállítás" Farkas Zoltán előadása.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és ruszinnyelven.
20.25: Beethoven: IX. szimfonia.
21.40: Időjárásjelentés.

KASSA.

8—9: Hanglemezek, majd hírek Budapest I-ről.
9: Egyházi népénekek a Premontrei rend kassai templomából.
9.45: Hangleemzek. Orgonaszólók.
10—11: Református istentisztelet Budapest I-ről.
11: Wagner: Tannhäuser — nyitány.
11.15: Hírek, heti beszámoló, müsorismertetés.
11.35: „Magyar katonaköltők." Költemények és hanglemezek.
12.05—12.35: Levente-félóra. Átvétel Budapest II-ről.
12.35—00.15: Azonos Budapest I. müsorával.

HÉTFŐ

augusztus 12.

BUDAPEST I.

10.20: „Régi magyar újságok tudósításai a Jeges-tengerről." Felolvasás.
10.45: „A magyar történelem humora." Koppány István előadása.
12.10: Köry Erzsébet hegedül, zongorakísérettel.
12.55: Füzesi Emilia énekel, zongorakísérettel.
13.30: Farkas Sándor cigányzenekara muzsikál.
16.15: Diákfélóra. „Híres magyar országgyülések." (Az ónodi gyülés) Dr Ferdinándy Mihály felolvasása.
17.15: A 15. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
Közben 17.40: „Légitámadás és légvédelem a nyugati háborúban." Borsányi Julián honvéd-müszaki-törzskari százados előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.
18.20: „A házsongrádi temető magyar halottai." Irta Oss József. Felolvasás.
18.50: Holéczy Ákos énekegyüttese.
19.25: „Vásárhelyi sétatéren." Pataky József előadása. Közremüködik Pertis Pali cigányzenekara.
20.10: Az Operaház Zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő.
22.10: Közvetítés a Hangli-kioszkból. — Heinemann Sándor jazz-zenekara játszik.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

18.50—19.15: „Egy krónikás erdélyi szabómester." Elekes Lajos dr előadása.
19.25: Tánclemezek.
20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25: A Rádió Szalonzenekara.
21.10: „A szentilonai rejtély." Ráth—Végh István csevegése. Felolvasás.
21.40: Időjárásjelentés.

KASSA.

10—11: Azanos Budapest I. müsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „Pisztránghalászat és horgászás Kárpátalján." Lukács Dezső dr előadása.
11.20: Szórakoztató lemezek.
11.40: Hírek magyar és szlováknyelven müsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. müsorával.
15.25: Lenkey Kornélia magyar nótákat énekel, Danyi Pali és cigányzenekara muzsikál.
16.15—00.15: Azonos Budapest I. müsorával.

KEDD

augusztus 13.

BUDAPEST I.

10.20: „A Galamb utca multja." Rexa Dezső előadása.
10.45: Divattudósítás. Felolvasás.
12.10: Balalaljka-zenekar.
13: A Rádió Szalonzenekara.
16.50: „Csecsemőhalál és kánikula." Dr Voltay Béla orvos előadása.
17.15: Toll Árpád cigányzenekara muzsikál.
18: „A termésértékesítés új rendszere." Dr vitéz Darányi Béla a Futura alelnök vezérigazgatójának előadása. — Hangfelvétel.
18.25: Brahms: Változatok egy Haydn-témára. Hanglemez.
18.46: „Görgey Artur." Kosáry Domonkos dr előadása.
19.25: „Farkas Ödön dala!" Lavotta Rezső előadása. Közben Rácz Tilda énekel zongorakísérettel.
20.05: Kresz Géza hegedül zongorakísérettel.
20.30: „A pesti ember meg a víz." — Hangképek. Beszélő Filótás Lili, Gecső Sándorné, Budinszky Sándor és dr Legenyei József. Hangfelvétel.
21.20: Tabányi Mihály tangóharmónika hármas.
22.10: Közvetítés a Dénes-étteremből. Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál. Varga Imre énekel. Dalok: Ha elmegyek édes rózsám; Nyíló kis ibolyák; Lányok, lányok; A kanyargó Tisza partján; Végigmentem az utcán; Irt a babám; Most van a nap lemenőben; Páros csillag az ég alján; Kerek ez a zsemlye.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Tánclemezek.

BUDAPEST II.

17.30—18: Ruszin hallgatóinknak. 1) Horjanin Iván: Ivanko; Boszorkány — novellák. 2) Hanglemezek.
18.25—18.55: A Földmívelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.25: Budapesti Polgári Dalkör. Vezényel Lisznyai Szabó Gábor. Zongorán kisér Gergely Ferenc.
20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25: Hanglemezek.
21.20: „Svájc semlegessége az évszázadok tükrében." Rónay Nándor dr előadása.
21.50: Időjárásjelentés.

KASSA.

10—11: Azanos Budapest I. müsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „Népmüvészetünk védelmében." Féja Tiborné előadása.
11.40: Hírek magyar és szlováknyelven müsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I müsorával.
15.25: A Kassai Szalonnyolcas müsora.
16.15—18.25: Azonos Budapest I. müsorával.
18.25—18.55: A Földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. Átvétel Budapest II.-ről.
18.55: Magyar tánclemezek.
19.15—00.15: Azonos Budapest I. müsorával.

SZERDA

augusztus 14.

BUDAPEST I.

10.20: „A magyar könyv." Irta Gyuk Pál. Felolvasás.
10.45: „Nagyboldogasszony napja és Szent István." Irta Vértes József. Felolvasás..
13.30: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
16.15: Az Országos Közegészségügyi Intézet és a Magyar Nemzeti Népélelmezési Bizottság élelmezési előadása.
17.15: Szabó Pál gordonkázik, zongorakísérettel.
17.40: „Ahol még nem régen nagy harcok dultak." Dr vitéz Veder László helyszini riportja a nyugati hadszintérről. Hangfelvétel.
17.55: Hanglemezek.
Közben 18.20: ‚Kellemetlenül zord nyár' Massányi Ernő fömeteorológus előadása.
18.50: „Az európai rádiók a háborúban" Kilián Zoltán előadása.
19.25: A Rádió Szalonzenekara.
20.15: „Politikus asszonyok." Nagy Adorján és Szabados Piroska előadóestje. Az összekötő szöveget elmondja Szilassy Gyula.
20.45: „Balatoni képeslap." I. rész: Táncoló Balaton. Közvetítés Siófokról. —
22.10: „Éneklő Balaton." II. rész: Közvetítés a Casino-kertből. „Látta-e már Budapestet éjjel?" Pesti nótáskönyv a régi jó békevilágból. Irta és összeállította Szilágyi Ödön. Elmondja Legenyei József dr. Közremüködik Orosz Vilma, Szilágyi Margit az Operaház tagja, Angyal Nagy Gyula és Kompóthy. A Magyar Revü Tánczenekart vezényli Polgár Tibor.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Közvetítés a siófoki Fürdőtelep-étteremből. Horváth Jancsi cigányzenekara muzsikál. Közremüködik Horti Lajos — ének.

BUDAPEST II.

19.30: „A Duna forrásától Passauig." Irta Klenka János dr Felolvasás.
20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25: Dvozsák: V. szimfónia. (Uj világ). Filadelfiai szimfónikus zenekar, vezényel Stokowski. Hanglemez.
21.15: „A müvészet és orvostudomány" Pipics Zoltán dr előadása.
21.45: Időjárásjelentés.

KASSA.

10—11: Azanos Budapest I. müsorával. (10-kor hírek.)
11.05: Háziasszonyok tanácsadója: — „Görcsök a gyermekkorban." Zemplényi Imre dr előadása.
11.20: Hanglemezek „Operaáriák."
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven müsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. müsorával.
15.25: Szlovák hallgatóinknak: „Müvészet és fascizmus." Tóth Ervin dr előadása.
15.45: Wüst Leó zongorázik.
16.15—17.40: Azonos Budapest I. müsorával.
17.40: D. Keresztessy Erzsébet énekel, zongorán kiséri Reiter márta.
18.10—00.15: Azonos Budapest I. müsorával.

CSÜTÖRTÖK

augusztus 15.

BUDAPEST I.

8: Ébresztő, szózat, pátria hanglemezek
8.45: Hírek.
10: Ének és szentbeszéd az esztergomi Bazilikából. A szentbeszédet mise közben Serédi Jusztinián dr bíboros hercekprímás mondja. Énekel a templom énekkara.
11.15: Görögkatolikus istentisztelet a Rózsák terén lévő görögkatolikus ma-

gyar plébániatemplomból. A szentbeszédet miseközben Antalóczy Kornél nyirlugosi görögkatolikus plébános mondja. Népénekek. Vezeti és orgonál Ordelt Lajos.
12.20: Időjelzés, időjárás év vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház Zenekara. Vezényel Rajter Lajos.
13.45: Hírek.
14: Kiss Lajos cigányzenekara.
15: „Bábjáték." Közvetítés a Székesfővárosi Katolikus Egyházközségek Gyermeküdülő telepéről, Balaton-Zamárdiból. Előad Lakatos Emilia székesfővárosi óvónő. Beszél Budinszky Sándor.
15.45: Weidinger Ede szalonzenekara.
16.30: „Az államalkotó és államfenntartó erkölcsi tényezők szerepe a háborúban." Bartos Dezső dr ezredorvos előadása.
17: Hírek magyar, szlovák és ruszinnyelven.
17.15: Kedvelt hanglemezek.
18.40: A Rádió Szalonzenekara.
Közben 19.15: Hírek magyar és román nyelven.
19.45: Sport- és lóversenyeredmények.
20: „Nyár a Balatonon." Hangképek a Balaton életéből. Irta és összeállította Csanádi György. A felvételeket készítette Tomcsányi Béla. 1940. június 29-iki adásunk megismétlése. Hangfelv.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek ruszin és szlováknyelven.
22.10: Közvetítés a Valéria-kávéházból. Oláh Kálmán cigányzenekara.
23: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
23.25: Magyar tánclemezek.
00.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Melles Béla zenekara. Vezényel Vincze Ottó.
19.30: Fodor János énekel, zongorakíséréttel.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
20.25: Közvetítés a Fővárosi Pavillonból. A Rendőrzenekar játszik.
21.30: „Milyen a föld belseje?" Kéz Andor dr egyetemi m. tanár előadása.
22: Időjárásjelentés.

KASSA.

8—9: Hanglemezek, majd hírek Budapest I-ről.
9: Hanglemezek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd Budapest I-ről.
11.15: „Erdély jelentősége Magyarország történetében." Biró László előadása.
11.30: Lehár: Operettegyveleg. Hanglemez.
11.40: Hírek magyar és szlováknyelven műsorismertetés.
12: Hanglemezek. Kamarazene.
12.20—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK

augusztus 16.

BUDAPEST I.

10.20: „Kolumbus Kristóf." Irta Eörssy Julia dr. Felolvasás.
10.45: „Borogatások." Irta Gáspárdy G. dr. Felolvasás.
12.10: Veress Károly és fia cigányzenekara muzsikál.
13.30: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
16.15: Híres kereskedők. „Küzdelem az amerikai prémekért" kisléghi Nagy Dénes dr egyetemi m. tanár előadása.
17.15: Pósz József szájharmónikán játszik.
17.30: „A mai Páris." Dr vitéz Veder László helyszini riportja. Hangfelvétel
17.45: A Rádió Szalonzenekara.
18.10: Sportközlemények.
18.40: „A vidéki úszósport feladatai." Fehér István előadása.
19: Farkas Béla cigányzenekara.
19.45: „Ferdő a gémeskútban." Sala Do monkos csevegése.
20: Két kamaraopera. A Székesfővárosi Zenekart vezényli Endre Béla.
22.10: Közvetítés a Gellért-terraszról. Ilniczky László jazz-zenekara játszik.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és fia cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25: „Egy sziklamászó emlékeiből." Skolil Ottó előadása.
20.55: Langsfeld Gézáné magyar nótáüat zongorázik.
21.15: „Irodalmi divatok." P. Berinkey Irma előadása.
21.40: Időjárásjelentés.

KASSA.

10—11: Azanos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „A kereskedelemre nevelés gyakorlati példái." Kerekes György dr előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlováknyelven műsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. műsorával.
15.25: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.
16.15—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT

augusztus 17.

BUDAPEST I.

10.15: „Mikes Kelemen." (Születésének 250. évfordulója.) Szentgyörgyi Elvira előadása.
10.45: „Mit nézzünk meg?" A magyarországi rézkori sirokat a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Gallus Sándor dr Felolvasás.
12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
13.30: Hanglemezek.
16.15: Ifjúsági rádió. „Hepehupás vén Szilágyban." Kilián Zoltán beszélgetése a Szilágyságról gyermekszereplőkkel, dalokkal.
17.15: Lengyel Anna és Varga Imre magyar nótákat énekel, kiséri Toki Horváth Gyula cigányzenekara. Lengyel Anna énekszámai: A kanyargó Tisza partján; Irtam én levelet; Sürű csillag ritkán ragyog; Biró uram; Kiskertemben igaz-e babám? Egy cica, két cica. Vargha Imre énekszámai: Eltörött a hegedüm; Üszi eső huldogál; Hogyha nékem; A faluban nincsen; Ha ki megyek a temető . . . ; Három éjjel nem aludtam.
18: „Rádiózás telepes készülékkel." III. Kádár Géza posta s. mérnök postaműszaki előadása.
18.30: „Táncmuzsika a XVII. században A közreműködő kamarazenekart vezényli Nagy Olivér. Bevezetőt mond Toronyay Rigó Csaba.
19.25: Külügyi negyedóra.
19.40: Látogatás az első magyar sportrepülőgép-gyárban. Közvetítés Szentgyömból. Beszélő Budinszky Sándor. — Hangfelvétel.
20.25: Közvetítés az Erzsébetvárosi Színházból: „Sárgarigófészek." Operett 3 felvonásban, hét képben. Irta és zenéjét szerezte Erdélyi Mihály. Rendező Lóránth Vilmos. Karnagy Endre.
Kb. 21.15: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
Kb. 22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
Kb. 23.30—: Közvetítés a Bodó-kávéházból. Vidák József cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

18—18.30: Film és jazz-számok hanglemezről.
18.45: A Földmivelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.15: A Rádió Szalonzenekara.
20: Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven, lóversenyeredmények.
20.25: „A csősz." Hegedüs Z. elbeszélése
20.45: Hanglemezek.
21.40: Időjárásjelentés.

KASSA.

10—11: Azanos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „A kassai sonka története." Jaszusch Elek előadása.
11.20: Hanglemezek. Magyar nóták.
11.40: Hírek magyar és szlováknyelven műsorismertetés.
12—18.45: Azonos Budapest I műsorával.
18.45—19.15: A Földmivelésügyi Minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II-ről.

A legkisebb gazdasági munkabérek

A polgármester értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy a gazdasági munkabér megállapító bizottság az összes gazdasági munkákra az alábbi határozatot hozta. 1. Teljes férfinapszám azt illeti meg, aki zsákolni és kaszálni képes, teljes munkabíró és 18. életévét betöltötte. 2. Nem teljes munkabíró az a férfi, aki öreg, vagy zsákolni képtelen, sem kévét adogatni, sem kaszálni egész nap nem képes. Ennek a teljes férfi napszám kétharmadrésze fizetendő. 3. Teljes női napszám azt illeti meg, aki képes egésznap kévét szekérre adogatni, teljes munkabíró és 18. életévét betöltötte. Ennek a férfi napszám kétharmadrésze fizetendő. 4. Nem teljes munkabíró 18 éven felüli nőnek, aki öreg, és képtelen egésznap szekérre kévét adogatni a teljes női napszám kétharmadrésze fizetendő. 5. Fiúnapszám azt illeti meg, aki 15—18 év közötti rendesen fejlett és korához képest munkabíró. Ennek a férfinapszám kétharmadrésze fizetendő. A 15 éven aluli fiú részére a férfinapszám egyharmadrésze fizetendő. 6. A leánynapszám azt illeti meg, ki 15—18 év közötti, rendesen fejlett korához képest munkabíró. Ennek a női napszám kétharmadrésze fizetendő. A 15 éven aluli lánynak a női napszám egyharmadrésze fizetendő. 7. Teljes férfi cselédbér azt illeti meg, aki 21. életévét betöltötte, teljes munkabíró, továbbá azt a 18—21 életév közötti férfit, aki teljes napszámra jogosult és családfenntartó. 8. A legkisebb éves cselédbér: lakás természetben, vidékenként szokásos tüzelő (4 köbméter puhafának megfelelő) konvenció, vagy liszt házhoz szállítva, 1 darab kocatartás és annak szaporulata 1 éves koráig legelőn, baromfitartás, hat darab tyúk, 2 kakas szaporulatával legelőn, vagy ház körül. Készpénzben: évi 60 P, 800 kg búza, 800 kg rozs, 24 kg szalonna, 24 kg só, napi 1 liter tej, vagy egy darab tehéntartás ökörkoszton, vagy 24 kiló szalonna, a napi tej helyi árban megváltva, 32 kg főzelék, szántóföld megszántva tavasszinak, búzavidéken 1600 négyszögöl, rozsvidéken 2000 négyszögöl. A természetbeni járandóságoknak készpénzbeli megváltásánál nemcsak a természetbeni járandóság átszámított készpénzbeli értéke fizetendő, hanem figyelembe kell venni a természetbeni járandóságok után várható hasznot is. 9. Hónaposbér: (nyári 7 hónapra). Első oszt. hónapos az, aki teljes férfi napszámra jogosult. Egyhavi fizetése 10 pengő készpénz, — 160 kiló búza, 20 kg kenyérliszt, 10 kg főzőliszt, 4 kg hús, 4 kg szalonna, 1 kg zsír, 3 kg főzelék, 1 kg só, 1 liter ecet és 1 pengő füszerpénz. II. oszt. hónapos az a férfi, aki zsákolni nem bír és kaszálni sem képes; továbbá az a teljes munkabíró nő, aki 18. életévét betöltötte. Egy havi fizetése 6 pengő készpénz, 130 kg búza, 20 kg kenyérliszt, 10 kg főzőliszt, 2 kg hús, 3 kg szalonna, 1 kg zsír, 3 kg főzelék, 1 kg só, 1 liter ecet és 1 pengő füszerpénz. III. oszt. hónapos az a 15—18 év közötti lány és fiú, aki korához képest teljes munkabíró 1 havi fizetése 4 pengő készpénz, 80 kg búza és a II. oszt. élelmezés. 10. Hónaposbér (a téli 5 hónapra): I. oszt hónapos fizetése havonta 5 pengő készpénz, 100 kg búza. Élelmezés a nyári hónapokra megállapított I oszt. élelmezés. II. oszt hónapos fizetése: készpénz havonta 5 pengő, 75 kg búza. Élelmezése a nyári II. oszt. élelmezésének megfelelő. III. oszt. hónapos fizetése: havi 5 pengő készpénz, 50 kg búza. Élelmezése a nyári II. osz. élelmezésének megfelelő élelmezés. Bentkosztos cseléd fizetése ugyanezeknek megfelelő azzal, — hogy nem konvenciót kap, hanem főtt ételt. A hónapos munkás kikötés szerint köteles szerszámot vinni magával azzal hogy minden mezőgazdasági munkát végezhessen. 11. Aratási munka: Ha aratás alatt az aratópár élelmezést nem kap és vállalt munkája csak aratás, kévekötés, bekeresztezés, tarlófeltakarítás bekötve, csomóbarakás saját szerszámmal, a gazdaság kívánságára a cséplésnél a szem magtárba hordása, ebben az esetben kapja a betakarított termésből, értve alatta a tavasziakat és őszieket egyaránt a 10. részt. Ha az aratópár élelmezésül kap 65 liter rozsot, 33 liter búzát, 4 liter főzeléket, 4 kg szalonnát, 2 kg sót, 4 kg húst, 2 P készpénzt, úgy kapja a betakarított őszinek és tavasziaknak 11. részét. Kat. holdankénti biztosíték azonos terményből 50 kg szemtermés, azon esetben, ha az őszi és tavaszi gabona teljesen kipusztult, a már leszerződött aratók sem tarthatnak igényt az aratásra. Ha az aratók a fenti munkálatokon kivül a hordást és asztagolást is elvégzik, úgy azért a munkájukért kapnak a gép alól részelés esetén 1—2 százalékot, ha pedig keresztből részelnek, 1 százalékot. Viták elkerülése végett leszögeztetik, hogy a 11. rész egyenlő 9.09 százalékkal és a 10. rész egyenlő 10 százalékkal. Az aratórészt a munkások csak a teljes munka befejezése után kapják ki. Ha a munkaadó saját géppel rendelkezik, úgy az köteles díjtalanul az aratók részére bocsátani, a kereset részét elcséplése idejére oly képpen, hogy a gazdaság üzemmenetét ne zavarja. Az arató munkások aratás és hordás ideje alatt a viharvert és megázott kereszteket újra rakni és szárogatni kötelesek. — 12. Cséplési munka. A munkaadó terményének elcséplésért, a termény rostálásáért, a pejva és a szalmakazal szakszerű összerakásáért, a cséplőgép naponkénti összetakarításáért, a termény mázsára és magtárba való zsákolásáért valamint a megázott hajazat szárogatásáért a legkisebb munkabér, 3.5 százaléka fizetendő, melyért a cséplőgép körül a kellő létszámú munkásoknak mindent el kell végezni. Bércséplés esetén a gép tulajdonos köteles megfelelő létszámú munkást alkalmazni és azoknak legkevesebb 3.5 százalékot fizetni. — 13 A szakmány-munka: a) A tengeri egyharmada jár a három felé osztályozott csövestengerinek, ha a részes gazmentesre kapálja a tengerit, külön megkapálja a sorközöket, kiegyesíti a tengerit, másodszor kapál és fattyaz, címerhányáskor harmadszor kapál és fattyaz letöri a tengerit, három osztályra válogatva összehordja, részelésre alkalmas egyforma kupacokra, a csutkát levágja és azt bekötve kúpba rakja, a munkaadónak jutó részt kocsiba, majd górába rakja. b) A tengeri egynegyede jár a három felé osztályozott csövestengerinek, ha a részes az első kapálást nem végzi, helyette a munkaadó boronálja a tengerit, a munkavállaló a sorokat megkapálja és kiegyesíti, teljesen gaztalanít, munkája után a munkaadó lókapál kétszer, munkavállaló a kiegyesítésen felül mégegyszer kapál, fattyaz és gyomtalanít. A részes munkás egyéb kötelessége ugyanaz, mint a harmadosé A tengeriszár nem képezi a részelés tárgyát egyik esetben sem. c) A répatermés egyharmada jár, ha a részes elvégzi a részes kapálást, egyesítést, második kapálást, gazoló kapálást, répakiásását, földtől megtisztítását, fejelését vagy levelezését, csomókbarakását, azt levelekkel és földdel takarja. A munkaadó részét legfeljebb 1 kilométer távolságra száliítja és beprimáza. d) A répatermés egynegyede jár, ha a részes elvégzi az összes fenti munkát, csak szállitástól mentesül. e) A cukorrépa ásást, fejelést, kúpokba rakást, földelést, a fej külön összerakása kazalba kat. holdanként 36 P. f) A takarmányrépa fentl munkájáért 24 P. g) Szénakaszálás harmados, ha a részes a füvet lekaszálja, szárogatja, felgyüjti, petrencézi, boglyázza, részelés után a munkaadó részét behordja és bekazalozza. h) Lucerna egyhatodos, ha a részes lekaszálja, szárogatja, csirkézi, petrencézi, boglyázza, szekérre adogatja. i) Lucerna egyötödös, ha behordja és bekazalozza és padlásra rakja, az előbbiekben említetteken kivül.

A legkisebb napszámbérek.

1940 év július 1-től augusztus 11-ig 3.40 Ugyanerre az időre aratási napszám 30 kg búza, vagy annak pénzértéke. 1940 augusztus 11-től augusztus 31-ig 3.— P szeptember 1-től szeptember 28-ig 2.60 P; szeptember 29-től október 12-ig 2.40 P; október 13-tól november 2-ig 2.20 P; november 2-től december 31-ig 2.— P;

Hirdetmény. Felhivja a város adóhivatala az adózó közönséget, hogy 1940. év III. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1940. évi **augusztus hó 16-ig fizesse be.** A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713. sz. postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.